



TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 3 (1094) 1971 SAUSIO-JANUARY 21

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY

941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONTARIO, CANADA • Tel. 368-6813

Triukšmas kaip ginklas

Trisdešimt metų įsėjusio veiksmingo ginklo kovoje už laisvą Lietuvą ir aplamai už laisvę grįžimą į vergijos nusiaubtus kraštus. Per tą laiką išbūlobė atominiai, vandeniliniai, raketiniai, balistiniai ir kitokie ginklai. Deja, nė vienas nėra toks, kad pajęgtų atkovoti laisvę. Visi jie yra karinio, siaubingai naikinančio pobūdžio, pasirodę žudyti visus iki vieno — vergus ir pavergėjus, laisvės ir prispaustuosius. Be to, tai didžiųjų galybių ginklai, neprieinami mažiesiems, kurie yra daugiausia skriaudžiami. Jie rezervuoti pasaulinio masto gaisrui, kuriame gali žūti ir laisvės kovotojai. Pavertę šiaandienai stebi tas atomines varžybas, bet laisvės vilties jose nemato. Gal jose ateityje ir išryškės kas nors pozityvaus, bet tuo tarpu reikia visiems prieinamo ginklo, net eiliniams laisvės kovotojams. O tokių yra. Ir tai visai humanišku. Bene ryškiausias jų — viešas triukšmas, pasiekias visuomenės opiniją. Kai Sovietų Sąjungos žydai, gindami savo tautiečius Petrapilyje-Leningrade nuo sovietinio teroro, išdrišo demonstruoti prie teismo rūmų, buvo policijos prievarta pašalinti. Demonstracijos dalyvė Esfira Motkova ta proga pareiškė: „Vienintelis dalykas, kuriuo mes galime paveikti valdžią, yra sukelti triukšmą. Jei mes tylėsime, nasmerkėję bus sunaikinti. Dabar kiekvieno pareiga kelti tiek triukšmą, kiek tik galime.“

Tai pasitvirtino ir lietuvių atveju. Per 30 metų stengėmės būti „kultūringais“ ir įsėjusiom vis kitų, kurie galėtų už mus stipriau prabilti, pralaužti nykią tylą Lietuvos byloje. Ak, negali sakyti, kad tos pastangos nieko nelaimėjo. Buvo ir gražių proveržių, ir laimėjimų, ir garsi Lapkričio tryliktoji prie Jungtinių Tautų, ir JAV kongreso rezoliucija Baltijos kraštų klausimu... bet pasaulio opinijos nepasiekė. Kodėl? Nebuvo triukšmo, t. y. tokio, kuris pagautų viešosios opinijos kanalus — spaudos agentūras, laikraščių redakcijas, televiziją, radiją. Tiesa, buvo demonstracijų ir Niujorke, ir Vašingtone, ir kituose miestuose, bet didelio dėmesio jos nelaimėjo. Reikėjo Brazinškų ir Kudirkos triukšmo! Čia nebuvo nei masių, nei propagandinių šabų — tik keliolika asmenų, tačiau jų drama buvo tokia intensyvi, kad pagavo viso pasaulio opiniją. Tai buvo triukšmas, kokio mums reikia dabartinėje pasaulio situacijoje. Niekas iki šiol tiek neįsijungė paverstos Lietuvos bylos, kaip Brazinškų ir Kudirkos atvejais. Milijoninio tiražo spauda, rašydama apie Sov. Sąjungos tautas, mini dabar lietuvių, žydus ir ukrainiečius kaip ryžtingiausius, labiausiai trokštančius laisvės. Tuo būdu pagaliau buvo pralaužtas tylos samokslas, kuris iki šiol vengė Lietuvos vardo. Ko nepasiekė memorandumu krūvos, nesuskaitomos kalbos, gausūs minėjimai bei susirinkimai, — padarė trys ryžtingi vyrai iš paverstos Lietuvos.

Taip, triukšmas dabartinėje mūsų laisvės kovoje yra veiksmingas ginklas, įsėjusio išmaningai naudojamas. Jis gali atsikurti prieš pačius kovotojus, kai to išmaningumo trūksta. Mat, triukšmas nelygus triukšmui. Jame paprastai būna daugiau ar mažiau įvelta ir fizinė jėga. Kai ji tampa naikinančiu smurtu, sukelia didelį triukšmą, bet kartu naikina ir save. Štai pavyzdys. Kanados prancūziškoji provincija Kvebekas, bent jo gyventojų dalis, siekia visišką nepriklausomybę. Ta idėja, slapiai ar viešai, randa atgarsio daugelio kvebekiečių širdyje, nekalbant apie jos kovotojus. Bet kai keli susimokę FLQ vyrai nutarė padaryti „triukšmą“ ir nužudė savo tautietį ministrą P. Laporte, daugumos opinija atsikuko prieš tokius kovotojus. Tai buvo matyti iš televizinės anketos, kurioje bene 80% kvebekiečių pasisakė prieš juos. (FLQ įvykio negalima lyginti su Brazinškų atveju: FLQ vyrai samoningai nužudė ministrą be jokio reikalo, o Brazinškas peršovė lėktuvu patarnautoją gelbėdamas savo ir sūnaus gyvybę). Taigi, laisvės kovoje veiksmingas yra ne betkoks triukšmas. Smurtas čia jau nebėra triukšmas, minima kovos prasme, bet brutalus naikinimas net visai neaktuali žmonių. Kultūringoje visuomenėje triukšmas yra draminė įtampa, pagaunanti visuomenės opiniją, per kurią siekiama laimėti. Pr. G.

KANADOS IVYKIAI

DIDĖJA BEDARBIŲ SKAIČIUS

Liudną žiemą daugeliui kanadiečių pranašauja federacinės darbo jėgos ministerijos ir dominijos statistikos biuro paskelbti paskutiniai duomenys didėjančio nedarbo klausimu. 1970 m. gruodžio mėnesio bedarbių skaičius pakilo iki 538.000, kai tuo tarpu 1969 m. pabaigoje bedarbių buvo tik 383.000. Visos Kanados mastu bedarbiai dabar jau sudaro 6,5% turimos darbo jėgos, o Kvebeko provincijoje — net 7,8%. Opozicijos vadars R. Stanfieldas pranašauja, kad iki žiemos pabaigos Kanada gali turėti net 750.000 bedarbių, ir reikalauja, kad premjero P. E. Trudeau vyriausybė sumažintų pajamų mokesčius 6%. Papildomos pajamos kanadiečių rankose tada padidintų gaminių paklausą ir tuo pačiu sumažintų bedarbių skaičių. Finansų ministeris E. Bensonas šiam pasiūlymui nepritarė. Jo nuomone, visos dabar priimtose priemonės nedarbui sumažinti būtų neveiksmingos šią žiemą, o pavasarį nedarbas ir be jų sumažės, nes tada visi pajus jau 1970 m. įvestus vyriausybės palengvinimus. Simtai darbų šiuo metu yra tik Kanados įvairiose kasyklose, kurioms trūksta žmonių pogrindiniam darbui. Atskirą problemą sudaro studentai, kuriems vasaros atostogų metu reikės apie 250.000 darbų. Federacinio ministerių kabineto specialios komiteto siūlo paskirti studentams \$50 milijonų, už kuriuos būtų parpintose nemokamos kelionės autobusais po Kanadą ir specialūs nemokami viešbučiai studentams įvairiose miestuose. Šis sumanymas susilaukė aštrios pačių studentų kritikos — vasarą jie nori užsidirbti pinigų studijų išlaidoms padengti, o ne važinėti.

Federacinės vyriausybės garantuojamas bankų paskolos studentams yra permažos. Jų nepakanka užsimokėti už mokslą ir pragyventi. Minėtasis komitetas taipgi pasiūlė panaudoti studentus upių valymui ir miškų sodinimui, tačiau geriausi atvejai šioje srityje darba galėtų gauti tik 30.000 studentų, kuriems būtų mokama po \$10 į dieną. Toronte buvo surengta keturių dienas trukusi pirmoji neturtingų kanadiečių konferencija, kurioje dalyvavo 520 įvairių gerovės organizacijų atstovų. Konferencijai buvo gauta federacinės vyriausybės \$68.500 parama. Žurnalistai buvo išleisti tik į bendruosius posėdžius, kur buvo patvirtinta apie 70 atskiruosiuose posėdžiuose priimtų rezoliucijų. Konferencijos dalyviai pasmerkė Kanados vyriausybės neveiksmingas priemones nedarbui sumažinti. Jie taipgi nutarė sausio 25 d. visoje Kanadoje suorganizuoti neturtingų protesto demonstracijas. Koordinaciniam darbui yra sudarytas laikinis komitetas, kurin įeina po vieną neturtingų jų atstovą iš kiekvienos provincijos. Nuolatinis komitetas bus išrinktas sekančių trijų mėnesių laikotarpyje. Iš Niuiorko į Torontą atskrido trys Winnipeg latvės — mama Viktorija Abolinš su dukromis Liucija ir Aina, siekusios politinės globos JAV. Valstybės Departamentas nebuvo įtikintas, kad jos Kanadoje persekioja komunistai. Kelione lėktuvu apmokėjo Niujorke šias latvės globojusi tarptautinė pabėgėlių organizacija, o dabar jų globa rūpinasi Latvų Federacija ir Edmund Burke Draugija. (Nukelta į 2-rą psl.)



Vasario 16 gimnazijoj: manai, kad pypkės dūmais pastatysi naują bendrabutį? Oi, reikės padirbėti!

Lietuviškosios veiklos fronte

Artėjant Vasario 16-ajai, visu lietuvių kraštų bendrinės lietuvių organizacijos pradėjo ruošti minėjimus. Bene daugumoj kraštų atitinkamas iškilmes rengia Pasaulio Lietuvių Bendruomenės padaliniai. Yra betgi kraštų, kur tai atlieka ir kiti vienetai. Antai, JAV-se Vasario 16 minėjimus rengia daugiausia Amerikos Lietuvių Taryba, nors kai kuriuose vietovėse — JAV Lietuvių Bendruomenė. Iš to kyla organizacinių nesklaidumų, ypač aukų rinkimo ir jų paskirstymo srityje. Š. m. sausio 9 d. Niujorke įvyko VLIKo ir ALTO atstovų pasitarimas, kurio bendrą pareiškimą pasirašė VLIKo pirm. dr. J. K. Valiūnas ir ALTO pirm. dr. K. Bobelis. Pareiškime sakoma, kad VLIKas yra tarptautinio pobūdžio politinės veiklos organizacija, kuri palaiko Lietuvos laisvinimo darbą ir jam vadovauja. JAV-se lietuvių politinei veiklai esą vadovauja ALTA. Toliau minėtame pareiškime sakoma: „VLIKas ir ALTA sutarė, kad Jungtinės Amerikos Valstybės Vasario 16 proga renkamos aukos yra skiriamos Lietuvos laisvinimui ir siunčiamos ALTAi. Iš surinktų pinigų ALTA skiria VLIKui sutartą sumą. Kitos organizacijos vykdo vajus savo reikalams kitais mėnesiais. VLIKas ir ALTA labai vertina Lietuvių Bendruomenės talką bei jos atliekamą darbą.“ Taigi, Bendruomenė laikoma tikrai talkininke, nedalyvaujančia pasitarimuose. Neatrodė, kad toki viršūnių laikysena prisidės prie nesklaidumų pašalinimo. Tai žingsnis, kuris gali dar labiau juos išplėsti.

Žydai ir Lietuva

Ryšium su Leningrado žydų byla dažniau minima ir Lietuva. Žydų veikėjai, reikalaujantys laisvės savo tautiečiams Sov. Sąjungoje, neužsimena, kad kitos tautybės ten yra nemažiau persekiojamos. Dėlto žurnalistai P. Worthington Toronto „The Telegram“ dienraščio sausio 14 d. laidoje priminė, kad Sov. Sąjungoje kenčia daug tautybių, jų tarpe ir lietuviai. Pačių Lietuvos žydų balso laisvajame pasaulyje negirdėti. Išimti sudaro grupę Italijoje gyvenančių lietuvių žydų. Jie Veronos mieste sudarė „Laisvos Lietuvos Komitetą“. 1970 m. Vasario 16 proga šis komitetas laikraštyje „Gazetta di Ferrara“ paskelbė atsisaukimo, primenantį Baltijos valstybių okupaciją. Atsisaukimo pasirašė: Luciano Melli, Raffaele Melchiori ir Anita D'Este. Komiteto adresas: Comitato Lituanica Libera, Via Mantovana 28-C, 37100, Verona, Italy.

Italijos spaudoje

Italų spauda skelbia gana daug informacijų apie lietuvių veiklą pasaulyje ir būklę Lietuvoje. Daugumą tų informacijų į ima iš mons. V. Mincevičiaus redaguojamo Eltos biuletenio italų kalba. Pr. „Russia Cristiana“, Milane leidžiamas žurna-

las, pasinaudodamas Sov. Sąjungos leidžiamu slapto biuletenio „Kronika“ žiniomis ir vad. Samizdat skelbtais dokumentais, pateikė žinių apie Potmoje, Mordovijoje, kalinamus lietuvius. Paminėtos dvi pavardės: Juozas Lankauskas, gimęs 1913 m., 1969 m. nuteistas darbams stovykloje 19 metų (lagerio nr. 17); Jonas Steno-kjavičius (gal Steponavičius?), g. 1902 m., miręs stovykloje 1969 m. Žinios apie šiuos lietuvius Maskvos slaptojoje spaudoje buvo paskelbtos 1970 m. kovo 28 d. Romoje leidžiamas „Fert“ biuletenis 1970 m. gruodžio mėn. laidoje idėjo Eltos žinią iš Bukaresto apie Potmos stovykloje kalinamus lietuvius — politinius tremtinius: B. Gajauską, Petrą Palta-roką, A. Petrusėvičių, Pr. Skei-verį. Biuletenis rašė ir apie lietuvių, stovyklos kalinių, protestus dėl sunkių sąlygų. Pakartota ir Eltos žinia apie Vladimiro kalėjimą, netoli Maskvos, kalinamus tris lietuvius: Justą Gimbutą, Varnavičių ir Vaivadą. Italai pateikė ir Potmos darbo stovyklos adresą: Mordovskaja SSSR, P.O. Javos, P.A. 385, SSSR.

Margolino pareiškimas

JAV senatorius T. J. Dodd paruošė dokumentinę studiją apie sovietų teroro aukas nuo 1917 m. revoliucijos iki šiol. Jo

darbą išleido senato teisingumo komisija 1970 m. Jame, remiantis brito R. Conquest duomenimis ir kitais šaltiniais, konstatuojama, kad sovietų teroro aukų skaičius siekia 21.500.000 asmenų. R. Conquest knyga yra išleista 1968 m. ir vadinasi „The Great Terror“ (Macmillan Co.). Senatorius Dodd, pabrėždamas šio autoriaus surinktus duomenis, mini ir Lietuvos žydų, dr. Juliaus Margolino žudymą. Pastarasis buvo sovietų bičiulis, bet rusų okupacijos metu buvo išvežtas į Sibirą, kur išbuvo 7 metus. Paleistas iš konc. stovyklos, Margolinas pareiškė raštu:

Pastarieji septyneri metai mane padarė įsitikinusiu bei aršiu sovietinės sistemos priešu. Visa savo širdimi bei proto galia aš nekenčiu tos sistemos. Visa tai, ką aš mačiau, manje sukėlė teroro bei pasišlykštinimo jausmus, kurie mane lydės ligi mano gyvenimo pabaigos. Esu įsitikinęs, kad kova prieš vergiją, terorą bei prieš vis dar pasireiškiančius žiaurumus privalo būti pirmąją kiekvieno žmogaus pareiga. Tiems, kurie normaliose sąlygose gyvena šiuos sovietų sienas, nėra įmanoma pakeisti ar remti šią tarptautinę gėdą. Tie, kurie, su šiuo klausimu susidūrę tik trauko pečiai ar bendrybėmis siekia viso to neįsiti, mano nuomone, laikytini moraliniais nusmukėliais bei banditizmu talkininkais. M.

PRANEŠIMAS IŠ SVEDIJOS

„Tvirtai stovėk ir reikalauk“

1970 m. gruodžio 23 d. Stockholme mirė žymus estų valstybininkas, estų tautinės tarybos pirmininkas, ministras Aleksandras Warma, sulaukęs 80 metų amžius. Jo mirtis yra skaudus nuostolis tiek Estijos, tiek visų trijų Baltijos tautų bendrai vedamai laisvės kovai, nes velionis iki paskutinių dienų veikliai dalyvavo šioje kovoje, jai vadovaudamas, o jo svarų įnašą jautė visa eilė estų ir bendrinųjų organizacijų. Kovose už Estijos nepriklausomybę 1918-20 m. jis vadovavo laivyno štabui. Išėjęs atsargon, baigė teisės studijas magistro laipsniu ir perėjo į diplomatinę tarnybą. Eilę metų ėjo atsakingas pareigas, atstovaudamas savo krašto reikalams Maskvoje ir Leningrade. Po to trumpą laiką 1938 m. buvo Estijos pasiuntiniu Kaune, o nuo 1939 iki 1944 m. ėjo tas pareigas Helsinkyje. Tokiu būdu jis sukaupė neeilinę patirtį ir gerai pažino savo krašto ir bendrąją Baltijos valstybių padėtį jos geopolitiniame sąryšyje, ypatingai lemtingos sovietinės grėsmės atžvilgiu. Karo pabaigoje pasitraukęs į Svediją, min. Warma savo žiniomis ir visa asmenybe iš karto pasireiškė kaip vienas ryškiausių lietuviųjų estų vadovų. 1963 m. mirus nepriklausomos Estijos konstitucines prezidento pareigas einančiam A. Rei, jam teko per-

imti šių pareigų tolesnį tęstinumą. De Gaulle valdymo metu jam buvo pripažinta teisė atstovauti Estijos reikalams Prancūzijoje. Min. Warma ilgą laiką vadovavo estų liberalų demokratinei sąjungai, tautiniam europinio sąjūdžio komitetui ir iki paskutinių dienų buvo Pavergtųjų Europos Tautų delegacijos Svedijoje pirmininku. Velionis veikliai reiškėsi ne tik politinių ir visuomeninių organizacijų veikloje, bet ir buvo žymus publicistas, nuo 1947 m. redagavęs Stockholme leidžiamą estų laikraštį „Teataja“. 1960 m. išspausdino vokiečių ir anglų kalbomis studiją „Istoriniai, politiniai ir teisiniai nepriklausomos Estijos pagrindai“. Prieš pat savo mirtį velionis spėjo parašyti naujametinį sveikinimą 1971-iesiems. Gedint didžiojo laisvės kovotojo netekimą, tie žodžiai skamba kaip testamentas. Tebūna jie čia priminti: ...Mes, iš tėvynės pasitraukusieji estai, turime ir ateinančiais metais nuolat prisiminti J. W. Snellmano žodžius: jokia tauta nepasiekia savo tikslų, jeigu ji savo būdą neparemia gyvenamojo laiko kultūros. Baigiu dainiaus mintimi: „Tvirtai stovėk ir reikalauk savo teisės!“ Tai yra mūsų ginklas. Dalindamiesi su bendro liki-

DRAGAS
4545 W. 63-RD ST.,
CHICAGO, ILL. 60629
U.S.A.

Pasaulio įvykiai

BRITŲ BENDRUOMENĖS KRASTŲ VYRIAUSYBĖ VADAI SINGAPŪRE pradėjo konferenciją, kuri gali palaidoti šią organizaciją. Dėmesio centre yra Britanijos premjero E. Heath nutarimas aprūpinti karo laivais ir lėktuvais Pietų Afrikos respubliką. Ši žingsnis diktuoja Sovietų Sąjungos karo laivyno įsigalėjimas Indijos vandenynė ir galima grėsmė Britanijos susisiekimui su Azijos kraštais aplink Afriką. Šiuo jūros keliu britai atsiveža pusę visos savo naftos, eksportuoja trečdalį gaminių. Už parduotus laivus ir lėktuvus rasišinei premjero J. Voster vyriausybei Britanija gautų karo laivyno bazę Simonstown vietovėje prie Capetown. Sovietų karo laivyno grėsmė sumažintų ne tik šį bazę, bet ir sustiprintas Pietų Afrikos respublikos laivynas. Prieš šį sumanymą yra griežtai nusistatę Britų Bendruomenės priklausanti Afrikos negrų valstybės, kurios ginklų par-davime įžiūri oficialią Britanijos paramą Pietų Afrikos respublikai valdantiems baltiesiems rasistams. Jos atvirai grasina ištotti iš Britų Bendruomenės, jeigu Britanijos vyriausybė neatsauks padaryto nutarimo. Kon-ferencijos metu Malakos sąsiauriu pro pat Singapūrą praplaukė sovietų kreiseris „Aleksandras Suvorovas“ ir naikintojas „Blestjaščij“, sutvirtindami Britanijos premjero E. Heath apsi-sprendimą tesėti Pietų Afrikos respublikai duotą pažadą. Laivų pasirodymas Malakos sąsiauryje buvo sąmoningas Maskvos ban-dymas išardyti Britų Bendruomenės organizaciją. Jeigu dėl ginklų pardavimo Pietų Afrikos respublikai iš Britų Bendruomenės išstotų Afrikos negrų ir kaikiurės Azijos kraštai, Britanija praktiškai būtų išstumta iš Azijos, o Sovietų Sąjunga lengvai galėtų gauti bazę savo karo laivynui kurioje nors rytinės Afrikos pakrančių valstybėje.

PAKEITĖ PARTIECIUS

Lenkijos naujasis kompartijos vadas E. Gierek Szczecino (Stettino) provincijos sekretorių A. Walaszeką pakeitė iš Varšuvos atsiųstu komunistu E. Olumbką, jo pavaduotoją H. Kuber — W. Rogowski, dienraščio „Głos Szczecinski“ ligšioliniu vyr. redaktoriu. Kompartijos sekr. A. Walaszeko pašalinimo reikalavo demonstracijos dalyvavę laivų statyklos darbininkai. Juos įsijutino A. Walaszeko duotas įsakymas milicijai šaudyti į demonstrantus. Nuo mirties A. Walaszeką išgelbėjo kariuomenė, bet demonstrantai visiški sunaikino jo vilą. Spėjama, jog kompartijai vadai bus pakeisti ir kitose demonstracijų vietovėse.

ATAUKĖ KONCERTĄ

Sovietų menininkų koncertus tvarkanti „Gostkoncert“ įstaiga atšaukė Helsinkyje turėjusį įvykti čelisto M. Rostropovičiaus ir jo dainininkės žmonos G. Višnevskajos koncertą. Atšaukimo priežastis neskelbiama, bet atrodo, kad M. Rostropovičius yra patekęs į kompartijos nemalonę dėl keturių laikraščių Maskvoje pasiųstų laiško, gynyso Nobelio premijos laureata A. Solženicina. Kadangi M. Rostropovičius yra pasaulinio garso čelistas, jam negresia suėmimo pavojus. Pagrindinė bausmė turėtų bus jo koncertų sustabdymas užsienyje. Iš darbo atleistas A. Solženicina gyvena M. Rostropovičiaus viloje prie Maskvos. Atrodo, M. Rostropovičius jam davė ne tik pastogę, bet ir maistą.

REMIJA S. VIETNAME

Svedijos socialdemokratų premjero O. Palme vyriausybė savo naujajam biudžetui \$194 milijonų vertės sumą yra numatęsi užsienio kraštams — Tunizijai, Kenijai, Tanzanijai, Zambijai, Abisinijai, Indijai, Pakistanui ir S. Vietnamui. Pastarajam rezervuota \$14,5 milijono. Trečdalis šios sumos bus tuojau pat išmokėta humanitarinio pobūdžio planams įgyvendinti, o likusius du trečdalius S. Vietnamas gaus tik karui pasibaigus. Jie skirti krašto atstatymui.

BOMBOS LONDONE

Britai buvo linkę manyti, jog politiniai nerumai gali tik užjūrio kraštuose. Šią teoriją sugrovė lig šiol nesugauti teroristai, dinamitu išsprogdinti darbo ministerio R. Carr rezidencijos duris. Bristolyje ir Glasgove buvo padegtos konservatorių partijos salės. Trys į parlamentą po vidurnakčio įsiveržę jaunuoliai telefoniniuose pasikalbėjimuose grasino pradėti politikų grobimus.

PALEIDO AMBASADORIŲ

Brazilijos kairiojo sparno teroristai paleido Rio de Janeiro mieste 1970 m. gruodžio 7 d. pagrobta Šveicarijos ambasadorių G. Bucher. Už jo laisvę Brazilijos vyriausybė sumokėjo augstą kainą — į Čilės Santia-gos miestą lėktuvu išsiuntė 70 politinių kalinių. Paleistasis G. Bucher buvo apkalbinamas Brazilijos saugumo valdininku, bet negalėjo nurodyti net vietos, kurioje buvo kalinamas beveik 40 dienų.

NERVŲ KARAS

Pabėgti planavusių žydų byla Leningrade JAV ir Sovietų Sąjungą ištūmė ir nervų karą, kuriame pirmuoju smuiku groja Niujorko rabino M. Kahane su-daryta teroristų grupė Žydų An-saugos Sąjunga. Jos nariai žada neduoti ramybės sovietams J. A. V. teritorijoje, kol Sovietų Sąjungos žydams nebus leista išvykti Izraelin. Rabina M. Kahane jau suėmė Niujorko poli-cija. Čia, matyt, turėjo įtakos jo viešas pareiškimas, kad minėtoji organizacija provokuos incidentus su sovietais, sieks nuolatines įtampos tarp JAV ir Sovietų Sąjungos, neleis statyti „viršų tiltų tarp abiejų kraštų“ įvykių kūrų. Į JAV žydų provo-mo bičiuliais estais juos ištiku-siu gedulu, mes negalime gra-ziau pagerbti velionies atmini-mo, kaip pasiryždami jo patvi-džiu tvirtai stovėti savo teisėta-me reikalavime laisvės Baltijos tautoms. A. Lembergas

Iškės Ziburiai – lietuvių savaitraštis

as: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Ziburiai"
oja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyta. Kastytis
prenumerata \$7, pusmetinė — \$4. Rėmėjo prenumerata \$10
nai ruošiamam numerui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų
redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuostatais.
u pasirašyti straipsniai nebūtinai reikiša redakcijos nuomonę.
Lights of Homeland — Lithuanian Weekly
ed by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Ziburiai", Inc.
tion rates: \$7 per year, \$4 per 6 months. Deadline for
sements — Thursday. Second class mail registration number 0509.
941 Dundas Street West, Toronto 3, Ont., Canada
Tel. 368-6813

KIT MANE IR SKAITYKIT

šioje iš spaudos kun. dr. Stalo
"Gyvoji liturgija". Šilaitis
sutiktas "Gyvenimo šaltinio"
torius šliame naujame savo
lengvu stiliumi pateikia bran-
taliukų Bendrijos dvasia al-
as mintis. Čia pateikiame iš-
is šios knygos skyriaus "Li-
atnaujinimas". Red.

nkos pritaikymas. Litur-
tnaujinimas liečia ne tik
kitą kunigo ar tikinčiųjų
ia. Jis siekia apskritai pa-
ti aktyvų, sąmoningą
drumeninį tikinčiųjų da-
nų liturginėse apeigose.
tį paskirsto kunigo, tar-
ų, giedotojų, tikinčiųjų
enis. Atnaujinti liturgijai
ti pritaikyta ir bažnyčių
bei reikmenys.

tyčia. Pradžioje krikščio-
statė Dievui šventinami.
acharistija švėsdavo pa-
se namuose. Tik antrojo
čio pabaigoje atsirado
ių, kurių daugelį perse-
i sugriovė. Po 312 metų,
šiai atgavus laisvę, išaugo
ios bazilikos, primenan-
io meto valdiško teismo,
os ar prekybos pastatus.
s religijos statė šventyk-
vams ten gyventi. Tokiuo-
tuose nebuvo vietos kur
s susirenka. Užtat pamal-
aprašai vykdavo lauke.
ionys savo bažnyčias sta-
vogarbai. Jose galėdavo
kti visi tikintieji. Ši pir-
bažnyčių paskirtis vė-
slinko i antrą vietą, atsi-
tabernakuliui, su jame
u švenčiausiojo Sakra-
Bažnyčia tapo Dievo na-
tur nuolat yra "Dievas su".
Nors Bažnyčia ir toliau
pamaldoms susirinkusius
uosius, tačiau pirmoje
i turėjo panašėti i dan-

rginė konstitucija (II Va-
santarybos, Red.) švelniai
ia dėmesį i pirmąją
os paskirti, kartu ragin-
nesunaikinti praeityje su-
puošmenų. "Statant baž-
tebūnie stropiai žiūrime,
s tiktu liturginiams veiks-
atlikti ir tikintiesiems ar-
juose dalyvauti". "Ordi-
tegul rūpestingai budi,
entiesiems reikmenims ir
giems kūrinams nebūtų
gesti arba sunykti". "Vys-
patys arba panaudodami
us, suprantančius meną
is, tesirūpina menininkais,
e turėtų bažnytinio meno
rtosios liturgijos dvasios".
Liturginės konstitucijos
tai verčia kai ką pakeisti
istatytose bažnyčiose, bet
ūpestingai išplanuoti nau-
tomas bažnyčias.

anoma nustatyti griežtas
ies, kaip atnaujinti senas
ias. Tenka vietoje žiūrėti,
kvienoje bažnyčioje reikia
kad ji geriau tiktu atnau-
liturgijos reikalavimams.
u nesukubti, pirma gerai
styti, pasitarti su meno ži-
Nekanturamas gali prau-
e tik bažnytinio meno ver-
bet ir apskritai tikin-
us. Svarbu ne tiek pakeisti
kiek brandinti tikinčiųjų
ų gyvenimą, kuris kreiptų
liturgiją. Svarbu rūpintis
ti tikinčiųjų galvose, e
e patys imti trokšti kai ką
e savo bažnyčioje.

os smulkmena perkelti ki-
veikslą ar pakeisti taber-
i. Tačiau tie pakeitimai ga-
ataisomai sugriauti bažny-

čios architektūrinę pusiausvyrą.
Jei mūsų proseneliai prikabinė-
jo bažnyčioje aibes paveikslų,
pristatė pigių gipsinių statulų,
pripirko nesekoningų sietytų, jie
tai padarė gera valia, bet be pla-
no, be skonio, kartais ir be nuo-
vokos. Kai ką reikėtų išmesti.
Tačiau nedera pasiduoti kitam
kraštutinumui ir apiplėšti baž-
nyčią! Paplitusią nuomonę ma-
dą vadiname skambiu evange-
liškojo neturto vardu, tačiau už-
mirštame, kad senose bažnyčio-
se puošmenos sukuriu malonu-
mo ir džiaugsmo nuotaiką. Ne-
apgaltoti pašalinus dalį puoš-
menų, bažnyčia taps šalta ir sle-
giančia teatro sale. Be to, ilgai
tikinčiųjų gerbuts, dabar nebe-
naudojamus reikmenis verčiau
patalpinti nors mažame parapų
muziejuje ar klebonijoje, bet
neparduoti senienų pirkliams,
kurie be atodairos pritaiko juos
grynai pasaulietiškam vartojimui.
Neapdairaus klebono dėka
senienų krautuvių languose atsi-
duria brangūs anotai, šventųjų
statulos, kryžiai, tabernakuliai,
net altoriai... Buvusiame re-
likvijoriuje nustumti radę įsta-
tytą laikrodį, auksniais statulų
vainikais papuoštą arbatos servi-
zą, smilkalų laivelį naudojama
kaip cukrinę, net šventąsias tau-
res, vartojamas pasaulietiniams
tikslams...

Atrodo lengva altorių atkreip-
ti i žmones. Tačiau nereikia pa-
miršti, kad altorius yra architek-
tūrinės visumos dalis. Prieš pa-
keičiant altoriaus vietą bei kryp-
tį, verta rūpestingai apsvaistyti:
ar naujoje vietoje altorius de-
rinsis su visuma? Kur bus sau-
gomas švenčiausias? Iš kur
bus skelbiama Evangelija? Kur
bus dalijama Komunija? Ar
presbiterija neatrodys tuščia?
Ar bus patogų laikyti Mišias? —
Tik parengus pilną atnaujinimo
planą ir gavus vyskupijos litur-
ginės komisijos patvirtinimą, ga-
lima pradėti darbą.

Bažnyčios atnaujinimo talki-
ninkai privalo gerai pažinti li-
turginius nuostatus ir liturgijos
dvasią. Pavojainga atnaujinimo
darbą atlikti patiems ar ji pati-
kėti eiliniam amatininkui. Ar-
chitektas, dekoratorius, savo sri-
ties žinovas, prieš pradėdamas
darbą, turėtų bent kartą daly-
vauti pamaldose. Taip jis leng-
viau suprastų, ko reikia šitai li-
turginei bendruomenei.

Stasio Žilio knyga "Gyvoji litur-
ja" gaunama šiuo adresu: "Krikščio-
nis Gyvenime" administracija, 361
W. Broadway, P.O. Box 95, So. Bos-
ton, Mass. 02127, USA. Taip pat li-
tuviškų knygų kioskuose ir knygy-
nuose. Kaina prenumeratoriams,
imantiems visas serijos knygas —
\$3.50, neprenumeratoriams \$5.00. I
prenumeratorių galima ir labai re-
komenduojama įsijungti kiekvieno
metu. "Krikščionis Gyvenime" se-
rijos veikalai turėtų būti kiekvienos
Katinados šeimos knygų lentynoje.

KANADOS ĮVYKIAI
(Atkelta iš 1 psl.)
Latvių Federacijos pirm. E. Kronbergs teigimu, trijų Abo-
linš pareiškimus gerokai yra iš-
kraipė amerikiečiai laikraštinin-
kai. Jos pvz. nėra pareiškusios,
kad Kanados premjeras P. E. Trudeau yra komunistas. E. Kronbergs taipgi prasi-
tarė, kad minėtoms latvėms yra tekę su-
sidurti su komunistiniu terorų, bet atsisakė šį klausimą išryš-
kinti.

Lietuvių kopyčia
Teko aplankyti ir N. P. Marijos baziliką Vašingtone, kur tarpe kitų tautinių kopyčių yra ir lietuvių šiluvos Marijos kopyčia. Tai vieta, kuria vertėtų aplankyti kiekvienam lietuviui, ar jis katalikas, ar kurios kitos tikybos, ar visai netikintis. Skulptorius V. Kašuba ir dail. V. K. Jonynas sukūrė šedevrą, kuriame atsiskleidžia labai skoningai išryškinta Lietuvos praeitis. Marijos statula didelė, bet švelniu kuklumu dvelkianti. Džiaugiausi, kad M. Vaivadienė suteikė man progą aplankyti kopyčią.

Atėjo laikas ruošti kelionėn pas gimes Sakalius i Providen-
ce, R. I. Skrisiu jau trečios bendrovės lėktuvu. Esant streikui, vienos stambios lėktuvų bendrovės keleiviai buvo skirstomi i kelias kitas. Prabėgo Vašingtone keturios malonumų ir įvairumų pilnos dienos, tarytum 4 valandos...

I Providence
Antanas sukrauna lagaminus automobilin. Milda priskina geltonų rožių puokštę, išeikla man. Skiriuosi su labai maloniais bičiuliais ir kas žino ar teks dar susitikti? Gal tik laisvais.

Lėktuve, prieš pat pakylant, pilotas praneša, kad graži diena. Džiaugiuosi, kad laisvais.

Antanas sukrauna lagaminus automobilin. Milda priskina geltonų rožių puokštę, išeikla man. Skiriuosi su labai maloniais bičiuliais ir kas žino ar teks dar susitikti? Gal tik laisvais.

Lėktuve, prieš pat pakylant, pilotas praneša, kad graži diena. Džiaugiuosi, kad laisvais.

Antanas sukrauna lagaminus automobilin. Milda priskina geltonų rožių puokštę, išeikla man. Skiriuosi su labai maloniais bičiuliais ir kas žino ar teks dar susitikti? Gal tik laisvais.

ilgas ir sunkus buvo pilietinis Kijinos karas, apgrovęs krašto gerovę, sunkesnis — krašto atstatymas. KLR kuriant galėjo sėmti patirti tik iš sovietų santvarkos, kuri jau buvo išstverusi 32 metus. Netrukus išryškėjo, kad kiniečiai gali tik iš dalies pasinaudoti sovietine patirtimi, nes rusai rėmėsi darbininkais, o kiniečiai — žemdirbiais. Kiniečių ir rusų skirtinga praeitis, sunkiai suderinama jų pasaulėjauta ir pasaulėžiūra vertė pasi-
rinkti skirtingas priemones vadinamai komunistinei santvarkai įgyvendinti.

Stalinas ir Mao
Mao, pertvarkęs komunistų partijos branduolius, atrinkęs patikimus karius rūpintis naujos valstybės saugumu ir padaręs apmatus nusiaubtam kraštui atstatyti, 1949. XII. 15 išskubėjo i Maskvą tartis su Stalinu. Jis siekė kelių tikslų, bet pats svarbiausias — išsiaiškinti dėl pasaulyje ilgiausios sausumos sienos ir atgauti bent kažkurią Kinijos valdą, kurios carų valdymo metais pateko i rusų rankas. Antrasis jo tikslas buvo — gauti paramą sugriautam Kijinos ūkiui atstatyti, paruošti kelią prekybos sutartčiai. Jam rūpėjo pasitarti ir dėl Kijinos santvarkos, sudaryti karinę santarvę gintis nuo Japonijos užpuolimo, nors anuo metu šis kraštas buvo nuginklutas ir paliejęs.

Stalinas buvo atsargus. Mao nedaug telaimėjo Maskvoje. Pats svarbiausias žemių ir sienų klausimas net nebuvo iškeltas prie derybų stalo. 1950. II. 14 buvo pasirašyta garsioji abiejų kraštų sienos sutartis. Kijina buvo priversta virškinti politinio romantizmo kartų įkainį. Ji turėjo atsisakyti Išorinės Mongolijos, kuri pateko visiškai sovietų įtakon, o carų užgrobas sritis palikti sovietų valdžioje. Kijina atgavo tik Mandžūriją, kurią jau Čiangkaišeko laikais pradėjo valdyti Kijina.

Ūkinė parama
Netrukus, 1950. III. 27, buvo pasirašyta sutartis junginei orinio susisiekimo linijai įsteigti, o balandžio 19 d. — prekybos sutartis. Sovietai pasiūlė steigti bendrai valdomas laivų statybos, naftos šaltinių imones. Jie pasiuntė Kijinon 12.000 ūkinį patarėjų ir davė 300 milijonų dolerių paskolą. Kijinos mokyklose buvo įvesta rusų kalba, rusų vadovėliai verčiami kiniečių

temperatūra 69°. Tai leis visiems lengviau atsikvėpti. Skridimas tikrai buvo labai malonus ir po 2 valandų buvom Providence, kur išlipus reikėjo užsimesti apsiaustą — toks temperatūros skirtumas. Čia manęs laukė mieli giminės — Sofija ir Vytautas Sakaliai bei jų sūnus Viktoras. Čia pat įteikiau rožių puokštę Sofijai. Pasijutau laiminga, kad jas turėjau.

Kaip namie
Prieš nepilnus dvejus metus čia viešėjau tris savaites. Ir dabar atrodo, kad grįžau i savo namus — i savo šeimos dalį.

Prieš kelis šimtmečius šis Atlanto pakraštys buvo kolonizuotas angli. Tai liudija statyba, vietovių pavadinimas ir neretas gyventojas. Na, ir pats kraštas vadinamas Naująja Anglija. Klimatas čia šiltesnis nei apie Torontą, bet irgi drėgnas. Dėlto ir pastatai daugiausia mediniai, nes druskos pilnoje atmosferoje jie esą patvaresni, negu plytos. Net ir turtuolių didžiulės rezidencijos Atlanto pakrantėse medinės, nors yra ir didingų akmenų rūmų.

Rhode Island yra daugiau nei pusiasalis. Jis yra iš trijų pusių apsuptas vandens; vienur prieina prie Atlanto, kitur įlankomis apsuptas ir dėl to yra labai daug gražių tiltų. Saulėlydžiui artinantis, miestai, vanduo ir tiltai sudaro labai gražų vaizdą.

Parapija ir prieglauda
Providence mieste yra lietuvių bažnyčia, kurioje klebonauja kun. V. Martinkus, dabartinis BALFo pirmininkas. Deja, vieni lietuvių negali parapijos išlaikyti — reikia bendrauti su angliais bei kitų tautybių katalikais. Pagalvojau, kad kanadiečiai lietuvių laimingi, nes iki šiol mes tik su savo kalba galime apseiti. Kunigams nereikia dviem kalbom pamokslų ruošti, o ir visiems savijauta pilnai lietuviška.

Vieną šeštadienio popietę nuvykome i Vyskupo Matulaičio senelių namus Putnam, Conn. Norėjome vienu šūviu kelis kiškus nušauti, bet nepasisekė. Prel. Pr. Juras buvo išvykęs i Providence pavaduoti kun. V. Martinkaus. Taigi, nei prelatas, nei jo Alkos muzėjaus neteko pamatyti. Maloni kanadiečių draugystė.

Nuo to laiko M. Kižytė pasiliko mano atmintį kaip geriausią ryšininkę pagalbos teikime.

Su prel. Pr. Juru teko susitikti sekančią sekmadienį Providence — lietuvių bažnyčioje. Jis pasakė pamokslą birželinį išvežimui Sibiran proga. Dar tokio išsamos ir jautraus pamokslas nebuvau girdėjęsi. Džiaugiausi išgirdus.

Nuo to laiko M. Kižytė pasiliko mano atmintį kaip geriausią ryšininkę pagalbos teikime.

Su prel. Pr. Juru teko susitikti sekančią sekmadienį Providence — lietuvių bažnyčioje. Jis pasakė pamokslą birželinį išvežimui Sibiran proga. Dar tokio išsamos ir jautraus pamokslas nebuvau girdėjęsi. Džiaugiausi išgirdus.

Nuo to laiko M. Kižytė pasiliko mano atmintį kaip geriausią ryšininkę pagalbos teikime.

Su prel. Pr. Juru teko susitikti sekančią sekmadienį Providence — lietuvių bažnyčioje. Jis pasakė pamokslą birželinį išvežimui Sibiran proga. Dar tokio išsamos ir jautraus pamokslas nebuvau girdėjęsi. Džiaugiausi išgirdus.

Nuo to laiko M. Kižytė pasiliko mano atmintį kaip geriausią ryšininkę pagalbos teikime.

KIJINIOS IR SOVIETŲ SĄJUNGOS VARŽYBOS (3)

Komunistinių milžinų santykiai

kalbon. Rusai profesorai, inžinieriai, aktoriai, spauda ir filmai praverė kiniečiams duris i naują, iš toms dar nežinomą pasaulį. Jis joms buvo patrauklus, tačiau Pekingo vyriausybė netrukus nusivylė. Stalinas ir su Kijina bendradarstas vadovavo si sena taisyklė: duoti už gautą, t. y. remti Kijiną, jei parama duoda naudą. Sovietai tikėjosi gauti naudos idėję kapitalą i Kijinos žemės turtų eksploatavimą. Bet ypač jiems rūpėjo pirmesti Kijinai politinį pirmavimą. Tokia Stalino pažiūra i Kijiną pateisina ir savo sovietinio ambasadoriaus N. V. Roščino, skirto Čiangkaišeko valdomai Kijinai, palikimą virš dvejų metų atstovauti Sov. Sąjungai komunistinėje Kijinoje. Jį pakeitė ne iškilus asmuo užsienio reikalų ministerijoje ar partijoje, bet patyręs saugumietis, jau anksčiau 1939-44 m. buvęs ambasadorium Pekinge.

Mao daug ką pakentė: ne-sklaidų sutarčių vykdymą, Mandžūrijos geležinkelio linijos perleidimą tik 1952 m., atsiųstųjų patarėjų kišimasis ne i savo darbo sritis ir net sovietų bandymą palenkti savo pusėn kažkuriuos kiniečius, pvz. Kijinos augščiausią pareigūną Liu Šaoči, kuris XIX sovietų komunistų partijos suvažiavimo proga net tris mėnesius užtruko Maskvoje.

Didėjanti įtampa
Stalino valdymo metais buvo trinties ženklų, bet jie buvo pridengiami išoriniais mandagumo metodais: delegacijų išvykomis, ypatingomis progomis telegramų siuntimu ir pan. Anuo metu santykiai nebuvo nuoširdūs, bet pakenciami.

Mao laukė geresnių laikų, bet nenujautė, kad atslenka didesnė įtampa.

Stalino mirtis 1953. III. 5 buvo pirmas smūgis, tačiau dar labiau kiniečių - rusų santykius įtempė antroji Stalino mirtis, kai 1956 m. XX Sovietų Sąjungos komunistų partijos suvažiavime jis buvo ne tik pasmerktas, bet ir suniektintas. Mao stengėsi pamėgdžioti Stalino garbinimą ir būdus garsinti "vadą" šalyje. Stalino paniekinimas netrukus palietė ir Mao. Vėliau

abipusė kiniečių ir rusų komunistų partijos kova palietė ir abiejų šalių valdancius, kuriems suniekti abi šalys nepagalėjo purvo.

Chruščiovo atėjimas
1953 m. Kijina paskelbė pirmąjį ūkinį penkmečio planą. Planingam ūkiui įgyvendinti buvo reikalinga užsienio parama. Sovietai tik po ilgų derybų sutiko tiecti Kijinai techniškus įrengimus naujoms pramonės imonėms.

1953 m. N.S. Chruščiovas, lydimas Bulganino, nuvyko i Pekingą dalyvauti ketverių metų revoliucijos sukakties paminėjimė. Jis siūlė Kijinai pradėti derybas naujai ūkinei ir prekybos sutartčiai sudaryti. Sovietai galėtų Kijinai duoti 230 milijonų dolerių paskolą, pastatyti 15 pramonės imonių ir, talkinant Kijinai, nutiesti dvi geležinkelio linijas — Išorinėje Mongolijoje ir Kijinos Turkestane. Ko tikėjosi Chruščiovas? Šiais pažadais jis bandė palenkti kiniečius perleisti dalį žemės turtų, ypač naftą ir uraniją, išgauti pažadą remti jo įsigalėjimą Maskvoje.

"Simtas gelių"
Mao, Stalinui mirus, garsinosi esąs amžiumi vyriausias, todėl viso pasaulio komunistų partijos turinčios jam paklusti. Anuo metu jis siekė vadovavimo komunistų pasaulyje, bet neneigė sovietų vadovybės. Tokius prieštaravimus turėjo pergyventi Mao, kuris trejiems metams praslinkus, 1956. V. 2, paskelbė "simto gelių" šūkį: "Tegu įvairios gelės žydi, įvairios pažiūros tarpsta". "Simto gelių" žydėjimas buvo nenaujas, nes skolinčias iš VI—III amžiaus prieš Kristų, kai buvo įgyvendinama Konfucijaus mintis teikti šviesuomenę bendram darbui. Nuo gelių Mao greit nusisuko ir emė skelbti seną palyginimą: didelio orkestro instrumentai dariniai gali groti vadovaujami tik vieno dirigento. Aišku, dirigentu tegalėjo būti Mao.

1957 m. įvyko ryškesnis lūžis Maskvos—Pekingo santykiuose. Mao, antrą kartą atvykęs i Maskvą, jau ne maldavo, bet reikalavo: pašalinti nesklaidumus sutartis įgyvendinant, susi-

surado Mariją Kižytę, kurią iki šiol buvau pažinojęsi tik iš jos visuomeninės veiklos.

Veikėja Kižytė
Nors M. Kižytė yra gimusi ir augusi Amerikoje, bet jos dėdė dar ją mažą išmokė lietuvių kalbos, rašto. Ji pamilo Lietuvą — tėvų gimtąjį kraštą. Ir taip ji visą laiką buvo lietuvių kovotojų gretose. Ji dalyvavo rinkime milijono lietuvių parašų Amerikoje už Lietuvos nepriklausomybę, jų įteikime JAV prezidentui, uniformų parūpinime Lietuvos kariuomenei. Ir kur tik kilo reikalas atsikuriantčiai Lietuvai, ten buvo ir M. Kižytė. II pasaulinio karo baigiantis buvo Lietuvių Informacijos Centras Niujorke. M. Kižytė buvo pakviesta jo vedėja. Maždaug tuo pačiu laiku JAV-se pradėta organizuoti komitetai nuo karo nukentėjusiems lietuviams tremtiniais šelpiti. Tuo metu buvo įsikūrusi Toronto Lietuvių Moterų Šalpos Grupė "Daina", kuri irgi buvo susirūpinusi pagalbos teikimu. Ji pasiteiravo, ar negalima būtų gauti adresų asmenų, kuriems reikalinga pagalba. Atsakymas buvo: "Atsiųskite viską mūsų komitetui ir bus panaudota, kur reiks". Dainietės norėjo, kad jų šalpa eitų Kanados, o ne kurios kitos šalies vardu. Kreiptasi Lietuvių Informacijos Centran ir po kelių dienų gautas atsakymas iš M. Kižytės, kuri nukreipė "Dainą" Londono Lietuvių Šalpos Dr-jon Anglijai. Iš ten skubos paštu buvo gautas pranešimas, kad skubiausiai reikalinga pagalba Briuselyje. Jo apylinkėse su vokiečiais esą internuota daug lietuviško jaunimo, kuris vokiečių buvo mobilizuotas. Lietuvių padėtis buvusi labai bloga. Buvo siunčiama pagalba pinigais per kun. J. Danauską, kuriam buvo leista internuotus lietuvius lankyti. Jis nuveždavo jiems maisto ir vaistų, slaptai surinkdavo lietuvių laiškus ir persiųsdavo Š. Amerikon.

Nuo to laiko M. Kižytė pasiliko mano atmintį kaip geriausią ryšininkę pagalbos teikime.

Su prel. Pr. Juru teko susitikti sekančią sekmadienį Providence — lietuvių bažnyčioje. Jis pasakė pamokslą birželinį išvežimui Sibiran proga. Dar tokio išsamos ir jautraus pamokslas nebuvau girdėjęsi. Džiaugiausi išgirdus.

Nuo to laiko M. Kižytė pasiliko mano atmintį kaip geriausią ryšininkę pagalbos teikime.

Su prel. Pr. Juru teko susitikti sekančią sekmadienį Providence — lietuvių bažnyčioje. Jis pasakė pamokslą birželinį išvežimui Sibiran proga. Dar tokio išsamos ir jautraus pamokslas nebuvau girdėjęsi. Džiaugiausi išgirdus.

Nuo to laiko M. Kižytė pasiliko mano atmintį kaip geriausią ryšininkę pagalbos teikime.

Su prel. Pr. Juru teko susitikti sekančią sekmadienį Providence — lietuvių bažnyčioje. Jis pasakė pamokslą birželinį išvežimui Sibiran proga. Dar tokio išsamos ir jautraus pamokslas nebuvau girdėjęsi. Džiaugiausi išgirdus.

Nuo to laiko M. Kižytė pasiliko mano atmintį kaip geriausią ryšininkę pagalbos teikime.

Su prel. Pr. Juru teko susitikti sekančią sekmadienį Providence — lietuvių bažnyčioje. Jis pasakė pamokslą birželinį išvežimui Sibiran proga. Dar tokio išsamos ir jautraus pamokslas nebuvau girdėjęsi. Džiaugiausi išgirdus.

Nuo to laiko M. Kižytė pasiliko mano atmintį kaip geriausią ryšininkę pagalbos teikime.

Su prel. Pr. Juru teko susitikti sekančią sekmadienį Providence — lietuvių bažnyčioje. Jis pasakė pamokslą birželinį išvežimui Sibiran proga. Dar tokio išsamos ir jautraus pamokslas nebuvau girdėjęsi. Džiaugiausi išgirdus.

Nuo to laiko M. Kižytė pasiliko mano atmintį kaip geriausią ryšininkę pagalbos teikime.

Nuo to laiko M. Kižytė pasiliko mano atmintį kaip geriausią ryšininkę pagalbos teikime.

GEDIMINAS GALVA

Kad jam įgyvendinti būtina užsienio parama. 1959 m. pradžioje, kai Sov. Sąjungos ir Kijinos augštieji pareigūnai (pvz. krašto apsaugos ministris Peng Tehu-ai) aštriai puolė "naująjį šuolį", kiniečiams dar pavyko išsiderėti rusų sutikimą pastatyti 31 pramonės imonę Kijinoje. Liepos mėnesį kiniečių komunistų partijos centro komitetas nutarė atleisti iš pareigų gen. Peng ir 40 karininkų bei partiečių. Sovietų bendradarbiavimo šalininkai prarado Mao malonę. Paskelbtasis šuolis nepateisino vilčių. Anuo metu prasidėjusi kova prieš atskalusius užtruko artai dešimtmečio. I kovą buvo įvelti ir sovietai. N. S. Chruščiovas emė atvirai kalbėti apie kiniečių nesugebėjimą šeimiminkauti, o Pekingas atkrito: sovietų vadovybė subūruožėjo, nukrypo nuo komunizmo ir emė bendrauti su kapitalistais — komunistų priešaais. Rūstieji žodžiai tarti 1959 m., netrukus sukėlė nervų karą, kuris didžiausią įtampą pasiekė 1969 m.

Suolio politika
1958 m. rudenį Mao paskelbė "naująjį šuolį" gamybai skatinti, komunoms steigti. Tai buvo pastanga ūkiškai pasivyti ir pralenkti sovietus. Kijinos komunistų partijos suvažiavimas pritarė Mao šuoliui, tačiau pajuto, kad jam įgyvendinti būtina užsienio parama. 1959 m. pradžioje, kai Sov. Sąjungos ir Kijinos augštieji pareigūnai (pvz. krašto apsaugos ministris Peng Tehu-ai) aštriai puolė "naująjį šuolį", kiniečiams dar pavyko išsiderėti rusų sutikimą pastatyti 31 pramonės imonę Kijinoje. Liepos mėnesį kiniečių komunistų partijos centro komitetas nutarė atleisti iš pareigų gen. Peng ir 40 karininkų bei partiečių. Sovietų bendradarbiavimo šalininkai prarado Mao malonę. Paskelbtasis šuolis nepateisino vilčių. Anuo metu prasidėjusi kova prieš atskalusius užtruko artai dešimtmečio. I kovą buvo įvelti ir sovietai. N. S. Chruščiovas emė atvirai kalbėti apie kiniečių nesugebėjimą šeimiminkauti, o Pekingas atkrito: sovietų vadovybė subūruožėjo, nukrypo nuo komunizmo ir emė bendrauti su kapitalistais — komunistų priešaais. Rūstieji žodžiai tarti 1959 m., netrukus sukėlė nervų karą, kuris didžiausią įtampą pasiekė 1969 m.

Suolio politika
1958 m. rudenį Mao paskelbė "naująjį šuolį" gamybai skatinti, komunoms steigti. Tai buvo pastanga ūkiškai pasivyti ir pralenkti sovietus. Kijinos komunistų partijos suvažiavimas pritarė Mao šuoliui, tačiau pajuto,

Suolio politika
1958 m. rudenį Mao paskelbė "naująjį šuolį" gamybai skatinti, komunoms steigti. Tai buvo pastanga ūkiškai pasivyti ir pralenkti sovietus. Kijinos komunistų partijos suvažiavimas pritarė Mao šuoliui, tačiau pajuto,

Suolio politika
1958 m. rudenį Mao paskelbė "naująjį šuolį" gamybai skatinti, komunoms steigti. Tai buvo pastanga ūkiškai pasivyti ir pralenkti sovietus. Kijinos komunistų partijos suvažiavimas pritarė Mao šuoliui, tačiau pajuto,

Suolio politika
1958 m. rudenį Mao paskelbė "naująjį šuolį" gamybai skatinti, komunoms steigti. Tai buvo pastanga ūkiškai pasivyti ir pralenkti sovietus. Kijinos komunistų partijos suvažiavimas pritarė Mao šuoliui, tačiau pajuto,

Suolio politika
1958 m. rudenį Mao paskelbė "naująjį šuolį" gamybai skatinti, komunoms steigti. Tai buvo pastanga ūkiškai pasivyti ir pralenkti sovietus. Kijinos komunistų partijos suvažiavimas pritarė Mao šuoliui, tačiau pajuto,

Suolio politika
1958 m. rudenį Mao paskelbė "naująjį šuolį" gamybai skatinti, komunoms steigti. Tai buvo pastanga ūkiškai pasivyti ir pralenkti sovietus. Kijinos komunistų partijos suvažiavimas pritarė Mao šuoliui, tačiau pajuto,

Suolio politika
1958 m. rudenį Mao paskelbė "naująjį šuolį" gamybai skatinti, komunoms steigti. Tai buvo pastanga ūkiškai pasivyti ir pralenkti sovietus. Kijinos komunistų partijos suvažiavimas pritarė Mao šuoliui, tačiau pajuto,

Suolio politika
1958 m. rudenį Mao paskelbė "naująjį šuolį" gamybai skatinti, komunoms steigti. Tai buvo pastanga ūkiškai pasivyti ir pralenkti sovietus. Kijinos komunistų partijos suvažiavimas pritarė Mao šuoliui, tačiau pajuto,

Suolio politika
1958 m. rudenį Mao paskelbė "naująjį šuolį" gamybai skatinti, komunoms steigti. Tai buvo pastanga ūkiškai pasivyti ir pralenkti sovietus. Kijinos komunistų partijos suvažiavimas pritarė Mao šuoliui, tačiau pajuto,

Suolio politika
1958 m. rudenį Mao paskelbė "naująjį šuolį" gamybai skatinti, komunoms steigti. Tai buvo pastanga ūkiškai pasivyti ir pralenkti sovietus. Kijinos komunistų partijos suvažiavimas pritarė Mao šuoliui, tačiau pajuto,

Suolio politika
1958 m. rudenį Mao paskelbė "naująjį šuolį" gamybai skatinti, komunoms steigti. Tai buvo pastanga ūkiškai pasivyti ir pralenkti sovietus. Kijinos komunistų partijos suvažiavimas pritarė Mao šuoliui, tačiau pajuto,

Suolio politika
1958 m. rudenį Mao paskelbė "naująjį šuolį" gamybai skatinti, komunoms steigti. Tai buvo pastanga ūkiškai pasivyti ir pr



Kanados-Lietuvių Bendruomenės dabartinė krašto valdyba. Pirmo eilėje iš kairės: J. R. Simanavičius, Salpos Fondo pirm. A. Kuolienė, pirm. dr. S. Cepas, kultūros komisijos pirm. dr. M. Ramūnienė, II eilėje: sekr. K. Baronas, jaunimo sekcijos vadovas G. Breichmanas, ižd. inž. E. Čuplinskis, švietimo komisijos pirm. L. Tamonšauskas, visuomeninių reikalų komisijos pirm. B. Sakalas. Nuotr. S. Dabkavas

„I LAISVĘ“ TONAS TOKS PATS

PRANYS ALSENAS

Naujo redaktoriaus J. Kojelio redaguotas Lietuvių Fronto Bičiulų oficio „I Laisvę“ numeris išėjo 1970 m. spalio mėnesį. Sakoma, jog dėl redaktorių pasikeitimo žurnalo pasirodymas sušlubavęs, bet žadama netesėjimą pasivyti.

Redaktorių, tiesa, naujas, bet jo tonas — toks pat. L. Valiuko redaguotas žurnalas „I Laisvę“ trejus metus buvo idios, aktualus, bet labai negaltingas ALTai, VLIKui, PLB ir kt. Labai giriamas buvo tik Rezoliucijos Remti Komitetas, kurio priekyje stovėjo jis pats — L. Valiukas.

J. Kojelio redaguotam numeryje dar vyrauja L. Valiuko tonas bei dvasia. Netgi du didžiuliai rašiniai — „Lietuvos bylos kėlimas ir gynimas laisvųjų tarpe“ ir „Rezoliucijų pravedimo žygis ir jo pirmieji laimėjimai“ parašyti L. Valiuko. Pirmajame straipsnyje daug kritikos visokių veiksmų steigimams ir užsimotiesiems steigti informacijos centrus, pradedant Lietuvių Amerikiečių Informacijos Centru — LAIC, kurio gyvybę išsilaikiusi iki 1961 m. ilgainiui veiksmų skaičius JAV-bėse didėjęs: be Amerikos Lietuvių Tarybos, įsisteigęs Lietuvos Laisvės Komitetas ir atsikėlęs iš Europos Vyrtausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas. Tie veiksniai daug posėdžiavę ir „derinę“ savo veiklą, bet informacija Lietuvos bylos reikalui palikę „Dievo valiai“. Pagiriamas tik JAV-bių LB centro valdybos, vadovautos Br. Naimio, informacinė tarnyba, kuri daug nuveikusi. Lietuvių periodinė informuoti, taip pat paberta „karčių piliuliu“. Ji esanti „ne paprastai skurdi ir ribota“. Esa, jau eilę metų viltys buvusios dedamos į „Lituanus“ žurnalą. Neseniai jo redagavimą perėmęs dr. A. Klimas ir dr. I. K. Skrupskelis, tačiau iki šiol naujesiems redaktoriams dar nėra pavykę įstatyti to žurnalo į tinkamas vėžes.

Apie rengiamas Lietuvių Dienas rašoma: „Beveik kiekviena LB apylinkė ruošia kasmet taip vadinamas Lietuvių dienas. Jos gana skurdžios, neįspūdingos ir

KOKIUS ĮSIGYTI RADIO APARATUS?

Dažnai gaunu paklausimų, kodėl su savo net naujais radijo priimtuvais negalim išklausti lietuviškų programų. Prieš atsakant, reikia panagrinėti, kokiomis radijo bangomis siunčiamos mūsų lietuviškos programos. Tada bus lengviau orientuotis ir priimtuvui bei antenų stovyklai.

Lietuviškų programų bangos. Amerikoje, taip pat ir Kanadoje, ilgą laiką lietuviškos programos buvo siunčiamos AM banga. Jos stiprumas priklauso nuo stoties stiprumo — nuo 250 watų iki keliadesimt tūkstančių. Tos bangos, pagal stiprumą, siekia spinduliu nuo 50 mylių iki kelių šimtų mylių. Pvz. Čikagos 78 stotis galima pagauti net Kanadoje, o Rako skautų stovykloje — lyg kad būtų čia, mieste. Tačiau mūsų lietuviškos programos nesiekia taip toli 50—200 mylių. Sakysim, Sophie Barcus programa AM bangomis mažiau girdima net už 70 mylių. Margučio FM bangos lengvai pasiekia net iki 200 mylių, nes išmetamos 10.000 watų jėgos.

Norint lietuviškas programas girdėti, reikia turėti su AM, FM ir trumpom bangom radijo priimtuvus. Kaikas turi tik AM aparatus ir mano, kad gali priimti FM bangas. Tai yra bangų skirtumas. Jei nenorint pirkti tokių priimtuvų, kur yra visos trys bangos, tai pavyzdžiui galite įsigyti tik vien FM aparatą, kurio kaina iki \$20. Geriausia įsigyti visų bangų aparatą vienoje vietoje. Tada galima juo pasiekti art, toli ir net iš Vilniaus, Vašingtono, Ispanijos, Italijos stočių, kurios siunčia trumpas bangas.

nedidings ir kartu neatliekančios savo paskirties“. Taigi, visur tas žodis skurdumas.

Apie Bendruomenę idėti kontrastiškai pasižkeičimai su jos darbuotojais. J. Žadeikis, Brighton Park apylinkės pirm. Čikagoje, pareiškė: „Kultūrinė veikla dominuoja mūsų apylinkės metinės veiklos planuose. Juk pati Lietuvių Bendruomenė tam įkurta“. O užbaigai priduria: „Trumpai tariant, politika paliekama politiniams veiksniams“. B. Grauzinis, Santa Monikos, Kalif., apylinkės pirm., tvirtina priešingai: „... Tačiau ne tik Bendruomenės nedraugai, bet kartais ir geri bendruomenininkai, neįsiginė į Bendruomenės prigimtį, naiviai ima teigti, kad ji sukurta tik kultūrinei veiklai“.

Skyriuje „Zvilgsniuose į įvykius ir spaudą“ vėl visiems duodama „pipirų“. „... kai kurie didžiai atsakomybei įsipareigoję vadai ramiai išsisi ant neveiklos lauro, nes žino, kad bet kokia vieša kritika tuoj susilauks pasmerkimo pagarbų principo — vienybės vardan“. Jaukiausiai tokiu užuovėjoje, girdi, jaučiasi Amerikos Lietuvių Taryba, kuri nei savo veiklai tikslų nebusurandanti, nei visuomeni idejų nebeapsiūlant. Žymiai geriau esą VLIKe, kuris turis pajėgų, energingą ir veiklų pirmi. „Dabartiniai „Eltos“ biuleteniai anglų kalba savęs nepateisina“. Su jais amerikiečių viešosios opinijos pasiekti esą negalima ir nepasiekiami. Todėl ir „Eltos“ redaktoriai apkaltnami „trumparegiškumu“.

Žurnale išsamiai aprašomas atstautasis ateitinukų federacijos kongresas, septynioliktą lietuviškųjų studijų savaitę Vokietijoje, duodama ištrauka apie Kazį Veverškį iš VI. Ramojaus „Kritikuojant už laisvę“ II tomo, tos pačios knygos recenzija ir pačiam žurnalo gale — du vedamieji.

Reikia tikėtis, kad žurnalas „I Laisvę“, redaguojamas J. Kojelio, kituose numeruose išlygins suer-kritišką toną kitų institucijų ir leidinių adresu. Šiaip jau žurnalas sumaniai redaguojamas, gyvas ir aktualus.

Tiesa, dar yra radijo stereo bangos. Daugumas radijo stočių jas dabar turi, tačiau prieš perkant naują aparatą reikia patikrinti ar jas galima pagauti. Lietuviškos programos daugiausia dabar pereina į FM bangas. Pvz. Toronto J. R. Simanavičiaus veda ma programa, Klevelande p. Stempuzio, Bostone p. Viščinio, Čikagoje Margučio, p. Rudžio — Lietuvių Forumo, Tėvynės Garų Hartforde, Laisvės Žiburio Njujorke, J. Stuko New Jersey, Lietuvių Radijo Klubo Ročesteris, Lietuviškas Balsas Detroitis, A. Juškaus veda ma programa Baltimorėje. O su AM banga toms maža dalis: Sophie Barcus Čikagoje, p. Minkus Bostone, p. Valatkos Detroitis, „Bendruomenės Balsas“ Filadelfijoje, Dargių Pittsburge, J. Adomaičio Waterbury, p. Stankevičiaus Montrealyje.

Trumpų bangų galime pagauti iš Italijos, Romos, Vatikano, Amerikos Balso iš Vašingtono. Jei stiprus trumpų bangų priimtuvas, girdimas Vilnius perduodamas per Maskvą. Kitom kalbom labai daug stočių. Nemrodžia bangų — įsigykite „Lietuvių Dienas“. Ten kiekviena numeris rasite visas žinias.

Kokių antenų reikia šiom bangom? AM, FM ir trumpos bangos kiekviena turi atskiras antenas. Galima su AM antenom priimti ir trumpas bangas, bet trumpos bangos yra geriau pagaujamoms su specialiom. Dabar jau kaikiurie nauji aparatai turi net trigubas antenas. FM antena yra paprasta televizijos antena; galima naudoti vieną laidą

Siūlo remti etnines kalbas ir kultūras

Kanados dviejų kalbų ir kultūrų komisija apie tautinių grupių mokyklas, institutus ir akademines studijas

Privačios mokyklos

Daug kultūrinių grupių yra suorganizavusios privačias mokyklas ar nepilnas mokyklas, kuriose jos moko savo vaikus gimtosios kalbos ir kultūros. Papildomose privačiose mokyklose yra mokoma tik gimtosios kalbos ir kultūros dalykų, o pilnos mokyklose šalia tų dalykų įeinama ir švietimo departamento mokyklos programa. 1965 - 66 mokslo metais veikė virš 500 papildomų privačių kultūrinių grupių mokyklų su 40.000 mokinių. Pilnos etninės mokyklose buvo apie 9.000 mokinių.

Etninės privačios mokyklos finansiniai reikalai pačios pasirūpindavo. Papildomų privačių mokyklų išlaidos buvo padengiamos iš surinktų mokinių mokesčių ir organizacijų aukų. Šios mokyklos visada turėjo finansinių sunkumų. Pilnas privačias mokyklas suorganizavo religinės bendrijos ir dėl piniginių mokyklos reikalų visuomet kreipdavosi į savo tikinčiuosius. Ju išlaikymas visada buvo kritiškas, išskiriant žydų bendruomenes. Tik Kvebeko provincijoje tokios mokyklos gavo provincijos paramą.

Dviejų kalbų ir kultūrų komisija tokių privačių mokyklų išlaikymą iš valstybės fondų apsvairstė ir atmetė dėl šių priežasčių: 1. Yra didelis švietimo reikalams lėšų pareikalavimas. 2. Reikia duoti vienoda galimybę visiems vaikams. 3. Pasunkėtų aprūpinimas mokytojais, knygomis ir patalpomis. 4. Būtų sunkiai įmanomas kontroliavimas panaudotų viešų pinigų. Komisija mano, kad daugelis mažų kultūrinių grupių negalėtų išlaikyti savo mokyklų tinklo net ir su valstybine parama.

Komisija siūlo, kad vietose būtų susitarta: etninės privačios mokyklos (pilnos ir nepilnos), kaip ir kitos, būtų laikomos privačiomis ir galėtų gauti tą pačią provincinę paramą, nes jos yra svarbios nebrutų ir neprancūzų kilmės kalbų ir kultūrų išlaikymui.

Įstojimas į universitetus

Daug Kanados universitetų reikalauja modernių kalbų mokėjimo iš studentų, stojančių į meno ir mokslo (arts and science) fakultetus. Tų kalbų mokėjimo paprastai nereikalauja inžinerijos ir pritaikomųjų mokslų fakultetai.

1965-66 mokslo metais universitetuose buvo mokoma 27 skirtingos kalbos, kurių tarpe buvo vokietų, ispanų, italų, rainiečių ir lenkų. Kaikiurios Kanadoje vartojamos kalbos nebuvo dėstomos universitetuose. Ju tarpe buvo švedų, suomių, vengrų ir olandų kalbos. Universitetuose nebuvo jokios vietinių gyventojų gimtosios kalbos kurso, išskyrus Albertos universitete dėstoma kalbų skyriuje indėnų kry kalbą.

Komisija mano, kad dabartinis universitetų kalbų reikalavimas yra per daug siauras ir turi įtakos ir kalbų pasirinkimą gimnazijose. Todėl ji siūlo, kad

AR JAU ATNAUJINOT „TEVIŠKES ŽIBURIS“ PRENUMERATĄ?

— trumpom banga ketvirtaininė, o AM jau įdėtos aparatuose. Taigi, jei aparatai nepriima gerai AM bangų, patariama pastatyti ant stogo, kaip kad Lietuvių įrengdavom, antenas: jos gerai priimdavo ir trumpas bangas. Jei yra silpnėjančių žymių su FM banga, prijunkite vieną vielą iš televizijos antenos. Yra televizijų antenų, kurios specialiai padarytos dėl FM, nes ir televizijos bangos yra FM. Juo augščiau įrengtos AM antenos ar TV, juo geriau viskas girdėti.

Yra stočių, kurių bangos esti su visokiais užsiais, trukdymais. Išlyginti įvairiems trukdymams yra įvairių specialių aparatų. Nebrangūs balso lygintuvai, kondensatoriai, antenų izoliatoriai. Trukdymai ateina per orą iš įvairių elektroninių transformatorių, vielų, fabrikų, geležinkelių, mašinų, motorų, net ir elektros linijų. Todėl prieš perkant koki įtaisą, reikia pirmiausia sužinoti iš kur ateina trukdymai. Geriausia pasikviesti radijo ar televizijos specialistą, kuris geriausiai patars ką įsigyti. Tiesa, dar noriu perspėti, kad naudojant FM ar AM antenas radijų, reikia būtinai, kad būtų įžemintos, nes pasitaiko, kad žaibai suvirina antenas — gali pakentti ir aparatus. Televizijos antenos paprastai dabar nebeįžeminamos, todėl įrenkti, jei nėra prie jų, įžeminama, kartu išjunkint aparatą nuo antenos.

Perkant naujus aparatus, patariama įsigyti vieną gerą, o ne du tris mažus. Ju yra visokių, bet gera prekė ilgiau tarnauja. Bal. Brazdžionis

„Kanados universitetuose būtų mokoma daugiau kitų modernių kalbų (nebrutų ir neprancūzų) ir kad jos būtų pripažįstamos tiek įstojimo, tiek akademinių studijų atvejais“ (VI siūlymas). Įstojimo į universitetus reikalavimai greitai keičiasi ryšium su pasikeitimais gimnazijose ir naujų universitetų steigimu. Įsigali linkmė, švelninanti kalbų reikalavimus įstojantiems į universitetus.

Sritinės studijos universitetuose

Komisija pastebėjo, kad Kanados universitetuose dažnai nėra mokoma apie tuos kraštus, iš kurių daug kanadiečių yra atvykę, o taip pat nesidomima tų etninių grupių kalbos ir kultūros išlikimu. Dėlto komisija siūlo, kad Kanados universitetuose ir humanitarinių ir socialinių mokslų programas būtų įjungti ir kiti kraštai, kuriuose vartojamos nebrutų ir neprancūzų kalbos (VII siūlymas). Komisija ragina šį klausimą apsvairstyti Kanados universitetų bei kolegijų draugijai ar kitam tarpuniversitetiniam vienetui.

Komisija, darydama šį pasiūlymą, turėjo galvoje visą eilę tam tikros pasaulio srities studijų programų, kuriose visi kursai bei projektai būtų siejami su tam tikrais kraštais. Tokiose programose būtų vietos plačioms studijoms ne tik kalbų, bet ir kitų visuomenės mokslų, kaip ekonomika, sociologija ir filosofija.

1965-66 mokslo metais dabartinės Kanados sritinės programose buvo pabrėžiamos rusų ir slavų kraštų studijos. Tik keliose programose buvo įtraukti Tolimieji Rytai, Pietų Amerika ir Islandija su keletu kitų kursų apie Vakarų Indiją. Vakarų Europos kraštų studijų programų visai nebuvo Kanados universitetuose, nors iš tų kraštų atvyksta daug imigrantų į Kanadą.

Suaugusių švietimas. Suaugusių švietimas sudaro svarbią dalį etninių grupių kultūrinių reikalų kursų: lenkų tyrimų institutai Montrealyje ir Toronte, B'nai B'rith Fondas didžiuliose centruose, ukrainiečių Prosvita institutas, italų grupės, kaip pvz. Dante Alighieri. Komisija mano, kad šie vienetai yra užsitarnavę ir turėtų gauti paramą patalpomis bei medžiaga iš švietimo įstaigų ir iš federacinės pilietybės įstaigų. (Department of the Secretary of State). Canadian Scene

Argentinos lietuvių tautinių šokių ansamblis „Rambynas“, pamatinė 1970 m. rudenį savo veiklos devintąsias metines lietuvių parapijos salėje

Nuotr. A. Kirstuko

Patirtys - vietinės ir sovietinės

Kultūringi vakariečiai nesupranta, į kokias laisvintojų, vaduotojų ir kultūrintojų rankas pakliuvo mano Lietuvė. Stai pavyzdys. Rusas nori iš Maskvos lekti Paryžiu. Jis turi pirmą nukristi Madridan, ten sėsti ispanų traukinį ir Paryžiu. Jeigu koks turistis iš Maskvos savo automobilį vykta Prancūzijon, tai turėtų pirma nukakti į Madridą, ten paliki savo vežimą ir ispanų eismo priemonėmis pasiekti Paryžiu. Mano pašnekovas pradėjo netikėję, tik pūrtė normalaus žmogaus galvą. Bet juk tai tiesa!

Lietuvius turistai, vyksta iš V. Vokietijos Vilniun, turi pirmą nusibadoti į Vytautines Lietuvos didmiesči Minską, ten „kampininkauti“ pivejoje arba, palikęs savo auto, sovietinėmis priemonėmis pasiekti Vilniū. Pastarąjį gi aplankyti valia tik tiems lietuviams, kurie gauna Maskvos pasininko vizą. Kas yra nemalonėje, tam belieka kviesiti savuosius iš Minsko tarptautini „kampinga“ ir ten raudonžvaigždžių globoje ištuštinti ne vieną sovietinių buitinių laimėjimų bonkute. Raudonžvaigždė turistams numatyta aprūpa pasistengia užtikrinti, kad turistui neateitų galvon mintis aplankyti savuosius tėvynėje.

Panašiai dedasi ir Vilniuje. Tūkstančiai kilometrų atvykę užsienio lietuvių turistai avlan kyti savo sergančios motinos pvz. Šiauliuose, ją gali pamatyti, jeigu ją ant neštuvų kas pristatys Vilniun, „Inturisto“ viešbutin. Sovietiniam „Inturistui“ humanistiniai jausmai neklika, jam svarbūs tik jų birūs doliariai ir markės.

Viename Vokietijos didmiesyje neseniai vienas toks kelioniu biuras iškabino „skydelį: „Organizuojame keliones į Sovietų Sąjungą — grupines ir privačias. Rytų — inturistas“. Išsilgęs Lietuvos, paprašiau savo būsimai kelionei formuliaru: noriu aplankyti savo gimtinę, jos kolchozų, artimųjų kapus ant Seupės, paatostogauti pašėšiuose, valgydamas bulvinius blynus su rūgusiu pienu. Ateina „Inturisto“ blankai su P. S. pabraukomis: 1. Galite vykkti tik Vilniun ir tik penkiom dienom. 2. Nevalia įsivežti jokio sovietinio rublio, tik markės ir dolerius. 3. Kelias į Vilnių — per Minską“.

mi su tam tikrais kraštais. Tokiose programose būtų vietos plačioms studijoms ne tik kalbų, bet ir kitų visuomenės mokslų, kaip ekonomika, sociologija ir filosofija.

1965-66 mokslo metais dabartinės Kanados sritinės programose buvo pabrėžiamos rusų ir slavų kraštų studijos. Tik keliose programose buvo įtraukti Tolimieji Rytai, Pietų Amerika ir Islandija su keletu kitų kursų apie Vakarų Indiją. Vakarų Europos kraštų studijų programų visai nebuvo Kanados universitetuose, nors iš tų kraštų atvyksta daug imigrantų į Kanadą.

Suaugusių švietimas

Suaugusių švietimas sudaro svarbią dalį etninių grupių kultūrinių reikalų kursų: lenkų tyrimų institutai Montrealyje ir Toronte, B'nai B'rith Fondas didžiuliose centruose, ukrainiečių Prosvita institutas, italų grupės, kaip pvz. Dante Alighieri. Komisija mano, kad šie vienetai yra užsitarnavę ir turėtų gauti paramą patalpomis bei medžiaga iš švietimo įstaigų ir iš federacinės pilietybės įstaigų. (Department of the Secretary of State). Canadian Scene



Argentinos lietuvių tautinių šokių ansamblis „Rambynas“, pamatinė 1970 m. rudenį savo veiklos devintąsias metines lietuvių parapijos salėje

Nuotr. A. Kirstuko



Vasario 16 gimnazijoj Kučių vakarą. Dešinėje — Vokietijos Lietuvių Bendruomenės pirm. J. Valiūnas, kairėje — kun. J. Sulcas, berniukų bendrabučio vedėjas, dolinosi plotkele su svečiu K. Baronu, Kanados Lietuvių Bendruomenės valdybos sekretoriumi. Pastarasis įteikė dovaną — \$280 čekį bendrabučio statybai

Kraustymosi iš miestų problema

AL. GIMANTAS

Kanados lietuviams bus žymiai mažiau suprantama ši tema, bet Jungtinėse Valstybėse gyvenantiems, ypač didmiesčiuose, tas reikalas yra itin gyvas, realus ir kasdieninis. Amerikiniai didmiesčiai labai sparčiai tempu juodėja, t. y. baltieji keliautis į užmiesčius, ju vietas užima juodieji piliečiai. I visą tą įvykių srautą yra įstraukę ir tiesiogiai palieisti amerikiečiai lietuviai. Jei ši visa problema būtų grynai privati, gal ir nereikėtų apie ją kalbėti, bet ji liečia ir visą mūsų tautinę veiklą. Bent kol kas visi lietuviškieji židiniai yra miestų ribose (čia neliečiamos išimties), pirmoje eilėje lietuviškos parapijos, mokyklos, salės, sporto aikštės. Tautiečiams traukiantis į tolimus užmiesčius, deja, kartu nekeliuoja visa tai, kas iki šiol buvo nemaža tautinė jungtė, ypač savitagių metų.

I tu stambių lietuviškųjų nuosavybių aplinką palaipsniui ateina svetimas elementas, kuris visiškai pakeičia vietovės charakterį ir padaro aplinką jau nebemiela, o ką jau bekalbėti apie pastangas ten gyventi, auklėti savąjį prierauglį. Iš pradžių, kad ir toliau gyvenant, dar nesunku bent sekmadieniais grįžti į lietuviškas bažnyčias, sales, parengimus. Ilgainiui tas entuziazmas ir pareigingumas ima blėsti. Toliau atstumai, blogos oras, šaltis, lietus, sniegas, dar visa eilė tikrų ar pusiau įsikaltųjų priežasčių lemia, kad po truputį ima mažėti lietuvių skaičius pamaldose ir parengimuose. Darosi ir nepatogu, o kaikada ir kaikiur gal net ir nebesaugu be didesnio reikalo vykkti į „inner city“. Šiandien visa toji blogybė gal dar

nėra labai ryški, bet tik nepataisomi optimistai galėtų tvirtinti, kad viskas vyksta po senovei, niekas nepasikeitė.

Todėl tenka sveikinti kaikiur pradėtą akciją už tautiečių raginimą neužmiršti miesto, o pasitraukusiems bandyti rasti kelią grįžti atgal, naujai atkurti miestą, naudotis visais jo teikiama patogumais tautinei bendruomenei išsilaikyti. Ši akcija yra visai laiku skelbiama ir rodo, kad iniciatoriai jau aiškiai mato problemą, kuri atneša labai didelį pavojų netolimos ateities lietuviškajai veiklai.

Lietuvių traukimuisi iš miestų ir periferijai gal yra ir daugiau priežasčių, bet šio autoriaus nuomone, kad ir kaip gražiai tas visas priežastis bedangstytume, esmėje yra tikra ar įsikaltųjų juodųjų gyventojų baimė. Baimė ne vien fizine prasme, bet ir faktas, kad nuosavybių kainos gerokai nukrinta ten, kur tik apsigyvena juodosios rasės asmenys. Kitaip sakant, net ir tie, kurie nieko neturi prieš juodąją rasę, nemato jokio reikalo kartu prisiminti ir materialinius nuostolius, kuriuos eventualiai atneš jų pasilikimas didmiesčių ribose. Juodųjų skaičius visą laiką pastoviai auga, jie plečiasi, palaipsniui užima net ir miestų parakščius, kurie, bent iki šiol, buvo kaip ir nepasiekiami.

Visa, bent kol kas, daroma grynai asmenine iniciatyva. Būtu idealu, kad besikraustą tautiečiai steigtu naujas parapijas, sales ir mokyklas. Bet ar tai būtų realus reikalavimas šių dienų aplinkybėse, šis autorius nedrįstų atsakyti. Lauktina daugiau šia tema pasisakymų.

KUR DINGO KEPTUVĖS?

Šis klausimasis dejavimas girdimas Maskvos šeiminkinių tarpe. Taip rašo David Bonavia, Londono „The Times“ korespondentas, „The Globe and Mail“ dienraštyje 1970 m. lapkričio 5 d. Ne tik keptuvių, bet ir rankšluosčių, arbatinių puodelių ir visos eilės kitų prekių iki marmelado indelio dangtelio negalima rasti krautuvėse net didžiojoje sostinėje. Vartotos pietų servizas, parduodamas per pažįstamus, yra maždaug lygus vidutinio darbininko trijų mėnesių atlyginimui.

Rusai yra praprātę prie prastų drabužių ir net prie prasto valgio, o taip pat apsieina be naujų baldų ar šeimos privataus automobilio. Jie visa tai priima kaip eilini realų gyvenimo faktą ir vis laukia geresnio ateities gyvenimo. Tačiau jie pradeda pykti, kad prekės, kurių buvo krautuvijų lentynose, pradėjo prapulti iš rinkos be jokios priežasties.

Sovietų žurnalistas lankė įvairias krautuves ir surado, kad nebuvo krautuvėse pagalių, lovaviesių ir net piestukų ar stalo peilių. Jei vėliau trūkstamos prekės pasirodo krautuvijų lentynose, jas tuojau per valandą laiko išperka. Moterys skuba prie telefonų pranešti tokią žinią savo giminėms ir draugams. Tada tuojau susidaro ilgos eilės prie krautuvės. Policininkai patikrina krautuves ir dažnai randa „neturimų“ prekių krautuvės atsarginiuose kambariuose, kurios būna paliktos krautuvės par davėjams arba betkuriam pirkėjui, kuris duos kyšį už prekę.

Krautuvijų vedėjai surenka žmonių pageidavimus - skundus ir perduoda užsakymus į fabrikus. Pramonės vadovai stebisi, kad yra trūkumų, nes jie parodo statistikos duomenis, kad kiekvienais metais pagamina didesnius kiekius reikalaujamų prekių. Žurnalistas klausia pramonės vadovą, kodėl nėra keptuvių, išskiriant tik didžiules keptuves, kurios yra tinkamos 12 asmenų šeimai? Vadovas gi aiškina: „Mes turime išpildyti metinį gaminių planą, o darbininkų fabrikui trūksta. Mes išleidžiame prekes, kurios sudaro augstą produkcijos tonazą (svorio atžvilgiu) su mažu darbininkų skaičiumi.“

FRANESAMA APIE NAUJĄ GYDOMĄJĄ MEDŽIAGĄ sutraukiančią hemorojus

Tai yra ypatinga gydomoji medžiaga irodžiusi galią sutraukti hemorojus ir pataisyti sugadintus audinius. Pagarsėjęs tyrimų institutas atrado nepaprastą gydomąją medžiagą, sugebantią sutraukti hemorojus be skausmo. Ji per kelias minutes sumažina niežėjimą ir nepatogumus bei pagreitina uždegimo pažeistų audinių gijimą. Visais tyrimo atvejais žvelnėjant skausmas, ikykdamo hemorojų susitraukimas. Tačiau visų svarbiausia — rezultatai būdavo tokie nuostabūs, kad šis pagerėjimas tesdavosi daugeli mėnesių. To buvo pasiekta naudojant gydomąją medžiagą (Bio-Dyne), kuri greitai padeda užgyti pažeistoms celsms ir sutrina naujų audinių augimą. Dabar Bio-Dyne galima kasti tepalo bei lazdeles formose „Preparation H“ vardu. Prašykite visose vaistinėse. Pateisai pasakyti, jei nebusite patenkinti.

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

JŪRININKŲ MOKYKLA

Tragiškas Sino Kudirkos likimas vertis susidomėti vadinamąja Lietuvos žuvies pramonės laivynu Klaipėdoje, kuriam priklauso ir laivas „Sovietskaja Litva“. Pasirodo, jūrinius šiam laivynui ruošia Sovietų Sąjungos žuvies pramonės ministerijos Klaipėdos jūrinių mokyklą, įsikūrusią Minijos g-vės 154 nr. Pernai rudens spaudoje buvo paskelbtos moksleivių priėmimo sąlygos. Pagrindinis jų paragrafas: „I jūrinių mokyklą priimami asmenys, atitarnavę karinę tarnybą, turį 8–11 klasių išsilavinimą ir darbi žuvies pramonės laivuose tinkamus sveikatos“. Stejamieji turi atsiųsti pareiškimą mokyklos viršininkui, išsilavinimo liudijimą, smulkia autobiografiją, sveikatos pažymą, keturias nuotraukas, gimimo liudijimą ir du egzempliorius rekomendacijų iš darbuotojų. Pranešime pabrėžiama, kad mokyklon reikia atvykti tik tada, kai bus gautas kvietimas, ir asmeniškai įteikti pasą su kariniu biuleteniu. Ši pastaba rodo didelę ir griežtą atranką. Priimtieji mokslo kursą išėina per vienerius metus ir gauna žvejybos laivų I klasės jūrinių pažymėjimus. Jų laukia darbas Lietuvos žuvies pramonės valdybos stambiose tolimojo plaukiojimo laivuose, kuriuose laikomasi mišrios įgulos principo. Jeigu laivo kapitonas yra lietuvis, jo padėjėjas skiriamas rusai, o rusų padėjėjas būna lietuvis bei kitų tautybių žmonės. Taip sumažinama visa iugla, kad ją būtų lengviau kontroliuoti ir iki minimumo sumažinti galimų pažeidimų grėsmę. Kyla klausimas — kokios tautybės buvo „Sovietskaja Litva“ kapitonas? Pagal sovietinio teroro sistemą, atrodo, nukentėti turėtų ne tik S. Kudirka, bet ir visa laivo vadovybė, stokojusi „tarybinio tvdumo“.

PASIKEITĘ REDAKTORIAI

„Tiesos“ ilgametis vyr. redaktorius Henrikas Zimanas, Maskvos „Pravdoje“ atvirai puoleis lietuviškumo aprašius sovietų okupotoje Lietuvoje, pagaliau buvo pakeistas Albertu Laurinčuku, jaunesniosios kartos atstovu, mačiusiu pasauli. Senasis Stalino ir Maskvos garbintojas G. Zimanas paskirtas rusų ir lietuvių kalbomis leidžiamo kompartijos ideologinio žurnalo „Komunistas“ vyr. redaktoriumi.

NAUJAS INSTITUTAS

Nuo š. m. sausio 1 d. Vilniuje pradėjo darbą inžinerinių tyrimų institutas, kuris turės ir savo skyrių Kaune. Oficialiame pranešime „Tiesa“ gruodžio 31 d. skelbia: „Inžinerinių tyrimų institutas vykdys topografinių, geodezinių, inžinerinės geologijos ir hidrogeologijos tyrimus, reikalingus gyvenamiesiems namams, civiliniams, pramonės ir žemės ūkio objektams statyti, požeminės komunikacijos įrengti ir kitoms statybos bei išplanavimo darbams. Jis taip pat kaupis inžinerinių tyrimų medžiagą, sistemins ir apibendrins ją ir pagal suinteresuotų žinybų užsakymus teiks gausius nustatytą tvarką apie iširtas teorijas ir aiškėles.“

LIETUVISKAS VAISTAS

Sovietų Sąjungos sveikatos apsaugos ministeris B. Petrovskis piniginiėmis premijomis atlymėjo lietuvių mokslininkus, sukūrusius lofenalį, pirmąjį lietuvišką vaistą vežini gydyti. Premijos paskirtos: Vilniaus universiteto medicinos fakulteto katedros vedėjui docentui S. Kebuli, Lietuvos Mokslo Akademijos biochemijos instituto sektoriaus vedėjui ir chemijos mokslų kandidatui K. Karpavičiui, onkologijos mokslinio tyrimo instituto direktoriui prof. A. Telėčėnui, šio instituto skyrių vedėjams, medicinos mokslų kandidatams P. Breiviui ir J. Vaitkevičiui bei kitiems, prisidėjusiems prie vaisto ištyrimo, jo įdiegimo į medicinos praktiką. Lofenaliu bus gydomas kiaušidžių, kraujo ir limfmazgių vėžys. Naujasis vaistas buvo išbandytas Maskvos, Leningrado, Minsko, Livno bei kitų miestų didžiausiose klinikose.

MYLIU SAVO SODŽIŲ

Skuodo rajono, Luknių kaimo miško darbininko V. Girdžiūno laiška naujamis skyrjue. „Kaimo skelyčia“ paskelbė „Komjaunimo Tiesa“ 1970 m. 232 nr. Autoriaus tikrasias nuotakas atskleidžia graži antraštė — „Širdimi myliu aš savo sodžius“. Prišminės vaikystės ir jaunystės die-

nas, jis pasakoja, kad jau maži vaikai, grįžę iš mokyklos ir skubiai paruošę pamokas, įsijungdavo į žemės ūkio darbus. Taip jis ir jo draugai pamilo žemę, gyvulius, javus. Šiandien vaizdas yra kitoks: „O dabar net šešiolikmetiai, aštuoniolikmetiai pusberniai tebesišlaisto iššią dieną ties aštuonmetės mokyklos sporto aikšte. Net per atostogas sunku juos prisipašyti prie darbo. Tai jiems „pataisos“, tai „praktika Mičiurino darže“, „išvyka į gamtą“ ir t.t.“ Norinčių dirbti žemės ūkyje skaičius kasmet mažėja. V. Girdžiūnas, širdimi mylinčis savo sodžių, nusiskundžia: „Rimta problema — senųjų kaimų nukeldinimas. Kiek mūsų kolūkis neteko darbo rankų po to, kai melioratoriai, žinoma, ne savo išmone, nušlavė nuo žemės paviršiaus senąjį puosnųjį Didžiosios Paluknės kaimą. Iš visų buvusių 17 sodžių į naująją gyvenvietę beatsikėlė vos 3 šeimos. Dvi iš jų pasistatė, viena nusipirko pusę seno namo. Kitos, kaip žvirbliai išlaskė. O ir toji naujoji gyvenvietė: nei miestelis, nei kaimas — vienas nesusipratinas. Gyventi reikia kaimietiška, o vietos — mažiau, negu miestelyje. Žmonės, nuo neatmenamų laikų pripratę prie kaimiškos erdvės, ramybės ir žaunumo, staiga pasijuto sugrūsti kone kiti kitam ant galvos; nei medelio, nei darželio, nei sodelio. Nei vištų kur paleisti, nei šuniukų kur priiršti. Kas tai per sodžius...“

ISAKYMAI PREKYBININKAMS

„Tiesos“ 1970 m. 275 nr. „Vyriausybės žinių“ skyriuje prekybininkams įsakoma imtis priemonių iki 1971 m. sausio 1 d. prekybai iš esmės pagerinti: „Primitame nutarime palykūma, kad reikia kelti prekybos kūrūmą ir neleisti susidaryti eilėms, ypač perkant kasdieninės pakuosius prekes...“ Taigi, vis dar tos nelemtos eilės, kurių nepriklausomai Lietuvoje nebuvo. Toliau skelbiama: „Būtina didinti prekybos organizacijų ir įstaigų vadovų atsakomybę už griežtą tarybinės prekybos taisyklių ir valstybinių mažmeninių kainų laikymąsi, gerinti revizių ir inventurizacijų kokybę, mažinti viršnormatyvinius prekių, materialinių vertybių ir taros nuostolius. Prekybos ministerija ir Lietuvos vartotojų sąjunga turi pareikalauti iš prekybos organizacijų vadovų pagerinti prekių išteklių skirstymą, giliai analizuoti rinkos konjunktūrą ir imtis priemonių viršnormatyvinių prekių atsargoms mažinti, didinti reklumą pramonėje, kiek tai liečia gaminių kokybę bei gyventojų paklausą turinčių prekių gamybą. Jos turi ieškoti papildomų prekių išteklių, geriau tirti masinės paklausos prekių reikmes, kad galima būtų laiku teikti pramonei paraiškas šioms prekėms gaminti, ir užtikrinti, kad joms būtų prekiaujama be sutrikimų...“ Planai gražūs, bet ar bus įgyvendinti?

VARDŲ ĮAMŽINTOJAI

„Komjaunimo Tiesos“ 1970 m. 201 nr. „Skaitytųjų klube“ vilnietis P. Mikodionas nusiskundžia: „Neseniai teko lankytis Leningrade. Išėdau į autobusą prie kino teatro „Satornas“. Mano dėmesį patraukė ant sėdynės peiliu išdrožtas lietuviškas užrašas: „Antanas V. ir Janina G. Amžina meilė. Vilnius, 1970 m.“ Nepažįstu nei Antano, nei Janinos, bet man ir mano dviem bendrakaičiams iš Vilniaus gėda pasidare dėl jų takto stoks, dėl dviasios skurdumo. Matyt, tokiu būdu „jamžindami“ savo vardus, jie nepagalvoja, kad ne tik gadina inventorių, bet ir neigiamai charakterizuoja savo miestą, tautą. Mano draugas išskuto aukščiau minėtą užrašą. Jam gėda buvo. Beje, apie tokius savo vardų jamžintojus ne kartą buvo rašyta spaudoje, bet noras palikti savo vardą, inicialus ne tik ant autobuso, troleibus sėdynių, bet (dar blogiau) ant architektūrinių paminklų kai kuriuose žmonėse tebe gyvena. Per metus šimtai ekskursijų aplanko Antano Vienuolio-Zukausko namų muziejų Anykščiuose. Lankytojus pasitinka vis nauji ir nauji negrabomūs rankomis išvedioti užrašai ant sienų, ant kėlelės durų. Tas pats Zarasų rajone ant Stelmūžės aužolo. Architektūrinių paminklų niokotojų yra ir pačiame Vilniuje. Vilniaus universiteto bibliotekos ekspozicijoje kažkas paliko irgi nešvarų pėdsaką. O kiek užrašų parkuose ant suolų! Matyt, nepagalvoja tokie žmonės, kad jie rodo savo menkystę, neįsprusimą.“ V. Kst.

WINNIPEG, MAN.

PARAPIJOS BAZARAS. MUGĖ įvyko 1970 m. lapkričio 12-14 d. d. Gauta \$1478.57 pelno. Tai sunkaus, įtempto pasiaukojusio parapijos gėrovė žmonių darbo vaisius. Bazaras rugėvį yra ne tik naudingas ekonominiu požiūriu, bet ir socialiniu, tautiniu. Per tris dienas dirbančiųjų būrys, ypač moterų, susidraugauja, padidina vargais ir rūpestiais. Vakara prisirenka pilna salė senų ir jaunų. Visti randa gerą žodį vienas kitam ir kartu sušėdė maloniai pasišnekučiuoja prie turtingų stalų. Vaikams tai tikras rojus. Jie bent kartą į metus visi susirenka. Bazaras tampa metiniu lietuvių susitikimu.

BENDRA KŪČIŲ vakariene parapijos salėje suruošė M. ir E. Šarauskai, pakvietę savo artimuosius ir „viengungius“. — Kalėdų senelis (J. Malisaukas) parapijos salėje atsilankė II-ąją Kalėdų dieną. Gaila, kad nebuvo vaikų. Programą atliko Marijus Timmerman ir angliškų Mi-

šių tarnautojai. PO KALĖDŲ sekmdienį Mišių metu pakrikštija Carrie Alexandra Skolny. Dantutės ir Garry Skolny dukrelė, Juozo ir Onos Demereckų anūkė. Krikšto tėvais buvo: Veronika Demereckaitė ir J. Sciepsis. Parapijos salėje įvyko krikštynų vaišės.

NAUJŲ METŲ sutikimas įvyko gražiai išpuoštoje parapijos salėje. Svečių ir lietuvių prisirinko labai daug — pirmą sykį salė pasirodė permaža. Prie geros muzikos, skausnų bufeto, į kurį šeimininkės buvo sudėjusios visą lietuvišką virimo bei keičimo sugebėjimą, visi linksmai sušuko Naujuosius Metus. Kor.

EDMONTON, Aita.

EDMONTONO LIETUVIAI vietoje kalėdinio sveikinimo aukėjo po \$2 Lietuvių Bendruomenės reikalus. Pinigai bus pasiųsti krašto valdybai Toronte.

Hamiltono Lietuvių Medžiotų ir Žuklautojų Klubas

“GIEDRAITIS” rengia

TRADICINIŲ ZUIKIŲ BALIŲ

sausio 23, šeštadienį,
7 valandą vakaro,
Jaunimo Centro salėje
(58 Dundurn Street N.)

- Meninę programą atliks Hamiltono mergaičių choras, vadovaujamas sol. V. Verikaicio
- Šokiams gros garsusis “THE HI-LITES” orkestras
- Veiks bufetas su karšta zuikiena ir įvairiais gėrimais
- Laimės staliukai ir loterija
- Laimėtų taurių įteikymas pasižymėjusiems nariams
- Visus kviečiame dalyvauti

VALDYBA

HAMILTON

VASARIO 16 GIMNAZIJAI REMTI būrelio vadovas Z. Orvidas, kuris jau 15 metų vadovauja šiam būreliui, nors ir sumažėjusiam narių skaičiui, inėję į Salpos Fondo sąskaitą surinkęs iš narių įnašus \$96 už 1969 ir 1970 metus. Už dvejus metus po \$24 sumokėjo: J. Andrukaitis, A. Jasimienė, J. Jasimienė. Už vienerius metus po \$12 sumokėjo: I. Jakimavičiūtė, S. Orvidienė. SF įgaliojinius reikiama nuosirdžiai padėkų būrelio vadovui Z. Orvidui ir to būrelio pastoviesiems nariams — rėmėjams.

SAUSIO 7 D. ISSIŪSTA Vasario 16 gimnazijai surinktos aukos, narių įnašai ir likutis iš praėjusių metų — \$735. Pinigus persiuntė Salpos Fondo įgaliojiniu St. Dalius. Dar neuokojusieji prašomi paremti Vasario 16 gimnazijos bendrabučio statybą ir įteikti savo aukas bankelyje “Talka” Salpos Fondo sąskaiton arba būrelio vadovui St. Daliui.

PAS LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS atstovą St. Dalių galima gauti naujausią Liet. Enciklopedijos leidyklos knygą “Lietuvos sukilimas 1862-64 metais”, parašytą dr. Jurgėlo. Knyga kietais viršelsiais, 700 psl., kainu \$10. Dar nevelu užsisakyti anglų kalba “Encyclopedia Lituanica”, kurios pirmas tomas yra jau išėjęs ir netrukus pasirodys antras, kuriame bus aprašymas apie Hamiltono lietuvių koloniją. Taip pat čia galima įsigyti meniška išgraviuotą vartiję Lietuvos Vyti. Kor.

VASARIO 16 GIMNAZIJAI remti būrelio vadovas St. Dalius surinko iš

kas. Nuo 1971 m. sausio 1 d. į būrelio narių — rėmėjų eiles įsijungė vaistinkas Ted Mureika ir Mykolas Repečka, kurie sumokėjo po \$6 už pirmą pusmetį. Į rėmėjų eiles įstojo pirmoji organizacija — Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 72 kuopa Hamiltone, kuri per išd. A. Kauspėdą įteikė pinigų. N. Navickienė, pagerbdama velionies vyro atminimą, kuris ilgus metus buvo būrelio nariu, įstojo rėmėja; taipgi stalybininkas A. Silinskis. Jie sumokėjo už visus metus po \$12. Dabar šį dvigubą būrelį sudaro 50 narių-rėmėjų. Surinkti pinigai — narių įnašai, aukos bendrabučio statybai ir kalėdinei eglutei \$597 sausio 4 d. inėsti į Salpos Fondo sąskaitą “Talkoje” išsiuntimui į Vokietiją. Nuo būrelio įsteigimo 1965. IX. 1. iš viso surinkta ir išsiųsta gimnazijai \$3309. Nuosirdžiai dėkoju visiems būrelio nariams už pastovią paramą gimnazijai ir greitą atsiskaitymą.

St. Dalius, būrelio vadovas

NAUJAI ISIRINKTAS ateitininkų tėvų komitetas sparčiai ruošiasi kaukų balui š. m. vasario 20 d. Numatoma daug įvairių. Mieli hamiltoniečiai, ruoškitės, kad būtų pilna salė įvairiausių kaukių. Geriausias ir jdomiausias kaukės bus premijuojamas. Ateitininkų tėvų komitetai sudaro: S. Bilevičius, M. Borusienė, O. Deksnienė, E. Dirsenė ir A. Juozapavičius. V.

ATEITININKAI SENDRAUGIAI savo susirinkime gruodžio 13 d. išrinko naują valdybą: D. Balsienė, A. Bugailiškis, inž. P. Masys ir B. Juozapavičius. V.

TAUTOS FONDO skyrius 1970 m. surinko virš \$1700. Vietoj kalėdinio sveikinimų suaukoto \$213. Centrai pasijusta \$1600. Prieš pat šventes Tautos Fondui dar aukėjo: Medžiotų-Žuklautojų Klubas “Giedraitis” \$20, J. Budnikienė \$10, A. Povilauskas \$10. Skelbiant aukotojų vietoj kalėdinį sveikinimą įvyko klaida: turėjo būti E. M. Repečkos, o ne O. A. Repečkos. Valdyba nuosirdžiai dėkoja duosniešiams tautiečiams ir tikisi, kad ir šiais metais jie nepagalės aukos Tėvynės laisvinimo darbams.

SPORTO KLUBO VALDYBA dėkoja D. Stukui už nemokamą padarytą taurės susidėti spintelę, kuri patalpinata Jaunimo Centre. Mergaičių krepšinio komanda sėkmingai žaidžia miesto lygos pirmenybėse. Komandą treniruoja J. Stankevičius, globoja Z. Rikienė.

Jaunimo Centre pirmadieniais ir ketvirtadieniais vyksta krepšinio treniruočių. Berniukai ir mergaitės, kurie dar norėtų įstoti į sportininkų eiles, kreipkitės į valdybą: pirm. L. Stanaitis, vicepirm. A. Grajauskas, sekr. Z. Rikienė, išd. J. Svišas, reikalaujėjas D. Stukas, krepšinio vadovas — G. Breichmanas, nariai — J. Stankevičius, A. Dervaitis, A. G.

LIETUVIŲ ŠACHMATŲ KLUBAS įsteigtas sausio 9 d. P. Savicko bute susirinkęs nemažas būrys šachmatų mėgėjų išsirinko vadovybę — pirm. P. Savickas, sekr. V. Subatnikaitė, išd. A. Paukštis. Klubas pasiryžęs apjungti visus Hamiltono ir apylinkėse gyvenančius lietuvių šachmatų mėgėjus, įtraukti jaunimą, surasti patalpas, kur galima būtų laikas nuo laiko susirinkti bei surengti kvalifikacinį turnyrą žaidėjų pajėgumui nustatyti ir vėliau įsijungti į bendrą Hamiltono šachmatų veiklą. Suinteresuoti tuo reikalu prašomi kreiptis į pirm. P. Savicką — 103, 23 West St., Hamilton, Ont. Tel. 389-5581. P. B.

P A D E K A

Nuosirdžiai dėkoju už atsilankymą mano vardo dienos proga, gėles, dovanas, sveikinimus žodžiu, raštu ir per radiją:

“Tėvynės prisiminimų” lietuvių programos vedėjui R. J. Sumanavičiui, B. Antanaitienei, V. A. Agurkams, S. Brazienai, A. Giriūniui, J. K. Januškevičiams, V. Kesiūnienėi ir šeimai, P. S. Kanopoms, J. K. Leikavičiams (Toronto), J. Petrauskienėi, R. V. Petrauskams, P. O. Savickams, V. Sauliui, A. Sukaičiui. Dar kartą visiems nuosirdus ačiū —

Marceljonas Juodis

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

SIEMET SUKANKA 100 METŲ, kai Klevelande įsikūrė pirmieji lietuviai. Šiai sukakčiai jau N. Metų dieną pusantros valandos skyrė J. Stempuzio vadovaujama radio valandėlė “Tėvynės garsai”. Programoje dalyvavo Klevelando burmistras C. Stokes, Tautybių Sąjūdžio pirm. R. Perk, PLB valdybos pirm. S. Barzdukas, istorikas dr. J. Jakštas ir kiti kviesti asmenys. Su lietuvių įsikūrimu Klevelande supažindino juoston išrašyti pasakalbėjimai su 101 metų amžiaus Ona Razgaitiene, O. Baltruškonienė, O. Mulionienė bei kitais senaisiais Klevelando lietuviais. Ilgos valandėlės išlaidos padengė East Shore Realty atstovas Juozas Mikonis.

DETROITO LIETUVIŲ tautinių šokių grupė “Silainė”, vadovaujama Galinos Gobienės, prieš Kalėdas dalyvavo įvairioms tautybėms skirtose televizijos programoje su trim tautiniais šokiais, kurie buvo nufilmuoti praėjusia vasarą tarptautiniame pasirodyje Wayne universitete. “Silainė” taipgi yra pakviesta dalyvauti sausio 30-31 d.d. Ann Arbor rengiamoj Michigan universiteto tarptautinėj mugėj.

IS VIETNAMENO GRIZO kun. L. J. Sabalis, partizaniniam karui skirtu amerikiečių specialiu dainių Green Beret kapelionas. Kiekvieną mėnesį P. Vietnamo ir Kambodijos pasienyje jis aplankydavo 17 minėtų dainių stovyklų, padarydamas apie 3000 mylių. Kun. L. J. Sabalis yra atžymėtas dviem bronzinėm žvaigždėm, aviacijos, vietnamiečių štabo ir vietnamiečių civilinės akcijos medaliais.

JŪRATĖ KAZICKAITĖ iš New Rochelle, N.Y., yra pakviesta dalyvauti Niujorko televizijos programose “To tell the truth”, kurias į pradėjo gruodžio 30 d. J. Kazickaitė, kaip žurnaliste, išgarsino P. Vietnamo įvykės sužeidimas ir jos drąsus reportažai iš fronto linijų.

JADVYGOS MATULAITIENĖS vadovaujama Niujorko lietuvių tautinių šokių grupė dalyvavo šio miesto parkų skrybas rengtame kalėdiniam ir naujametiniame festivalyje. Ji šoko Suktinį, Gvatarą, Kerpūnę, Žiogelius ir Vakarūškas po atviru dangumi prie General Motors įstaigos ir miesto bibliotekos.

ČIKAGOS RAMBYNO DRAUGOVES skautai išleido studentams skirtą laikraštėlį “Rambynas”, redaguotą Eugenijaus Buteno, Algimanto Mikulaitio, Sauliaus Petkaus ir Gytio Petkaus. Laikraštėlio adresas: “Rambynas”, 5202 So. Fairfield, Chicago, Ill. 60632, USA.

TUMO-VAIZGANTO lietuvių trenitinių gimnazija Spakenberge, Vokietijoje, įsteigė prie 25 metų. Yra suorganizuojamas komitetas, kuris ruošia to įvykio minėjimą Čikagoje liepos 34 d. Buvęs tos gimnazijos mokytojai ir mokiniai yra prašomi įsiųsti savo pavardes ir adresus: kun. G. Kijauskas, S. J., 2345 W. 56th Street, Chicago, Ill. 60636, USA. Platesnės informacijos apie minėjamą bus siunčiamos atskirai.

A. A. JUOZAS GOBIS mirė 1970 m. lapkričio 13 d. Klevelande. Jo mirtis spaudoje mažai buvo atžymėta, nors jis spaudoje plačiai bendradarbiavo. Velionis buvo gimęs 1895 m. sausio 2 d. Matėlenų k., Utenos apskr. Lietuvoje dirbo daugiausia kaip pedagogas — vadovėlių autorius ir mokytojas. Taipgi jis parašė visą eilę filosofinių-psichologinių studijų. Atvykęs į JAV, kurį laiką gyveno Los Angeles mieste, vėliau Klevelande. Bendradarbiaudamas spaudoje, nevengė opių temų ir jų sprendimų, kurie nebuvo priimtini bendrajai linijai. Dėlto ir jo bendradarbiavimas spaudoje pastaraisiais metais ribojosi tik kaikuriais laikraščiais.

Australija

SV. KAZIMIERO KOPLYČIOS dešimtmetį Adelaides lietuviai atžymėjo arkivysk. J. Gleeson atlaikytomis pamaldomis, kurių metu giedojo N. Masilutis vadovaujamas parapijos choras (vieną giesmę — abiejų šeštadienių mokyklų mokiniai). Katalikų Centre salėje buvo surengti pietūs iškilmėms dalyviams. Arkivysk. J. Gleeson džiaugėsi lietuvišką kalbančių akademinių jaunim, lietuvių šventove Adelaide, jos sumanytoja a.a. kun. J. Kungiu, pradėto darbo tęsėjais — kun. A. Kazlausku ir kun. A. Spurgiu. Koncertinę programą atliko jaunimo styginis ansamblis, moterų kvartetas ir vyrų oktetas “Klaunai”. Sveikinimo žodį tarė Katalikų Federacijos pirm. J. Petratis, “Tėviškės Aidų” savaitraščio red. kun. P. Vaseris, Katalikų Moterų Draugijos pirm. p. Miliauskienė, ALB Adelaides apylinkės pirmininko pareigas eina dr. G. Simkus ir kt.

ADELAIDES MOTERŲ SEKCIJA, vadovaujama pirm. B. Jonavičienės, surengė madų vakarą Lietuvių Namuose. Dalyvės su naujausiomis madoms supažindino modeliuotojos — D. Tugaudytė, R. Šerelytė, K. Pacevičiūtė, V. Vanagaitė, R. Bielskytė ir N. Bataitytė, pasipuokusios nuosavais drabužiais.

SIDNEJUS LIETUVIŲ “DAI-NOS” choras savo metiniame koncerte sudainavo net 15 dainų. Tai buvo pirmas šio choro pasirodymas su naujoju vadovu B. Kiveriu, pakel-

tusiu 1969 m. mirusį a. a. K. Kavaliuską. Choralui akompanavo pianistė Zita Baikutė, o programai vadovavo D. Bartkevičienė.

Italija

DR. PAULIUS RABIKASKAS, Gregorianumo universiteto Romoje profesorius ir istorijos mokslų fakulteto dekanas, 1970 m. gruodžio 28 dieną buvo paguldintas Benefratelli ligoninėje, kur jam buvo padaryta sunki dešinėsios ausies operacija. Ligonis jaučiasi gerai ir sparčiai sveiksta. Po poros savaičių jis tikisi galėsianį pradėti eiti pareigas.

YSK. ANTANO DEKSNIO žodį lietuviams tėvynėje Kūčių vakarą transliavo Vatikanu lietuviškoji radijo valandėlė. Bernelių Mišias jia laikė Šv. Kazimiero kolegijos koplyčioje.

LIETUVISKOS KŪČIOS pirmą kartą buvo surengtos Tėvų salečių centre Vytėnuose-Frascati. Žodį tarė lietuvių salečių naujasis direktorius kun. J. Zeliauskas, šio vakaro dalyviams primindamas po platųjį pasaulį išisklaidžiusius bėdinius ir rėmėjus. Netikėtas svečias buvo Romos salečių provincijos laivys, atvykęs su dovanomis. Kalėdų proga jis apėmė keliasdešimt salečių namų Romoj ir apylinkėse. Trečią Kalėdų dieną į Vytėnus užsuko kardinolas A. Samore, Vatikanu Sakramentų Kongregacijos prefektas, lydimas mons. V. Mincevičiaus. Vizito tikslas — pasveikinti naują lietuvių salečių centrą direktorių, atsiviešinti su senuoju, išvykstančiu į Braziliją, ir visiems palinkėti laimingų N. Metų.

Britanija

ANGLIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ BENDRIJOS steigiamasis suvažiavimas įvyko 1970 m. lapkričio 28 d. Nottingham Jaunimo Židinyje. Dalyvavo vysk. A. Deksnys, katalikų parapijų kapelionai, parapijų misijų ir katalikiškų organizacijų atstovai. Vysk. A. Deksnys pabrėžė, kad ALK Bendrijos vienas pagrindinių tikslų yra lietuvių katalikų jungtis apatavimui darbu, ir nurodė pagrindines šio darbo gaires. Paskaitą katalikų jungties tema skaitė kun. J. Kuzmickis, raginęs suvažiavimo dalyvius įkelti sėmis iš lietuvių katalikų, kurie tėvynėje kenčia sovietų atneštą religijos persekiojimą. Nutarta: AL Katalikų Bendrijos įsteigimo data laikyti šio suvažiavimo dieną ir artimiausiojo ateity rengti antrąjį suvažiavimą, kuris turės patvirtinti ALK Bendrijos įstatus ir išrinkti vadovybę. Įstatus paruošė išspareigoto Nottinghamo apylinkė, vadovaujama kun. dr. S. Matulio, MIC. Steigiamajai suvažiavimą sveikino: raštu — ateivių reikalams skirtas vysk. P. Casey, šias pareigas anksčiau ėjęs vysk. dr. E. Ellis, DB Lietuvių Sąjungos pirm. J. Alkis, LAS pirm. P. Mašalaitis, lietuvių moterų draugija “Dainava”, Anglijos Lietuvių Jaunimo Sąjunga, Skotijos lietuvių dviasios vadas prel. J. Gutauskas ir kt., žodžiu — Lietuvių Skautų Sąjungos Anglijos rajono vadas S. J. Maslauskas ir pasauliečių atstovas J. Zokas. Suvažiavimas baigėtas visų jo dalyvių bendra arbatėle.

Vokietija

LIETUVOS VOKIEČIŲ 21 metus Saltzgitter-Lebenstedte leistas mėnesinis žurnalas “Heimatstimmung” šiemet jau neišėis. Priežastis — skaitytųjų sumažėjimas. Žurnalas yra parodęs daug palankumo lietuviams.

JAUNIMO STOVYKLOS reikalus svarstė Romuvoje posėdyje Jaunimo Sekcijos darbuotojai — pirm. A. Smitas, T. Bogutienė, dr. J. Boguta, kun. V. Domijonaitis, P. Verselis, M. Landas, R. Šileris, E. Dilba, kun. H. Sulcas, A. Rygelytė ir J. Lukošius. Jaunimo Sekcijos pirm. A. Smito pranešimu, stovykla rengiama liepos 25–31 d. d. Bad Pyrmonte, kur geros sporto aikštės ir maudymosi baseinas. Numatyta plati studijinė, pramoginė ir meninė programa. Dalyvių tikimasis turėti apie 80 ne tik iš V. Vokietijos, bet ir iš JAV, Kanados, Britanijos, Belgijos, o svečių — iš sovietų okupuotos Lietuvos. Registracija vykdo R. E. Šileris, 53 Bonn-Bad Godesberg, Annaberger Str., W. Germany.

TRADICINIS STUDIJŲ SAVAITĖS rengėjų posėdyje Romuvoje dalyvavo organizacijų atstovai: EL Fronto Bičiulius — dr. J. Grinius, VLB valdybos — J. Barasas, ateitininkų sendraugis — dr. J. Norkaitis, ateitininkų studentų — V. Bartusevičius, skautų — A. Verselis, skautų Kr. Zutauteitė ir Vasario 16 gimnazijos evangelikų ratelio — E. Dilba. Studijų savaitė įvyks liepos 18–25 d. d. tose pačiose patalpose, kaip ir 1970 m., būtent, Katalikų Akademijos namuose Stuttgart-Hohenheim. Padidėjusios maitinimo išlaidos verčia padidinti mokeskį dalyviams: iš suaugusiųjų bus imama po 100 DM, studentų — po 50 DM, moksleivių — po 35 DM. Mokeskis už vieną dieną: suaugusiems 20 DM, studentams 7 DM ir moksleiviams 5 DM. Nuturtiems studentams ir moksleiviams bus gražinamos kelionės išlaidos, jeigu jie šioms studijoms skirs pilną savaitę. Organizacijų posėdyje taipgi buvo aptarta studijų savaitės programa, kurioje ypatingo dėmesio sulaukus 1941 m. sukilimo prieš sovietus trisdešimtmėtis ir dabar vykdomas Lietuvos rušinimas. Moderatorium kviečiamas švedijos lietuvis dr. K. Ceginskas iš Uppsalos.

Dvi sukaktuvinės "Traviatos"

Pirmasis Lietuvos operos profesinio teatro istorijos puslapis buvo pradėtas 1920 m. gruodžio 31 d. 7.15 v. v. Lietuvos Meno Kūrėjų Draugijos operos tarybos nario Stasio Šilingo įvadiniu žodžiu, solistų ir choristų sugiedotu Tautos himnu, G. Verdi "Traviatos" spektakliu Kauno teatre. Spektaklio kūrėjų gretoms priklausė dirigentas J. Tallat-Kelpša, Alfredo vaidmenį atlikęs K. Petrauskas, Violetos — A. Galaunienė, Zermomo — A. Sodeika, Floros — V. Podėnaitė, Grenvilio — P. Oleka, Barono — J. Bieliūnas, Gastono — V. Marcinukas, Aninos — J. Venčevičaitė.

Antanas Sodeika, vienas šio istorinio puslapio gyvųjų liudinių, "Literatūros ir Meno" sausio 1 d. laidoje rašo: "Nepamirštama buvo pirmojo spektaklio pabaiga. Sausakimsoje salėje nutilo paskutinieji operos akordai, ir žmonės, pakilę iš vietų džiūgavo, plojo. Į užkulisius atsukabėjęs J. Tumas-Vaižgantas (vėliau jis tapo tikru jaunutės mūsų operos bičiuliu, nuolat lankydavosi spektakliuose, su būdingu jam entuziazmu žavėjo si dainininkais ir rašydavo spektaklių recenzijas) sveikino, bučiavo artistus, o mes visi susijaudinę ir laimingai verkėme iš džiaugsmo — juk tą atmintiną vakarą gimė lietuviškos operos teatras..."

Džiaugsmo asaroms iš tikrųjų būta rimto pagrindo, nes mūsų operai pirmuosius žingsnius teko žengti labai nedėkingose sąlygose Lietuvos nepriklausomo gyvenimo saulėtekioje. Profesinio operos teatro mintį ėmė puoselėti Lietuvių Meno Kūrėjų Draugija bei jos muzikos sekcija, sudariusi keturių ryžtingų vyrų operos tarybą, kurioje vadovo pareigos teko Kiprui Petrauskui, dirigento — Juozui Tallat-Kelpšai, sekretoriaus ir administratoriaus — Juozui Žilvičiui, ryšininko — Stasiui Šilingui. Jiems talkino chormeisteris Julius Starka ir akompaniatorius Aleksas Kačanauskas, "Traviatą" paskubomis išvertęs poetas Faustas Kirša. Režisuoti buvo pakviestas aktorius Kasparas Glinskis, bet pagrindinį žodį turėjo Kipras Petrauskas, kuriam reikėjo paruošti net ir baletą, kai šio uždavinio per toki trumpą laiką nesutiko įgyvendinti šokėja O. Iljinskaitė. Nebuvo nei žmoniškų scenovaizdžių, nei tinkamų drabužių. Teatre surastus senus scenovaizdžius surankiojo, aplipovė ir, šiek tiek papildęs, sumontavo Vl. Didžiokas, o drabužiais turėjo pasirūpinti patys pagrindinių vaidmenų atlikėjai, choristai ir baletu nariai.

Alfredai ir Violetos

G. Verdi "Traviatą" tapo tradiciniu spektakliu Naujųjų Metų išvakarėse, žymintį naujus Lietuvos operos puslapius, į kuriuos vien tik nepriklausomybės metais buvo įrašyta 60 operų premjerų, pradedant tarptautine klasika ir baigiant lietuvių kompozitorių pirmaisiais kūriniais — J. Karnavičiaus "Graži-

na", "Radvila Perkūnu", A. Račiūno "Trim talismanais", S. Šimkaus "Pagirėnais", M. Petrausko ir J. Dambrasko "Egle".

Patį tradicinę "Traviatą" susilaukė gausaus būrio naujų Alfredų ir Violetų. Alfredų gretoms priklausė K. Petrauskas, A. Kutkus, J. Babravičius, J. Byra, J. Indra, K. Gutauskas, V. Cesas, V. Adamkevičius, V. Noreika ir E. Kuodis, Violetų — A. Galaunienė, E. Kardelienė, E. Mickūnaitė, J. Jasaitytė, I. Ylienė, E. Ciudakova, G. Kraskauskaitė, A. Vasiliauskaitė, D. Juodikaitė ir V. Kuraitė.

Gėlės kapinėse

Lietuvos operos auksinio jubilėjaus minėjimas Vilniuje buvo pradėtas gruodžio 29 d. dainininkų ir teatro apsilankymu Rasų kapinėse, kur jie gėlių puokštėmis papuošė K. Petrausko, J. Tallat-Kelpšos, M. Bukšos bei kitų mirusiųjų operos dalyvių kapus. Apie jų nuveiktus darbus žodį tarė Vilniaus akademinių operos ir baletu teatro direktorius bei meno vadovas V. Laurušas, operos sol. E. Saulevičiūtė, teatro veteranas A. Zauka. Sniegu apdengtose kapinėse skambėjo J. Naujallio "Svajonė".

Oficialioji minėjimo dalis įvyko gruodžio 30 d. operos ir baletu teatre. Jo scena buvo papuosta "Traviatos" dekoracijom, auksu žėrinčiom skaičium "50" ir žalia rūtos šakelėmis. Plojimų bangos susilaukė keturi pirmosios "Traviatos" dalyviai — A. Sodeika, P. Oleka, A. Zauka ir V. Marcinukas. Kiprui Petrauskui atminimui ant kėdės pirmoje partierio eilėje buvo padėta gėlių puokštė.

Pagrindinį žodį tarė teatro direktorius ir meno vadovas V. Laurušas, kompartijos ir valdžios sveikinimą perskaitė centrinio komiteto skyriaus vedėjas pavaduotojas J. Bielinis, maskvinių kultūros ministerijos vadovo kalbėjo muzikinių įstaigų valdybos viršininko pavaduotojas S. Mironovas.

Alus scenoje

Gausių sveikintojų tarpe buvo M. K. Čiurlionio mokyklos moksleiviai, ansamblis "Lietuva", Vilniaus televizijos ir radijo komitetas, augstųjų mokyklų studentai. Didžiausio dėmesio betgi susilaukė auksinę sukaktį atžymėjusio Kauno dramos teatro atstovai su A. Vainiūnaitė-Kubertavičienė ir A. Mackevičium priešakyje. "Varpo" vyrų choras kartu su sveikinimais scenon atsigabeno statinė alaus, kurio pirmieji bokalai buvo įteikti pilnateisiam auksinės sukakties dalyviams.

Iškilmingoji dalis užbaigta G. Verdi "Traviatos" Alfredo ir Violetos duetu "Pakelkim, pakelkim mes taurę linksmybių". Šį duetą dainavo scenoje išsiskirę Alfredai — J. Byra, K. Gutauskas, V. Cesas, V. Adamkevičius, V. Noreika ir E. Kuodis, Violetos — E. Ciudakova, I. Ylienė, G. Kraskauskaitė, A. Vasiliauskaitė, D. Juodikaitė ir V. Kuraitė. Tostui, atrodo, bu-

vo panaudotas varpiečių parūpintas lietuviškas alus.

Koncertinę klasikų ir lietuvių kompozitorių arijų, romansų, dainų programą atliko solistai A. Staškevičiūtė, A. Kučingis, V. Noreika, J. Stasiūnas, E. Saulevičiūtė, E. Ciudakova, K. Silgalis, R. Marijošius, V. Daunoras, E. Kaniava, N. Ambraziaitė, A. Lietuvninkas, H. Zabulėnas, choras ir orkestras, diriguoja R. Geniušas, Ch. Potasinsko, V. Viržonio ir J. Aleksos. Baletui atstovavo ištraukos iš P. Čaikovskio "Mieganciosios gražuolės" ir L. Minkaus "Don Kichoto", kompartijai — V. Laurušo kantata "Lietuva dainuoja Leninui".

Naujųjų Metų išvakarėse, gruodžio 31 d., Vilniaus akademiniame operos ir baletu teatre pakilo uždanga 372-ram G. Verdi "Traviatos" spektakliui, kuriame šį kartą dainavo geriausiai dabartinės operos solistai: Alfreda — V. Noreika, Violeta — E. Ciudakova, Zermona — K. Silgalis, Flora — B. Almonaitytė, talkinimai epizodinių vaidmenų atlikėjų G. Kaukaitis, E. Kuodžio, V. Daunoro, R. Sipario ir P. Kasperavičiaus. Spektaklio dirigentu buvo R. Geniušas.

Žvilgsnis ateitin

Operos penkiasdešimtmečio proga spaudoje paskelbta daug straipsnių, kuriuose minimi ir išsiviję atsiderę žymiausi dainininkai bei dainininkės, metamos žvilgsnis į Lietuvos operos ateitį. Virgilijus Noreika "Komjauimo Tiesos" paskutiniam 1970 m. nr. optimistiškai konstatuoja: "Į mūsų teatrą atėjo daug talentingo jaunimo. Nuo jaunimo priklausys respublikos vokalinio meno ateitis. Kokia dvasia mes auklėsime ir ruošime šį jaunimą, toks po kelerių metų bus ir mūsų teatro veidas. Iš jų tarpo puikiais sceniniais duomenimis išsiskiria Gr. Apavičiūtė. Gaila tik, kad ji dar mažai dalyvauja sudėtinguose spektakliuose. Labai gerai pasirodė G. Kaukaitė, Pr. Zaremba ir daugelis kitų..."

"Kultūros Barų" 1970 m. gruodžio laidoje paskelbtame pasikalbėjime sopranas Irena Zukaitė samprotuoja pesimistiškai: "Džiugina tai, kad tokiomis blogomis sąlygomis, kokiomis dirbame, pastatomi neblogi spektakliai. Nėra repeticioms kambarių, trūksta koncertmeisterių, plyšta ankietai laikomi kostiumai ir rekvizitai, bloga salės akustika, nepatogūs užkulisiai, mažą sceną... Verkiant greičiau reikia naujo teatro! Dabartinis laikos tik žmonių entuziazmą ir tikrai didelę kolektyvo meilę savo operai..."

Naujas operos ir baletu teatras jau senokai statomas, bet statybininkams, deja, trūksta pirmojo "Traviatos" spektaklio kūrėjo entuziazmo, kad jie net operos penkiasdešimtmečiui nęstengė užbaigti statybos darbus.

V. Kst.

NAUJAS VEIKALAS

Išėjo iš spaudos L. K. Mokslo Akademijos Metrašio V tomas. 1970 m. gruodžio 14 d. buvo gauti iš spaus-tuvės pirmieji jo egzemplioriai. Tuoju po Kalėdų veiklas pradėtas išsiuntinėti L. K. Mokslo Akademijos nariams, prenumeratoriams, universitetui ir kitokių institucijų bibliotekoms bei laikraščių ir žurnalų redakcijoms.

Metrašio V tomas yra stambus veikalas, didžiausias iki šiol Akademijos išleistų veikalų — turi virš 700 puslapių (624 puslapių teksto, 44 laisvų iliustracijų, 7 žemėlapių ir daug statistinių tabelių). Jame atspausdintos šios mokslinės studijos: prof. dr. Jono Griniaus "Lietuvos kryžiai ir koplytėlės"; prof. dr. Jono Navicko "Rusų filosofijos pradininkai"; dr. Jurgio Gimbuto "Lietuvos bažnyčių chronologija ir statistika"; dr. Viktoro Gidžiūno "Vienuolikos Lietuvoje XIII-XX amžiuje"; prof. dr. P. R. bikausko "Medžiaga senojo Vilniaus universiteto istorijai. Pirmieji įėjimai į Vilnių ir pirmieji lietuviai jėzuitai"; dr. Juozo Jakšto "Mažosios Lietuvos apgyvendinimas iki XVII amžiaus pabaigos"; dr. Antano Sklerio "Lietuvos miškai ir jų ūkis".

Kiekviena studija turi santrauką kita kalba. Šį Metrašio tomą, kaip ir kitus, redagavo prof. dr. A. Liutina, SJ. Tomo mectenatas yra kun. Vincentas Puidokas. Užsiskant šį tomą, rašyti: L. K. Mokslo Akademija, Piazza della Pilotta 4, 00187 Roma. Tomo kaina 16 dol. (Akademijos nariams ir prenumeratoriams 8 dol.).

Taip yra išleista atskirai prof. dr. Jono Griniaus studija "Lietuvos kryžiai ir koplytėlės" (knaga virš 260 ps.). Jos kaina: neįristas 4 dol., įristas kietais viršeliais — 6 dol. Ją užsisakyti galima minėtu adresu.

Dr. Martynas ir Valerija Anyas, ZYMIOS LIETUVES MOTERYS mitologijoje, padavimuose ir istorijoje. Medžiaga surinkta iš įvairių literatūrų: lietuvių, lenkų, rusų ir vokiečių. Leidėjas — Lietuvos Skautų Sąjungos Kanados rajonas. Toronto, Ontario, 1970, 287 ps. Kaina \$7.50.



Žymūs Lietuvos operos solistas ir vienas jos steigėjų — Kipras Petrauskas. Sėsdamas savo 70 m. amžių sukaktį, jis dainavo G. Verdi operos "Otello" pagrindinį vaidmenį, o kitus vaidmenis — jo mokiniai. Mirė 1968 m. sausio 17 d.

VIENTAS GABIAUSIŲ KALBININKŲ

A. a. lituanistą kalbininką dr. J. Kazlauską prisimenant
ALGIRDAS GUSTAITIS

Vilniuje, Neries upėje, rastas plūduojantis J. Kazlauskas, jauno, daug žadančio lietuvių kalbininko lavonas. Spėjama, jį nužudė okupantai rusai. (Iš spaudos).

Dr. J. Kazlauskas gimė 1930 m. rugpjūčio 1 d. Matiešonių km., Birštono valsč., Alytaus apskr. 1954 m. baigė Vilniaus universiteto istorijos-filosofijos fakultetą. Nuo 1957 m. pakviestas dėstytoju į tą patį Vilniaus un-tą. Paliko eilę vertingų mokslinių darbų: "Lietuvių kalbos daiktavardžių linksniavimo sistemos prastėjimas", "Lietuvių kalbos istorinė gramatika" (kirčiavimas, daiktavardis, veiksmažodis), "Iš optatyvų istorijos", "Fonologinė kirčio raidos baltų kalbose interpretacija" ir kt. Nuo 1965 m. redagavo žurnalą "Baltistica".

Dr. Jono Kazlauskio nužudymo data: 1970 m. lapkričio pabaiga ar gruodžio pradžia. Sakoma, buvo iššauktas į Maskvą dėl kelionės į JAV-se. Po to rusai-komunistai jį uždarė į bepročių ligoninę (viena iš bolševikų priemonių palaužti atkaklumui). Netrukus jo lavonas buvo surastas plūduriuojas Neries upėje Vilniuje.

Visi apgaileavo jauno lietuvių kalbininko žuvimą ir netekimą daug žadėjusio mokslininko, kuriam taip nuosirdžiai rūpėjo gimtoji kalba. Stai kaip jis rašė: Vilniuje leidžiamuose "Kultūros Baruose" 1969 m. balandžio mėn. nr. 4(52):

Suprantama, kad kalbininkai negali sukurti tokios kalbos kontrolės sistemos, kuri veiktų kaip aromatas. I grietūs mokslinius rūmus neįmanoma įsprausti nė vienos gvijos kalbos. Todėl labai svarbu ugdyti žmones rūpėsio savo kalba jausma. Tas rūpestis turi tapti sudėtinė bendro išsilavinimo dalimi. Dabar, kai vietų ankstesnių dešimčių, rašo šimtai žurnalistai, dirba šimtai vertėjų ir jiems reikia pavadinti vis naujas ir naujas realijas, išreikšti vis naujas mintis, labai svarbu, kad kiekvienas jų turėtų gerą kalbos taisyklumą, jos normų, jos stilių skirtumą, estetišką kalbos funkcijų pajutimą, gerai mokėtų panaudoti literatūrinę kalbą tiems tikslams, kurių siekia. Čia, žinoma, neišvengiami ir defektai ar net apsilėidimo atvejai, bet jie joki būdu nerodo kalbos smukimo ar jos regresio, o tik nepakankamą kalbos progresą.

Progresui paspartinti būtina turėti kalbą parankinių, skirtų kasdieniniam praktiniam naudojimui leidinių, ypač lietuvių kalbos žodyną, kuris apimtų dažniau vartojamus žodžius ir kuriame žodžiai būtų kiek galima išsamiu apibūdinti ir semantiniu, ir sintaksinio atžvilgiais, be to, jame turėtų būti išryškinti sinonimai ir antonimai. Būtų labai naudinga turėti ir literatūrinės kalbos frazeologizmų žodyną. Labai reikėtų ir lietuvių kalbos stilistikos, kur būtų gražiai išaiškintos kalbos stilių funkcijos, jos skirtumai, parodyta, kaip literatūrinė kalba panaudojama reikšti tiems stiliams. Reikėtų ir lietuvių literatūrinės kalbos gramatikos, kur būtų iškeltos ir išryškintos dabartinės literatūrinės kalbos normos bei istorinių terminų ekskursijų ir kuri būtų skirta praktikos klausimams; ypač būtų naudinga

ga turėti praktikos tikslams skirta sintaksis. Visos šios knygos, žinoma, negali būti greitai parengtos, bet jau dabar reikėtų jas turėti galvoje, rengiant straipsnius kalbos kultūros klausimais. Tai turėtų būti visų rašto žmonių parankinės, kasdieniniam naudojimui patogios knygos. Gal tada ir akademiniai leidiniai nustatytos normos neiliktų tik jų puslapiuose.

Paskirų netaisyklingų žodžių ar negerų jų vartojimo atvejų taisyklos, žinoma, taip pat reikalingas, bet jis neturėtų būti laikomas pagrindiniu kalbos kultūros tikslu ar svarbiausiu jos uždaviniu. Siaurai suprantant kalbos kultūrą, galima pradėti ieškoti negerovių net ir ten, kur jų nėra, o per didelis itarėjimas negali duoti teigiamų rezultatų. Be to, rašant kalbos kultūros klausimais, nereikėtų ieškoti iš akių mokyklos, plačiosios visuomenės, todėl straipsniai turėtų būti rašomi kiek galima populiariau, labai argumentuotai, kartais negalint net ir samojaus.

Retkarčiais literatūrinės kalbos stabilumas suvokiamas labai nelanksčiai — bijomas dubletų, ypač tokių dubletų, kurie visai nesiskiria funkcijomis ar reikšme. Čia galima prisiminti, kad ir iš tradicijos kai kieno keliamą reikalavimą žodžius y'da, pro'ga, o'da, a'dra, r'šis... kirčiųjų pirmąją kirčiuotę, nors daugelis kalbančiųjų, neretai net ir patys tie, kurie to reikalauja, laisvai kalbėdami, tuos žodžius kirčiuoja kitaip. Juk nuo to, kaip kirčiuojami tie žodžiai, niekas nenukenčia: nei patys žodžiai, nei bendravimas, nei kalba. Kiek laiko sugaistama tų pavienių žodžių kirčiavimui išmokyti, o ir paties pastangos būna dažniausiai beprasmos — išsėję auditorijos, žmonės vis tiek kirčiuoja juos taip, kaip jau įprate. Literatūrinės kalbos normos, jų tarpe kirčio ir tarties normos, kuria daugiausia intelektualiniai sluoksniai, o pati literatūrinės kalbos raida jau suponuoja dubletus.

Beje, kai kuriems ginčijamiems kalbos praktikos klausimams spęsti labai reikėtų turėti kalbos komisiją, kurią sudarytų kvalifikuoti ir patyrę kalbininkai, galintys daryti moksliškai pagrįstus pasiūlymus, ji galėtų veikti kad ir prie Švietimo ministerijos ar Ministrų Tarybos, o jos sprendimai tiesiog turėtų įstatymo galią. Be tokių aktyviai veikiančių komisijos didesnė pažanga kalbos norminimo ir kultūros srityje darosi sunkiai įmanoma.

Dr. J. Kazlauskio mintys sekantinos ne tik tenai, okupuotoj Lietuvoje, bet ir užsieniuose.

AKADEMIJOS SUVAŽIAVIMAS BOSTONE

Toronto įvykusiame L. K. Mokslo Akademijos suvažiavime buvo svarstytas klausimas, kur ir kada rengtinas IX Akademijos suvažiavimas. Buvo pareikšta pageidavimų ir padaryti pasiūlymų jį rengti Bostone, Mass. Po Toronto suvažiavimo Akademijos pirm. prof. dr. A. Liutina buvo nuvykęs į Bostoną iširti galimybių ir su Bostono Akademijos žinio vadovybe aptarti principinius ir konkrečius Akademijos IX suvažiavimo vietas bei laiko klausimus. Bostono židiny mislail sutiko, kad Akademijos suvažiavimas būtų šaukiamas Bostone 1973 m. rugšėjo pirmomis dienomis, ir apsiėmė rūpintis jo rengimu. Akademijos centro valdyba Romoje savo posėdyje 1970 m. gruodžio 19 d. patvirtino šį planą. Taigi, IX L. K. Mokslo Akademijos suvažiavimas įvyks Bostone 1973 m. rugšėjo pirmomis dienomis. Tai skelbiama iš anksto, kad būtų išvengta sutapimo su kitais suvažiavimais.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

ČIKAGOS LIETUVIŲ OPEROS valdyba, vadovaujama Gedimino Kazėno, ryšius su Lietuvos operos penkiasdešimtmečiui nutarė šiemet neįstatyti naujos operos, bet pakartoti G. Verdi "Traviatą" gegužės 1, 2 ir 8 d. d. Scenovaizdžiams sukurti pakviestas dail. Jurgis Daugvila, dirigentu — Aleksandras Kučiūnas, chormeisteriais — A. Stephens-Steponavičienė, A. Gečas, A. Vasaitis ir M. Mačiulis. Alfredo vaidmuo greičiausiai teks lenkų kilmės tenorui Stepanui Vičiūi, o Violetos vaidmeniui numatytos trys kandidatės—Lilija Sukytė, Daiva Mongirdaitė ir Gina Butkutė - Čapkauskienė. Kitų vaidmenų atlikėjai turbūt bus tie patys, kaip ir pirmojoje "Traviatos" premjeroje Čikagoje. Lėšoms telkti vasario 6 d. Motion Inn salėje operos valdyba rengia specialų vakarą, kurio programą atliks A. Antanaičio vadovaujamas "Antrasis kaimas".

LOS ANGELES DRAMOS SAMBŪRIS Lietuvos profesinio dramos teatro penkiasdešimtmetį atžymėjo Anatolijaus Kairo trijų veiksmy komedijos "Kukū" premjera, režisuota D. Mackelienės. Poniškumo ir miesčionijimo ligą plakančioje komedijoje dalyvavo gausus būrys aktorių — V. Jutulienė, R. Urbanienė, E. Dovydatienė, R. Janulaitienė, V. Sakalauskas, V. Dovydaitis, E. Janulaitis, J. Pūpius, V. Gylis ir kt. Scenovaizdžius sukūrė dail. A. Zalūnas. Premjerai buvo pasirinkti suktukavinė 1971 m. gruodžio 19 diena, primenant ir aktoriams, ir žiūrovams, jog lygiai prieš 50 metų tą dieną Kauno teatre buvo pakelta uždanga pirmajam profesinio lygio spektakliui — Sudermanno "Joninams".

SOL. LILIA SUKYTĖ prieš Kalėdas iš Miuncheno buvo grįžusi į Niujorką ir dvejose Metropolitano operos spektakliuose atliko pagrindinį Euridikes vaidmenį Glueck operoje "Orfejus ir Euridike", dalyvavo Ed Sullivan televizijos programoje. Su Metropolitano opera ji pasirašė naują sutartį. Be kitų vaidmenų, L. Sukytė šiemet teks atlikti Nedos vaidmenį R. Leoncavallo operoje "Pajacai". Pasikalbėjimą su lietuvaite dainininke "Amerikos Balso" ir "Laisvės Žiburio" radio programoms magnetofono juoston įrašė V. Alseika. N. Metų išvakarėse L. Sukytė vėl išskrido Miuncheną.

ČIKAGOS JAUNIMO CENTRE Vilniaus universiteto mokslinės bibliotekos 400 metų sukakties minėjimą surengė vietinis Santaros-Sviesos Federacijos skyrius. Paskaitai skaitė buvusi šios bibliotekos direktorė S. Vaidinauskaitė-Vaskešienė, koncertinę programą dalį atliko kamerinės muzikos trio. Minėjimui vadovavo dr. Z. Rekašius.

MELBURN NAMU STATYBININKŲ DRAUGIJOS ir dienraščio "Herald" premija už geriausią \$10-12.000 vertės namo projektą laimėjo Australijos lietuvis Algis Klimas. Architektūros studijas jis yra baigęs 1968 m. Melburno universitete. Studijuodamas jis buvo veikliu Australijos Lietuvių Studentų Sąjungos nariu. Jo vadovaujamas ALS Sąjungos Melburno skyrius išleido, A. Zubro studiją anglų kalba "People of the Amberland".

BALZEKO LIETUVIŲ KULTŪROS MUZEJUJE Čikagoje gruodžio 13 d. buvo atidaryta iki sausio 11 d. truksis jaunos dail. Donos R. Prūšytės aliejaus, akrilikos, kožo ir keramikos darbų paroda. Jų autorė yra trečios kartos lietuvaitė, dr. Algirdo Prūsio dukra, meno studijas baigianti šiais mokslo metais Čikagos universitete. Salia savitų abstraktų ir realistiinių darbų parodoje buvo išstatyti dvi keramikos skulptūros — "Moteries" ir "Kiekvienas".

K. ALISAUSKO KNYGA "Kovos dėl Lietuvos nepriklausomybės", redaguota Pr. Čepėno, yra renkami Čikagoje. Ji apima 1917-20 m. laikotarpio lietuvių kovas su bolševikais ir bermontininkais, turės santrauką anglų kalba. Iš anksto užsisakiusiems kainuos \$12. Atsiuntusieji \$200 bus laikomi mectenatais, \$25 — rėmėjais. Jų pavardės bus paskelbtos knygos baiginiuose puslapiuose. Cekius ar perlaides prašoma siųsti K. Alisauskui, 7312 So. Washtenaw Ave., Chicago, Ill. 60629, USA.

LEONARDO SIMUČIO knyga "Amerikos Lietuvių Taryba 30 metų Lietuvos laisvės kovoje" yra baigiama rinkti "Draugo" spaustuviėje Čikagoje. Jis turės apie 500 ps. ir beveik 100 iliustracijų, dokumentinių tekstų papildą anglų kalba. Skaitytus turėtų pasiekti 1971 m. pradžioje. Leidėjas — Amerikos Lietuvių Taryba.

PROF. A. MACEINA yra parašęs naują veikalą "Didieji dabarties klausimai". Rankraštis jau atiduotas Immaculata spaustuvių Putname, Conn. Leidėjas — "Krikščionis gyvenime". Leidyklos reikalų vedėjas — prel. V. Balčiūnas.

BIRUTE PŪKELEVIČIŲTE Čikagoje jau atidavė leidėjams knygą "Pasakos", eiliuotų pasakų rinkinį vaikams.

"NIDOS" LEIDYKLA Britanijos sostinėje Londone šiemet žada išleisti K. Barėno 400 ps. apsakymų rinkinį "Dvidešimt viena Veronika". Iš anksto užsisakiusiems knyga kainuos 16 šilingų, o vėliau bus pardavinėjama po \$4.

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

DIDELĖ KAUNIEČIŲ MINIA su 1971 metais atsisveikino ir sutiko naujuosius 1971 metus Vytauto Didžiojo muzėjams sodelyje. Ši institucija dabar yra pavadinta istoriniu muzėjumi. Kauniečių miesto varpininku vadinamas kompoz. Viktoras Kuprevičius, bokšto laikrodžiui išmūšęs 12 valandą, varpais pagrojo G. Verdi "Traviatos" ariją "Pakelkim, pakelkim mes taurę linksmybių". Naujametinis varpų muzikos koncertas buvo baigtas tradicine daina "Eisim, brolieliai, namo".

NAUJUOSIUS METUS vilniečiai sutiko keturiais muzikiniai renginiais. Operos teatre buvo jubilėjinis G. Verdi "Traviatos" spektaklis. Pa-veiklų galerija paverstoj katedroje S. Sondeckio diriguojamas filharmonijos kamerinis orkestras atliko jau tradicine tapusią J. Haydno "Atsisveikinimo simfoniją". Vilniaus filharmonijoje skambėjo J. Strausso kūriniai, išpildomi M. Dvarionaitės diriguojamo simfoninio orkestro. Geležinkelinių rūmuose šventinį koncertą surengė R. Balčiūno vadovaujamas pučiamųjų instrumentų orkestras "Trimitas".

ZEMAITIJS ZONOS moksleivių estradinių ansamblį konkursas "Sudabrinis varpelis" prieš Kalėdas įvyko Telšiuose. Pereinamąjį prizą laimėjo miestų grupė — A. Čičekos vadovaujamas Šiaulių J. Janonio vidurinės mokyklos ansamblis, rajonų grupė — Tauragės II vidurinės mokyklos ansamblis su vadovu V. Urbonu.

IS NESENIAI IŠLEISTOS plokštelės gyv žodžių prabilo V. Mykolaitis-Putinas. Plokštelei panaudoti įrašai jo autorinio vakaro, įvykusio 1962 m. vasario 2 d. Vilniaus rašytojų klube. Šių metų betarpiškumo išpūdį palieka jo rimtos, kartais kiek ironiškos pastabos, savita skaitomu kūrinių interpretacija.

VILNIAUS PROFSAJUNGŲ KULTŪROS RŪMUOSE 500-tąjį koncertą surengė P. Tamošaitis vadovaujamas medicinos darbuotojų dainų ir šokių ansamblis "Rūta", suorganizuotas prieš 14 metų.

ARTEJANT 1970 METŲ UZBAIGAI, buvo išskaityti naujausieji kompozitorių V. Baumilio, J. Gaizausko, B. Gorbulskio, J. Juozapaičio, A. Lapinsko, V. Ločerio ir V. Telksnio kūriniai. Juos atliko A. Končias vadovaujamas Vilniaus radio ir televizijos lengvosios muzikos orkestras, dainininkai D. Kubiliūtė, A. Lelaitis, M. Tarabildaitė, A. Lema, S. Liupkevičius, V. Popas ir F. Viskonto diriguojamas merginų ansamblis "Daina".

LIETUVIŲ DAILININKŲ Sąjungos valdybos sekr. P. Gudynas Architektų Sąjungos Vilniaus skyriaus narių susirinkime pasakojo savo išpūdžius iš kelionės po JAV. Pagrindinis dėmesys buvo skiriamas JAV lietuvių dailininkų kūrybai, kurią atskleidė P. Gudyno atsivertęs jų kūrinių spalvotos skaidrės.

DAILININKŲ KETVIRTADIENIO KLUBE Vilniuje savo išpūdžius iš viešnagės Australijoje pasakojo aktorė Monika Mironaitė, rodiuosi Australijoje gyvenančių lietuvių dailininkų kūrinių skaidrės. Dailininkų Sąjungos rūmuose buvo surengta Vaclovo Rato, Vlado Meškėno, Henricko Salkausko, Jievos Kušos ir Leono Urbono kūrinių parodėlė.

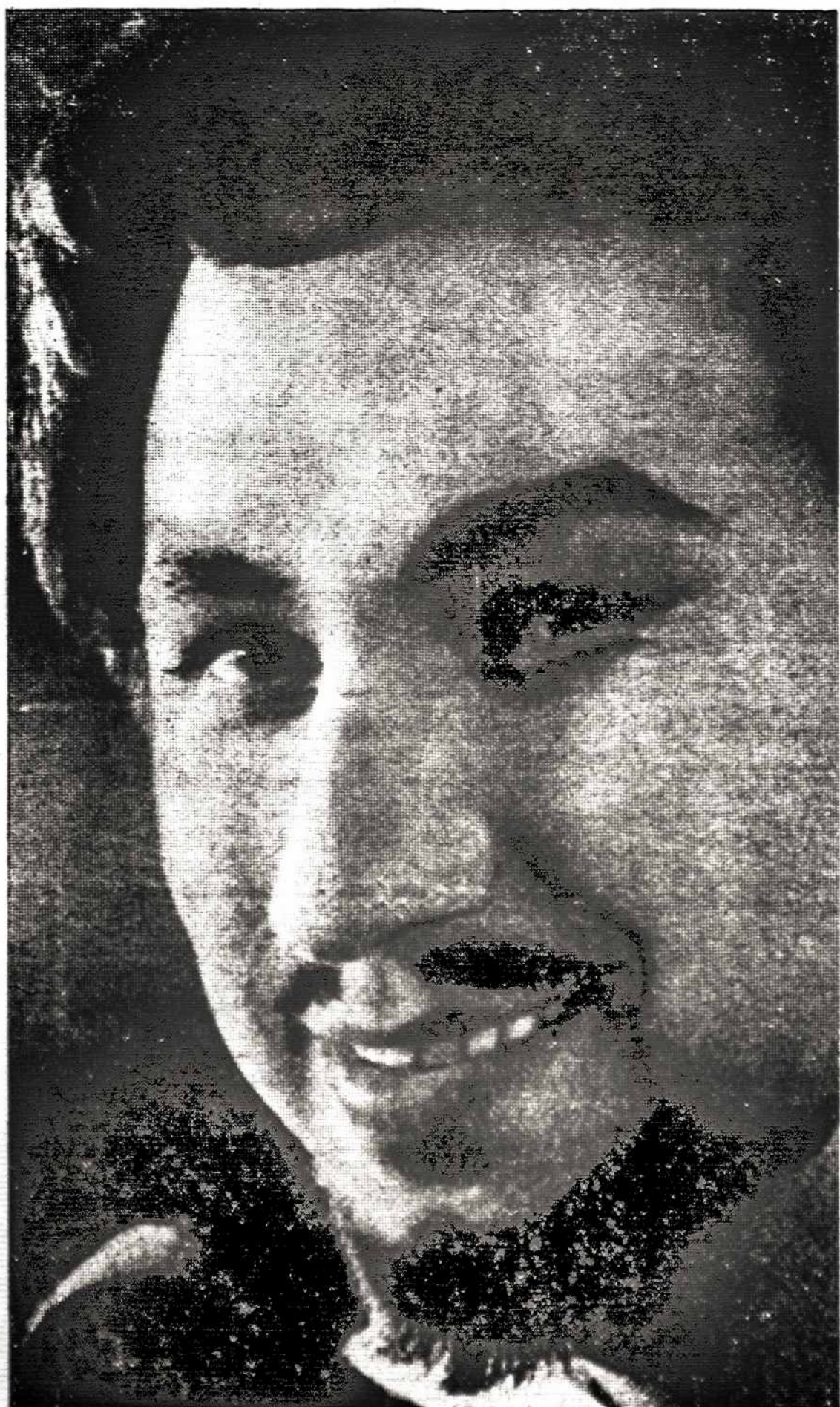
LODŽJ LEIDŽIAMAS lenkų literatūros ir meno almanachas "Os-nova" savo paskutiniame numeryje paskelbė pluoštą lietuvių poetų eilėraščių: J. Deguties "Vaikystė", "Karuselė", Justino Marcinkevičiaus "Pirmąją odiseją", E. Matuzevičiaus "Nakties audra", E. Mieželaičio "Kareivius", V. Sirijos-Girso "Sešėlius nuo ekrano", "Prie tilto". Eilėraščių išvertė lenkų poetai T. Chrusceleviskis, J. Hušca, L. Levinas ir I. Sikirickis.

VILNIAUS OPEROS TEATRO G. Puccini "Bohemos" spektaklyje pirmą kartą Mimi vaidmenį atliko Giedrė Kaukaitė - Žebriūnienė, Colline vaidmenį — Vincetas Kuprys. G. Kaukaitė Mimi vaidmenį buvo paruošusi tobulinimosi studijų metu Milano La Scala teatre.

ANYKŠČIUOSE GYVENANTI rašytoja Bronė Buivydytė 1970. XII.8 atšventė 75 metų amžiaus jubilėjų. Pokario metais ji yra išleisusi beiletrizuotą atsiminimų knygą "Pro vaikystės langą". Siuo metu suktukaviniškai rašo antrą atsiminimų dalį, ruošia spaudai eiliuotas "Senelio pasakas", eilėraščių rinkinę vaikams "Labas rytas" ir planuoja knygą Anykščių apylinkių padavimų temomis. B. Buivydytės amžiaus deimantinę sukaktį specialiu vakaru atžymėjo Kauno literatūros muziejus liaudies universiteto literatūros fakultetas. Iškilmėje dalyvavo ir suktukaviniškai. Anykščiūose surengtoje tradicinėje knygos šventėje ji susitiko su mažaisiais skaitytojais.

KAZIO ALMENO 492 ps. istorinį nuotykių romaną "Sienapjūtė" 25.000 egz. tiražu Vilniuje išleido "Vaga". Skaitytojus su autorium, J. A. V. lietuvių, supažindina V. Kazakevičius straipsnis "Ir fizikas, ir rašytojas".

LIETUVIŲ DAILININKŲ SAJUN-GOS Kauno skyrius įsteigė dailėtyrininkų sekciją ir jos vadovu išrinko istorijos mokslo kandidatą K. Čerbulėną.



Solistas Virgilijus Noreika, K. Petrausko mokiny, sovietų okupuotos Lietuvos operos pirmaujantis tenoras, G. Verdi "Rigoletto" hercogo vaidmenyje

UNITED TRUST

QUEBEC — ANNETTE, \$2,900 įmokėti, 6 kambarių, dviejų augstų namas, įvažiavimas ir vieta garažui. 2 virtuvės. Atvira skola 7%. Tuojau galima užimti.

BLOOR — CLENDENAN, \$3,200 įmokėti, viena atvira skola 8%. Atskiras, mūrinis dviejų augstų namas. Dvi virtuvės ir dvi prausyklos. 7 dideli kambariai. Galima užimti už mėnesio laiką.

JANE — ANNETTE, \$25,900 prašoma kaina. Viena augstis, mūrinis 5 kambarių namas. Įvažiavimas ir garažas. Tuojau galima užimti. Reikėtų gal \$4,000 įmokėti. Arti susisiekimo ir krautuvio.

BLOOR-WINDERMERE, \$28,500 prašoma kaina. 6 kambarių, atskiras, mūrinis namas. Garažas ir privatus įvažiavimas. Vandeniu alyva šildomas. Viena skola. Arti visko.

BLOOR — DUNDAS, \$2,500 įmokėti, 6 kambarių mūrinis namas,

garažas ir įvažiavimas, dvi virtuvės, gražiai įrengtas rūšys. Arti visų patogumų.

RONCESVALLES — DUNDAS, krautuvė ir butas antrame augšte. Prašoma kaina \$27,900. Įmokėti \$6,500. Viena atvira skola 10 metų. Įvažiavimas ir garažas. Krautuvė bus tuščia už mėnesio.

BABY POINT, septynių kambarių, atskiras, mūrinis namas. Garažas ir privatus įvažiavimas, vandens - alyvos šildymas, dvi prausyklos ir dvi virtuvės. Kaina \$31,900. Tuojau galima užimti.

SMYTHE PARK, \$31,000 — 6 kambarių vienaugstis (bungalov), mūrinis namas. Garažas ir privatus įvažiavimas. Vandeniu alyva šildomas. Viena skola. Arti visko.

Reikalingi namai pardavimui

B. SAKALAS

2320 BLOOR ST. WEST

TEL. 762-8255

Namų telef. 766-8479

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400

Kasos valandos:

Pirmad. 10-3

Antradi. 10-3

Trečiadi. uždaryta

Ketvirtadi. 10-3

ir 4:30-7

Penktadi. 10-3

ir 4:30-8

Šeštadi. 9-12

Sekmadi. 9:30-1

MOKA:

už term. indėlius 2 metams... 73/4%

už term. indėlius 1 metams... 7%

už depozitus - čekius - s-tas... 5 1/2%

už taupomąsias s-tas (savings) 6%

už šėrus 1969 m. išmokėta... 6%

DUODA PASKOLAS:

asmeninės — iki \$10,000... 9%

nekiln. turto — iki \$30,000... 8 1/2%

Nemokamas visų narių gyvybės draudimas pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asmeninių paskolų — iki \$10,000. Pardudame American Express kelionių čekius ir International Money Order — pinigines poraišdas.

Priimame mokėjimus už nekiln. turto, telefonų, elektros, vandenį ir dujas.

Mūsų tikslas — NE PELNAS, BET SAŽININGAS PATARNAVIMAS LIETUVIAMS

PROGRESS REAL ESTATE LTD. REALTOR

1072 Bloor St. W. Tel. 534-9286

BABY POINT — JANE ST. Įmokėti tik \$6,000, atskiras, mūrinis, 6 gražūs kambariai, didelė ir moderni virtuvė. Vandeniu alyva šildomas, garažas su geru privažiavimu. Prašoma kaina \$28,500, vertas apžiūrėti.

KEELE ST. — ANNETTE. Gerų pajamų namas. 10 didelių kambarių, 4 pirmajame augšte ir prausykla. Trys atskiri butai, šoninis platus įvažiavimas, dvigubas garažas. Namas arti krautuvio ir puišaus susisiekimo. Įmokėti tik \$7,000, geras pirkiny.

JANE — DUNDAS. Tik naujai pastatytas, gražių plytų, 6 dideli kambariai, moderniai įrengta virtuvė, didžiulis kiemas. Idealus pirkiny amatininkui, nes yra galimybė turėti savo dirbtuvę. Įmokėti apie \$7,000 — 8,000. Galima tuoj užimti.

DURIE ST. — ANNETTE. Patogūs dviejų butų 10 kambarių namas per du augstus. Mūrinis, atskiras, geras nuomojimui. Dvigubas garažas, įmokėti apie \$10,000. Namai be skolų.

DUNDAS — RUNNMEDE. Gėlių krautuvė, gerai einanti prekyba ir 9 kambarių atskiras namas. Įrengtas rūšys, dvigubas mūro garažas. Įmokėti už viską \$25,000.

S. JOKUBAITIS

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

AUTOMASINŲ PARENGIMAS ŽIEMAI, pagrindinis patikrinimas ir sutaisymas, greitas ir sąžiningas patarnavimas.

Bloor Autorite Garage 296 BROCK AVE. (tarp Dundas ir College)

Sav. FRANK PETIT Tel. 531-1305

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St. W. . Tel. 533-4414

P. T. SERVICE CENTRE (Buvo — A. P. Garage)

5320 DUNDAS ST. W., ISLINGTON (priešais Canadian Tire)

Stiebiame visus klientus aplankyti mūsų naują garažą ir garolinio stotį. Garolimas, tepalai, padangos, baterijos ir visi automobilio remontai. Darbas atliekamas kuo sąžiningiausiai. Garantuoti naujos dalys, geras patarnavimas, nuosavas vilkikas ir t. t.

Savininkai: Antanas Paškevičius ir Juozas Tamošiūnas, oficialiai pripažinti mechanikai

Telefonas 239-6601. DARBO VALANDOS — nuo 7 v.r. iki 8 v.v.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ

MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

Vaistai, kosmetikos prekės, trejos devynerios ir kt.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS I NAMUS

Extra Realty Ltd.

758 DOVERCOURT RD., TORONTO 4. TEL. LE 1-1161

BATHURST — EGLINTON, \$10,000 įmokėti, mūro, atskiras, 12 kambarių, per du augstus, 3 virtuvės, 3 prausyklos, 3 visai atskiri įėjimai, garažas, priv. įvažiavimas, sklypas 50'x150'. Metinės pajamos \$5,700. Liks viena skola 10 metų ir 9%. Prašoma kaina \$44,900. Savininkas išvyksta iš Toronto.

BLOOR — INDIAN RD., mūrinis, atskiras 6 kambarių per du augstus namas, garažas, privatus įvažiavimas. Prašoma \$21,900.

J. KUDABA Namų tel. 783-2105

Mirus motinai Lietuvoje,

SALFAS Sąjungos centro valdybos išdininę

JONĄ UOGINTĄ, gimines ir artimuosius nuoširdžiai užjaučia —

SALFAS Sąjungos centro valdyba

SPORTAS

BALTIEČIŲ PLAUKIMO VARŽYBOS. 1970 m. gruodžio 12 d. įvyko S. Amerikos baltiečių visų klasių plaukimo varžybos, kurias rengė Toronto estų klubas "Kalev" University Settlement House plaukimo baseine. Dalyvavo: 28 estai, 12 latvių, 6 lietuviai. Pasiekta labai gerų rezultatų, ypač mergaičių ir moterų klasių. Lietuvių moterų komandos dalyvės iš keturių plaukimų kiekviena pasiekė: P. Sulkevičiūtė (Aušra) 4 pirmas vietas ir vieną naują rekordą 200 jardų laisvu stiliumi moterims 2:18.8 min. (buves rekordas — 2:33.0 min.); R. Sulkevičiūtė (Aušra) — 2 pirmas vietas, 1 antra ir 1 trečia; pasiekė naują rekordą 100 jardų peteliškės moterims 1:07.0 min. (buves rekordas 1:13.3 min.); J. Glanertaitė (Aušra) — 3 pirmas vietas, 1 antra; naujas rekordas 100 jardų laisvu stiliumi mergaitėms 15-17 metų 1:00.8 min. (buves rekordas 1:06.8 min.). M. Glanertaitė (Aušra) — 1 pirmą vietą, 3 antras; A. Kučinskaitė (Aušra) — 2 pirmas ir 2 antras vietas; G. Kerniūtė (Vytiš) — 1 pirmą, 2 antras, 1 trečia. Moterų estafetėje laisvu stiliumi (P. Sulkevičiūtė, G. Kerniūtė, R. Sulkevičiūtė, J. Glanertaitė) pasiekė pirmą vietą ir naują rekordą 1:59.5 min. Buves rekordas — 2:11.1 min. Moterų mišrioje estafetėje (G. Kerniūtė, J. Glanertaitė, P. Sulkevičiūtė, A. Kučinskaitė) iškovojo pirmą vietą ir naują rekordą 2:13.4 min. Buves rekordas — 2:29.2 min. Iš viso pasiekti 24 nauji rekordai. Pirmų trijų vietų laimėtojai apdovanojami medaliais.

SALFAS plaukimo sekcija

SLIDINĖJIMAS

1971 m. S. Amerikos baltiečių ir lietuvių slidinėjimo varžybos įvyks sekančia tvarka: Cross-Country 1971 m. sausio 30 ir 31 d. Horseshoe Valley Ski Resort. Alpine Skiing ("Slalom") ir "giant Slalom") — 1971 m. vasario 21 d., 11 v., Devil's Elbow Ski Resort, Bethany, Ont. Varžybos įvyks šiose amžiaus grupėse: jaunučiai berniukai iki 12 m., jauniajai — 13 iki 16 m., vyrai 17-27 m., senjorai vyrai 28-44 m., veteranai vyrai 45 m. ir vyresni. Mergaitės — iki 14 m., moterys — virš 14 m. Rengia estų sporto klubas "Kalev", vadovauja — K. Mandre, 339 Broadview Ave., Toronto 250, tel. 465-7365. Smulkesnių informacijų kreiptis pas K. Mandrę arba pas lietuvių sporto klubų slidinėjimo vadovus.

SALFAS centro valdyba

SPORTAS VISUR

Miuncheno olimpiados sportinė programa padidinta trimis varžybomis — dūdo, rankinio ir šaudymo į lanko. Dūdo imtinės jau buvo įvestos 1964 m. olimpiadoje. Būsimoje olimpiadoje pridėti dar du sportai. Šaudymas iš lanko olimpiadoms grįžo po 52 metų. Rankinis olimpiadoje pasirodė tik vieną kartą — tai 1936 m. Berlyno olimpiadoje. Tai buvo didysis rankinis (11 x 11), kuris buvo žaidžiamas futbolo aikštėje. Olimpiados programa paplėsta ir kitose sporto šakose. Lengvojoji atletika moterų varžybos papildytos 1500 m. bėgimu, 4 x 400 bėgimu ir 80 m. kliūtinis bėgimas pakeistas į 100 m. Šaudymo varžybos įvestas šaudymas į bėgantį šerną. Imtinės papildytos iki 10 svorių. Taip pat paplėsta buiraviavimo ir irklavimo programa. Iš viso šioje olimpiadoje bus kovojama dėl 195 aukso medalių. Bilietai į Miuncheno olimpiadą jau pradeda parduoti. Jie kainuos apie \$23 dienai. Sunkiausia bilietus gauti bus vietiniams gyventojams. Ypatingi suvaržymai daromi atidarymo ir uždarymo iškilimams.

VYČIO ŽINIOS

Vytiečiai vyrai Hamiltone sužaidė draugišką krepšinio rungtynę, kurias laimėjo Kovo krepšininkai 108:89. Kovo komanda turi daug gabių krepšininkų ir ypač pasižymi ūgiu. Džiugu, kad Hamiltono Kovo sportininkai vėl įsijungė į lietuviškąjį sportą ir bendrauja su kitais klubais. Tai didelis nuopelnas mons. J. Tadarauksui, kuris įrengė patogią sportuotai salę. Žaidė Kovo komandoje: Kazragis 14, Meškauskas 11, Kalvaitis 14, Jankus 4, Beniūsis 8, Vasiliuskis 16, Sakalas 17, Tatti 4, Butkevičius; Vyčio: Nacevičius, Akelaitis 3, Duliūnas 14, Sodonis 2, Lorenas 4, Juozaitis 1, Ignatavičius 17, Juozėnas 13. Vyčio komandoje gerai žaidė Klimas, kuris, nežinūnt ir augščiau įvykių, įmetė 35 krepšius. Vyčio komandai labai trūko Eizino.

Etobicoke lygos varžybose vytiečiai nugalėjo Dixie komandą 94:61. Dabar vytiečiai dalinasi 1-2 vieta.

CYO lygos varžybose Vyčio mergaitės (14 m.) pralaimėjo Transfi-

guration komandai 8:17. Žaidė: Zubrickaitė 4, Underlytė 4, Zukauskaitė, Viliukaitė, Matulaitytė, Ažuolaitė, Jesenevičiūtė.

Stalo tenisininkai gerai pasirodė Ontario atvirose stalo teniso pirmenybėse, kurios įvyko Toronto. V. Nešukaitytė laimėjo 5 pirmas vietas, įskaitant ir vyrų B klasę. E. Sabaliauskaitė moterų baigmėje pralaimėjo V. Nešukaitytei. F. Nešukaitytė poroje su seserimi laimėjo moterų dvejetą, moterų vienietį ir įrgi pusbaigmėje pralaimėjo seseriai. J. Nešukaitis senjorų klasės baigmėje vėl pralaimėjo M. Marenko.

Berniukai (iki 12) CYO lygos varžybose nugalėjo St. Alban's 18:11. Žaidė: Duliūnas 11, Jankauskas 5, Kaknevičius 2, Ignatavičius, Ažuolaitis.

I SALFAS suvažiavimą Detroito vyksta 6 vytiečiai.

Keli Vyčio krepšininkai žaidžia universitetų komandose. S. Ignatavičius, kuris kartu yra ir komandos kapitonas, žaidžia Waterloo un-to komandoje; A. Vaičiūnas — Londono ir V. Juzėnas — Guelph.

Mūsų rėmėjams — A. Gulbinskui, A. Misiūnui ir mūsų nuolatiniui rėmėjui V. Bakūnui nuoširdiai dėkojame.

B-C lygos varžybose Vyčio jauniai pralaimėjo latviams 52:63. Žaidė: Duliūnas 12, Sodonis 20, Nacevičius 10, Sepulis 4, Akelaitis 6, Vitkus. Šį sekmadienį 12:30 val. vytiečiai žais su Aušra. Rungtynės įvyks Priskelimo salėje. A. S.

AUSROS ŽINIOS

Baltiečių slidinėjimo varžybos įvyks vasario 20 d. Devil's Elbow kurorte, Bethany, Ontario, o sausio 30-31 d. d. estai ruošia baltiečių "invitational cross-country" slidinėjimo varžybas Horseshoe Valley kurorte, Craighurst, Ont. Klubo slidininkai norintieji dalyvauti, prašomi susisiekti su slidinėjimo sekcijos vadovu St. Kėkštu. Tel. 233-1372.

Jaunių D, 12 m. ir jaunesni, komanda dalyvauja CYO lygoje, iš trijų rungtynių yra laimėjusi dvi. Sausio 9 d. buvo nugalėta St. Alban's berniukų klubo komanda 13:12. Sausio 16 pralaimėta Woodgreen rajono vaikų centro penketukui 10:14. Komandoje žaidžia: S. Arlauskas, R. Arlauskas, P. Arlauskas, E. Bartninkas, E. Gataveckas, J. Gutauskas, V. Plučas, R. Punksis, L. Rautišas, T. Reikštas, A. Sodonis, S. Stokkus.

Arvydas Stonkus ir Andrius Chvedukas prisijungė prie Aušros krepšinio komandų trenerių. A. Stonkus, ilgametis Aušros vyrų komandos žaidėjas, perėmė šios komandos trenerio pareigas. A. Chvedukas, XIII klasės mokinys, sėkmingai vadovauja jaunių C klasės krepšininkams.

Simas Kaknevičius, Aušros jaunių A klasės krepšinio komandos narys, sausio 16 gražiai pasirodė žaidžiamas su McMaster un-to rinktinė prieš Waterloo un-tą. Šio pirmamečio studento pavarde buvo dažnai kartojama rungtynių pranešėjo (CHCH-TV, 11-tas kanalas Hamiltone).

Jaunių A komanda Bathurst lygoje nugalėjo estus 78:76. Pirmame puslaikyje estai vedė 23 taškais. Jie valdė ir lėntas, ir kamuoli, o ilgaime metimais krovė taškus. Nuo antrojo puslaikio pradžios Aušra perėmė vadovavimą ir pralenkė 2 taškais. Žaidė: S. Kaknevičius 32, Firnierz 19, E. Norkus 15, A. Kareckas 8, E. Stravinskas 4, A. Grigonis.

Jaunių komanda Church lygoje nugalėjo Woodgreen komandą 28:13. R. Petronis 11, A. Zabas 7, R. Grigonis 4, E. Punksis 4, J. Steponas 2, G. Steponas.

Jaunių mergaičių komanda nugalėjo Blessed Sacrament 58:17. B. Plučaitė 18, A. Plučaitė 8, P. Simutytė 13, I. Paškauskaitė 13, N. Čičikaitė 6, L. Radžiūnaitė, V. Vingelytė, A. Klibingaitė.

Vyr. mergaitės (16-17) nugalėjo St. Edwards 33:32. Žaidė: P. Kairytė 4, D. Kiškūnaitė 5, V. Plučaitė 4, S. Simutytė 6, L. Simanavičiūtė 3, J. Bailey, P. Simanavičiūtė.

IS "TAURO" KLUBO VEIKLOS

Dėkojame klubo nariams ir prijausiantiems, prisidėjusiems darbu bei dovanomis prie sėkmingo tradicinio baliaus. Dėkojame už loterijos dovanas prekybos ir statybinių organizacijoms: All Seasons Travel Agency, Care Construction Co., Mohawk Furniture Ltd., North Sylva Co., Baltic Exporting Co., The Ambrose Shop, Montrose Butcher & Grocer, Men's Clothing and Tailors, Tony's Variety, Eastern Variety, Parkside Meat Market, Roncesvalles Sports Store, Stouffville Creamery, Vyal Construction Co., Terra Variety

Atėitininkų žinios

"Atėities" prenumeratą galima sumokėti Priskelimo par. atėitininkų kambariye sekmadieniais po 10 v. Mišių. Kas dar skolingas "Atėičiai" už kalėdines korteles, prašomi pasukbėti atsilypinti.

Senoji ir naujai išrinkto tėvų komiteto nariai renkasi atėitininkų kambariye sekmadienį, sausio 24 d., tuoj po 10 v. Mišių.

Atėitininkų šventė — balandžio 25 d. Sueina 20 metų nuo moksleivių atėitininkų įstieigimo Toronte. Ta sukaktis bus paminėta metinės šventės metu. Toronte ir apylinkėse gyvena dar daug pirmosios kuopos narių. Sukakties paminėjimu rūpinasi kun. J. Staškevičius ir K. Manglicias.

Zygio "Atėičiai" praėjusios vasaros stovyklos Wasagoje metu buvo surinkta \$382. Ši suma pasiūta "Atėities" administratoriui. Daugiausia surinko R. Stravinskis, Rūta ir Giedrė Cepaitytės. Šią vasarą panašus žygis vėl bus organizuojamas.

Vasaros stovykla numatoma liepos 25 d. — rugpjūčio 8 d. Stovyklą ruošia tėvų komitetas.

Yra dviejų rūšių atėitininkų. Vieni — atėitininkai tik sąrašuose, kiti — atėitininkai savo dvasia. Pažiūrėkime į save ir paklausime, kuriai grupei mes priklausome.

Skautų veikla

● Akademinių Skautų Sąjūdžio vadijos pirm. s. fil. Liūtas Grinius, patyręs apie Simo Kudirkos brutali išdavimą rusams, skautų akademikų vardu kreipėsi į JAV prezidentą R. Niksoną, reikšdamas pasipiktinimą pakrančių pareigūnų elgesiu. Prezidentas gruodžio 29 d. paršė atsakymą, kuriame prisipažįsta buvęs labai priblokštas S. Kudirkos išdavimo žinios ir užtikrina, kad ateityje tokie dalykai nepasikartos. Amerika didžiuojasi tradicijomis, kurios garantuoja pabėgėlių saugumą.

● LSS tarybos pirmijos pirm. v. A. Saulaitis išsiuntinėjo tarybos narius s. A. Bobelio paruoštą ir studijiniame suvažiavime referuotą studiją LSS draudos reikalais. Nariai prašomi susipažinti ir pareikšti savo nuomonę rašant adresu: s. A. Bobelis, 140 Linden St. Marsaqua Park, N.Y. 11762, USA. Be to, yra gauta išsami A. S. pašnekesio santrauka tema "Simas Kudirka ir mes". Yra skatinama šios tragedijos niekada nepamiršti, naujais būdais ir priemonėmis kelti padarytą ir daromą tautai skriaudą, siūloma Simo Kudirkos vardu pavadinti ateinančias vasaros stovyklas, kiekvieną lapkričio 23 d. rinkti aukas S. Kudirkos šeimai paremti, leisti leidinį ir atitinkamus vokų ženklelius.

● Skautai-tės raginami užsiprenumeruoti "Skautų Aidą" arba jo prenumeratą pratesti šiems metams. Prenumeratas renka vienetų vadovai. Užsisakant betarpiškai, rašyti: s. A. Orentas, 6840 So. Campbell Ave., Chicago, Ill. 60629, USA. Kaina metams — \$5.

● "Satrijos" tauto vadijos posėdyje sausio 17 d. aptarti einamieji reikalai. Ruošiamasi Kaziuko mugei, tradicinei pasaulio skautų susisąjūto dienai ir pavasario skauto-ramai.

● Sausio 26 d. 7.30 v.v. į skautų būklą kvietiami susirinkti visi tie, kurie buvo pradėję repetuoti "Eglę žalių karaliene" arba norėtų tame pastatyme vaidinti. C. S.

"TEVIŠKĖS ŽIBURIŲ"

AUKOTOJAI

\$50: Lietuvių Kredito Kooperatyvas "Parama"; \$30: Tautos Fondo Atstovybė Kanadoje; \$10: A. Domeika, M. Pranevičius; \$8: Dr. J. Baltrušaitis; \$6: Juozas Kaknevičius; \$5: V. Starkus, Ona Janciuks, V. Vasiliauskas, J. Miksys, M. Aukštaitė, J. Vėgelis, V. Cibulskas; \$3: A. Laurinaitis; \$2: E. Heikys, A. Tarydas, K. Asevičius, J. Gedvilas, P. Kairys, P. Čičinis, M. Kupris, S. Banelis, E. Miliauskas, S. Pakauskas, A. Jasiūnas, A. Pivoriūnas, P. Šlitteris, A. Diržys, Pr. Sakalas, M. Masiliūnė; \$1: P. Kazemėkas, A. Išauskas, K. Majauskas, L. Merkėlis, A. Sidlauskas, S. Telšinskas, A. Portofiejus, P. Leda, A. Markutienė, J. Mickevičius, kun. A. Treška, S. Valiukas, J. Pyragius, A. Kalvaitis, S. Jakaitis, P. Guobys, A. Vaičiūnienė, J. Muliois, V. Zakas, H. Gudžiūskienė, P. Razma, Z. Jakubonis, V. Vaičiūnas.

A. Daukantas, kuris platina komunistinį "Laudies Balsą" yra senosios ateivijos lietuvių, neturįs nieko bendro su Augustinu Daukantu, naujuoju ateiviu, gyvenančiu 571 Dovercourt Rd.

& Gifts; privatiems asmenims: p.p. S. Ceponienė, Kudirkos iš Bramp-tono, P. Misiūniui, A. Kuolui, p. Gvaldai, p. Zemaičiui iš Geraldtono. Pas sekretorių liko neatsimti fantai: nr. 8340 — odelkolonas, 8360 — pudra, 8386 — knyga, 8512 — 22 kal. šautuvas, 8623 — vasarnamis savaitė, 8749 — kortos. Jei kas turi minėtus bilietus, prašome atsiųsti. Metinis klubo susirinkimas šaukiamas vasario 21, sekmadienį, 1.30 v. p.p., Trinity Recreation Centre, Queen St. West ir Crawford St. kampas — parke. Praeitais metais klubas atliko svarbų darbą pravedant 14 mylios elektros įėjaines liniją, pareikalavusią 16 stulpų, į būstinę prie Debou ežero. 13-kai tų stulpų reikėjo išsgręžinti 4 pėdų gylio duobes, o likusiems paruošti tvirtą akmenų pagrindą pelkėje. Valdyba

AL GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

Telefonai: LE. 6-2738

1611 Bloor St. W.

LE. 6-2664

Toronto, Ontario

JANE — BLOOR, jaukus 5 kambarių, atskiras, mūrinis vienaugstis; naujas šildymas, dvigubas garažas su šoniniu įvažiavimu; prašoma kaina \$26,500.

WINDERMERE — BLOOR, atskiras 7 kambarių

SYPSĖNOS

Padoriausias

Amerikiečių žurnalas paskelbė konkursą surasti padoriausiam piliečiui. Vienas kandidatas taip aprašė save: "Nėrūkau, negeriu alkoholio, nelošiu kortomis, sunkiai dirbu, anksti keliuos, nesibaru su žmona. Taip gyvenau jau ketveri metai."

P. S. su dovanos įteikimu malonėkite palaukti iki sekančio rudens, kai išleis mane iš kalėjimo."

Gydytojas ir dailininkas

Garsiajam dailininkui Picasso prancūzų gydytojas, anatomijos specialistas, kartą šitaip pasakė apie jo kūrybą:

— Man, kaip anatomijos žinovui, Jūsų paveikslų žmonės atrodo abejotinos sveikatos.

— Gali būti, bet aš Jūs galiu užtikrinti, kad mano paveikslų žmonės gyvens ilgiau nei Jūsų pacientai, — atsakė Picasso.

Sypsena virtuvėje

Sakoma, jog virimas, skalbimas ir indų plovimas daug smagumo atima iš vedybinio gyvenimo, tačiau kasku vyrai visa tai sugeba padaryti sypsomamie...

Apskaiciavimai

Matematikos profesorius savo paskaitoje, tarp kita ko, pažymėjo:

— Matematika yra nuostabus mokslas. Jos pagalba galima pasiekti nepaprastų rezultatų. Pvz., jei aš savo gimimo metus padalysiu iš telefono numerio ir atimsiu žmonos amžiaus metus, tai gausiu savo apikaklės numerį.

Bytnių poezija

Velnio visus mokslus, Kunigų pamokslus, Kas iš prigimties protingas, Tam joks mokslas nereikalingas... Parinko Pr. Alš.

BALIO MASKELIŪNO
DRAUDOS ĮSTAIGA

Tel. 251-4864

Namų tel. 277-0814

VISŲ RŪŠŲ DRAUDA — LUNA NARYS

Ilgametė patirtis — įvairių draudos b-vių atstovybė

UŽSAKYKITE TIK PER

DOMESTIC FUEL OIL CO. LTD.

NAMAMS ŠILDYTI ALYVA

C. (Chuck) ROE tel. įstg. 255-3900 Atst. St. Prapakas
Sales Manager namų 741-9065 tel. 767-9088

Nemokamas krosnių išvalymas.

Greitas, sąžiningas patarnavimas dieną ir naktį.

ĮVAIRŲS SIUNTINIAI IR DOVANOS

į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą
paprastu ir oro paštu.

Dovanos be maito: Motociklai, skalb. mašinos, televizijos priimtuvai, šaldytuvai ir t.t. Taip pat persiunčiame piniginius pažymėjimus (certificates), už kuriuos gavėjams gali pirkti prekias specialiose krautuvėse.

Norint pasiųsti automobilį, prašome pirma pasiteirauti, nes automobilių skaičius yra ribotas.

Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19% svarų gryno svorio. Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių. Sąžiningai ir greitai patarnaujame.

DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.

LIETUVIŲ ISTAIGA Baltic Exporting Co. 480 RONCESVALLES AVE., TORONTO 3, ONTARIO

Telefonas LE 1-3098 Savininkai A. ir S. KALUZA

A & B TAILORS

Sav. A. B. BERESNEVIČIUS

343 Roncesvalles Ave., Toronto 3

Tel. 531-1432

VYRIŠKŲ IR JAUNIMO

MODERNIŲ DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ



CLEAR-VISION TV - Hi-Fi

TAISOM IR PARDUODAM T. V. ir HiFi

STATOM IR TAISOM T. V. ANTENAS

532-7733

1613 Dundas St. W.

Sav. R. Stasiulis

Firchuk Textiles Ltd. Siuntiniai į Europą

Pagrindinė istaiga: 658 Queen St. W., Toronto 3, Ont. Tel. EM 4-5036

Hamiltono skyrius: 293 Ottawa St. N., Hamilton, Ont. Tel. 549-2005

Čia gausite tekstilės gaminius pigiausiomis kainomis; didelis pasirinkimas skarelui, megztinių ir kitų dalykų, kuriuos gavo giminės ir draugai Europoje tikrai džiaugsis.

DUFFERIN RADIO AND TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. Parduodamos lempos ir baterijos. • Pritrys specialistas su ilga praktika.

1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

Visų rūšių automobilių išorės

(body) taisymas, mechaniniai

darbai ir automatinės transmisijos

DUNDAS AUTO BODY

MAX KANE AUTO BODY

Darbas sąžiningas ir garantuotas

Lietuvius aptarnauja Jonas Jurėnas

430 BATHURST ST.

Tel. WA 1-3225 arba WA 4-1001



BALTIC MOVERS

VISŲ RŪŠIŲ PERVEŽIMAS

BALDŲ IR KT.

Vežamas turas pilnai apdraustas

Skambinti tel. LE 4-1403

30 DEWSON ST., Toronto, Ont.

780 QUEEN ST. W.

PRIE GORE VALE

TEL. EM. 4-7994

ART'S PHOTO STUDIO

Vestuvinės nuotraukos

Meniškos vaikų nuotraukos

Portretai ir kt.

ALL SEASONS TRAVEL AGENCY

323 Lakeshore Rd. East, Port Credit, Ont.

Savininkas V. BAČENAS

- teikia patarimus planuojantiems keliones
- sutvarko rezervacijų, nakvynių ir kitus reikalus
- be atskiro atlyginimo
- agentūros išduoti bilietai galioja visame pasaulyje
- parūpina bilietus keliaujantiems autobusais, traukiniais, laivais, lėktuvais
- parūpina cismo priemonės ekskursijoms
- patarnauja atskviečiant gimines

Skambinti telefonu 278-7261 dienos metu arba vakarais

SKAITYTOJAI PASISAKO

LIETUVIŠKA TRADICIJA

Dažnai girdime lietuvių kalbant ar rašant, kad mums reikia laikyti lietuvišką tradiciją. Čia tekty su-

prasti, kad mums reikia laikyti tik gražių, vertingų lietuviškų tradicijų, o nuo menkaverčių — atsisakyti.

Prieš 18-20 metų, kai nemažai lietuvių atsirado šiapus Atlanto, lietuviškoje spaudoje skaitėme, kad kalėdinių kortelių siuntinėjimas yra šio krašto verslininkų išgalvota tradicija, kuri jiems duoda gražaus pelno. Ši tradicija nieko bendro neturinti su lietuviškomis tradicijomis.

Esą, geriau tuos pinigus, kurie numatyti kalėdinių kortelių pirkimui ir siuntinėjimui, panaudoti svarbiems mūsų tautos reikalams. Labai teisingas pasakymas.

Kadangi dauguma lietuvių stengiasi su gyvenamuoju kraštu greičiau sutapti ir persiminti jo papročius, jie emė pirkti bei siuntinėti kalėdines korteles. Dabar ir lietuviškos spaudos žmonės, ir net institucijos nebesako, kad kalėdinių kortelių siuntinėjimas nėra lietuviška tradicija, patys spausdina kalėdines korteles ir jas siuntinėja savo prenumeratoriams, aiškindami, esą kalėdinių atvirukų siuntinėjimas yra lietuviška tradicija. Taigi, iš lietuviškos tradicijos tapo lietuviška.

Ar kalėdinių kortelių siuntinėjimas yra gera ar bloga tradicija, ne taip svarbu. Bus lietuvių, kurie kalėdines korteles ir toliau siuntinės, bus tokių, kurie užuot siuntinėjęs korteles, duos auką lietuviškiems reikalams, bus pagaliau lietuvių, kurie nei kalėdinių kortelių nesiuatinės, nei ta proga lietuviškiems reikalams aukų duos, kaip jie tų aukų niekada neduoda. Ir jie save laikys gerais lietuvišiais. Jei kurioje apylinkėje yra apie 1000 suaugusių lietuvių, o aukojusių Tautos Fondui sąrašas nepraskamba nei 200 pavardžių, įskaitant ir tuos, kurie aukoję po vieną ar du dolerius, rodo, kad didelis nuostimis lietuvių nuklysta nuo lietuviško solidarumo tako.

Kalbant apie kalėdines korteles, reikėtų dar pasakyti, kad institucijos, kurios nori iš kalėdinių kortelių pasidaryti pelno, turėtų atspausdinti gražias. Geriau dėžutėje būtų 8-10 gražių kortelių, negu 16 menkaverčių. Viena lietuviška institucija, kuri išsiuntinėjo kalėdines korteles, rašo, kad jų kortelės labai gražios. Šias eilutes rašantis neišdriso nei vienos jų kortelės pasiųsti savo artimiesiems. Sumokėti už korteles ir jas išmesti į krepšį nėra geras reiškinys. Bet kas belieka daryti? Gerai, kad kitos lietuviškos institucijos atsiuntė geresnių kalėdinių kortelių. Iš lietuviškų institucijų, kurios išleidžia gražiausias kalėdines korteles, yra "Žiburių" bendrovė. Nors jos kiek brangesnės, bet gražios. Ypač malonu tokias korteles pasiųsti ir pavergti Lietuvai. J. J.

NERA PINIGŲ — NĖRA DRAUGŲ

Esu iš Šiaulių miesto. Atvažiavau 1948 m. į Lethbridge, po metų persikeliau į Kalgari. Gyvenau iki 1957 m. Tada persikeliau į toki "camp", kur vis lietuvių išėjė į kitas "viesas", vienas vedęs palikė, kitas kainietis, trečias vokiečių. Titi nenori prisipažinti lietuvišiais ir sako: "Mes nenorim būti lietuvišiais". Pas mus lietuvis nebuvo ir nebus gerbiamas. Kelk balirus, duok įsigerti, tai lietuvių atsisas daug. O jei susergi, nėra nė vieno lietuviu. Kai nebeduodu išgerti, nebėra draugu. Taip pat draugystę daro pinigai — nėra pinigų, nėra draugu. Aš esu lietuvis, myliu Lietuvą ir savo žmones, tik gaila, kad jiems labiau rūpi pinigai, negu pagalba žmogui. Vienas tautietis čia jau antri metai serga. Niekas neatneina, niekas juo nesirūpina. Man vienai reikia prižiūrėti. Prince Alberte nerasi nė vieno bagoto — visi vos pragyvena.

Mano mamos giminiai yra daug, bet nežinau jų adresų. Tai Balčiūnai, Stankūnai, Norkai. Gal jų vaikai gyvena apie Jus?

K. Pelenytė

AUKOS BALFUI

Kūčių vakarą ir Kalėdos kiekvieno lietuviu mintys skrenda toli už geležinės uždangos ir gimtąją kraštą. Nors čia esame laisvi, nieko netruksta, bet negalime nurimti ypač dėlto, kad taip ilgai turi kentėti nelaisvę tautiečiai už geležinės uždangos. Padėkime jiems kuo galėdami, ypač per BALFą, kuris taip kruopščiai ir sąžiningai rūpinasi jų šalpa. Šiais metais skirkime jam atitinkamą auką. R.

KREIPTIS Į VYSKUPUS

Pasaulio žydai išvytė stiprią propagandą prieš sovietinio teismo sprendimus. Toronto žydai 1970. XII. 30 suruošė prie rotušės demonstraciją, kur šėjo apie 5000 asmenų. Ta proga Toronto arkivyskupas P. Pocock paprašė arkivyskupijos katalikus pasimelsti, kad bausmės Sov. Sąjun-

goj nuteistiems žydams būtų sumažintos. Rabinas Plaut kvietė visus garsiai šaukti. Iki bus laimėta laisvė žydams ir milijonams kitų. Ar mūsų veiksniai negalėtų kreiptis į vyskupus, prašydami kad visa Kanada pasimelstų už Simą Kudirką, prašant jam laisvės, jei dar gyvas. M.

LIETUVIS MISIJONIERIUS

Kunigas ir gydytojas misijonierius Brazilijoje, Amazonės džiunglėse, rašo savo laiške:

"Turėiu be galo daug darbo. Esu vienintelis gydytojas. Per mano rankas pereina apie 70 ligonių kasdien. Esu kiek pavargęs, nes jau 9 metai neturiu atostogų. Daugybė epidemijų man neduoda laiko pailsėti. Kunigas esu tik sekmadieniais. Šiuo metu statau mažą ligoninę su 40 lovų, nes be jos mano medicinos darbas yra neįmanomas. Pasimelskite ir už mane, kad Dievas duotų ir toliau gerą sveikatą.

Turėjome gaisrą — sudegė mokykla, maisto sandėlis ir 7 indėnų namai. Prie tokių bėdų esu jau pripratęs. Mūsų misijos lėktuvas nukrito pereitais metais. Mano laivas viena kartą sudegė, kita kartą nuskeno. Ačiū Dievui, iki šiol išlikau gyvas. Prieš porą metų sustabdžiau epidemiją, vadinamą Rickettial, San Joaquin, Bolivijoje, ir gavau augščiausią atžymėjimą bei kapitono laipsnį. Vis dėlto nuo epidemijos mirė 800 žmonių, kol pavyko sustabdyti.

Ačiū labai, kad norite man užsakyti "Tėviškės Žiburius". Jų negaunu ir niekad nesu matęs (jau užsakė E. Šaulienė iš Čikagos, Red.). Čia gaunu laikraštį "Darbininkas". Tai vienintelė lietuviška periodinė spauda, ateinanti po poros mėnesių. Bet man tos žinios visuomet yra įdomios. Taip pat gaunu "Lietuvių Gydytoją". Nežinau kas man jį užsakė".

Jūsų misijonierius —

kun. dr. F. A. Bendoraitis

MAŽIAU BALIAVOKIM

Pasaulio spauda užversta informacijomis apie Izraelio — arabų karą. Taip pat — televizija ir radijas. Ki-

ČIKAGOS VAIZDAI IR VARGAI

EDVARDAS

STRAIPSNIAI IR LAISKAI jūrininko Simo Kudirkos reikalu Čikagos didžiojoje spaudoje gerokai sumažėjo. Šis klausimas — jau, atrodo, laikomas išspręstu, nors apklauskime JAV kongreso komitete tebeina.

"Chicago Today" dienraštis sausio 11 d. atspausdino John Chamberlain rašinį. Jame sakoma, jog dėl lietuvių pagėgio atidavimo sovietams yra apkaltinti trys pakrančių sargybos karininkai, bet šie visa kaltę nori suverti nežinomam pareigūnui Valstybės Departamente, kuris patares admiralui Ellis neišprovokuoti incidento, galinčio pakenkti jautrioms ateryboms dėl žuvininkystės. Rašinio autorių todėl klausia: kiek kartų tokie "jautrūs santykiai" Valstybės Departamente buvo panaudoti "šaltojo karo" istorijoj? Žurnalistas teigia, jog JAV Valstybės Departamentas visuomet naudoja šį išsiskukėjimą tais momentais, kai Amerikai reikia vyriško ir stipraus atsako į Sov. Sąjungos bandymus pakenkti JAV-ems. Tą pačią dieną "Chicago Tribune" dienraštyje buvo paskelbta įdomi mintis, esą reikėtų išiekti JAV komunistę, kaltinamą žmogžudystę Angela Davis į jūrininką Simą Kudirką. Rašinyje sakoma, kad sovietai yra labai susirūpinę dėl Angelo Davis ir reikalauja ją paleisti. Davis daug kartų yra pareiškiusi, kad ji nenekėna Amerikos, tuo tarpu lietuvis Simas Kudirka rizikavo net gyvybę, kad pasiektų šį kraštą. Tu minčių autorius daro išvadą — leiskime abiem gyventi ten, kur jie nori.

INTERNATIONAL AMPHITHEATRE sausio 10 d. pradėtos Čikagos salės futbolo varžybos, kuriose dalyvauja "Lituaniškos" komanda. Čia žaidžia 20 geriausių Čikagos komandų, paskirstytų į dvi grupes: I ir "major" divizija. Pirmame susitikime lietuvių rungtyniavo su ukrainiečių "Wings" komanda. Jų rungtinės baigėsi lygiomis 1:1. Lietuvių turės dar susitikti su aštuoniomis kitomis I divizijos komandomis. Pirmenybės truks 9 sekmadienius. Panašios varžybos buvo rengiamos Čikagoje ir anksčiau, tačiau 3 paskutiniuosius sezonus dėl salės nebuvimo jos negalėjo įvykti. Pirmojo sekmadienio žaidimus stebėjo virš 5000 žmonių.

PIRMASIS ŠIŲ METŲ "WAMSLEY" taurės šachmatų turnyras įvyko sausio 9-10 d. Dalyvavo ir 5 lietuvių: P. Tautvaišas, A. Jasaitis, K. Ramas, V. Karpuska ir A. Rimkus. Tautvaišas paskutiniame rate pralaimėjo jaunam žaidėjui — De Fotis, kuris su latviu Karklins laimėjo turnyrą, surinkę po 5 taškus iš 5 galimų. Tautvaišas liko su 4 taškais. Tiek pat taškų gavo ir A. Jasaitis. K. Ramas gavo 3 taškus, kiti — mažiau. — Čikagiečiai P. Tautvaišas ir dr. Viktoras Palčiūskas naujame JAV šachmatų federacijos sąraše įrašyti meistrerių klasėn, kurioje jie ir anksčiau buvo, bet vėliau iškrito. "CHICAGO TRIBUNE" sausio 9 d. laidoje paskelbė ilgąją sensaciną straipsnį apie tris latves, kurios Niujorke paprašė politinės globos teisį

ty žmonių problemos mažai veranda vietos. Pvz. kad ir mūsų Lietuvos byla ignoruojama. Tikrai Brazinskų ir S. Kudirkos įvykiai ją pajudino. Ar kartais ir mes nesam kalti — daugiau rūpinamės baliais, šokiais, dainomis nei pavergtos Lietuvos byla. Dažnai matome Izraelio premjerę Meier nuotraukose šalia didžiųjų valstybių vyrų — Niksono ir kitų. Jai rūpi Izraelio byla, o ne baltai. Gaila, kad mes neturime tokios moters, kuri sugebėtų išnešti Lietuvos laisvės bylą pasaulio viešumon. Visi turime stengtis kelti šį reikalą — mažiau baliavokim, daugiau dirkim. Dainuoti ir baliuoti galėsime tada, kai Lietuva bus laisva. Dabar teikiame visas jėgas Lietuvai. Reikia skubėti, nes galime daug prarasti, jei pavėluosime.

H. Viluckienė

NETIESA

"T2" 1971 m. sausio 7 d. informacijoj "Castle Zarembo" apie naują paruoštą televizinę programą, rodomą 19 kanale, pažymi, kad autorius Jonas Ancevičius buvo pristatytas spaudos atstovams Toronte kaip motinos rusės sūnus. Kanadiečiai dažnai sprendžia apie tautybę pagal gimimo vietą. Aš esu gimusi Sibire — Krasnojarske, taigi, anot jų, turėčiau būti rusė. Iš tikrųjų esu lietuvi-dzūkė.

Paulė Ancevičienė, Ottawa

DELHI -
Tillsonburg, Ont.

MALONIAI KVIECIAME šios apylinkės visuomenės atsilankyti į šokių vakarą, kurį rengia Lietuvių ūkininkų Klubas 1971 m. sausio 23 d. lenkų salėje, Delhi miestelyje. Bus gera muzika, turtinga loterija, baras ir užkandžiai. Parengimo pelnas skiriamas Brazilskų laisvinimo fondui ir kultūriniais reikalams. Taip pat sausio 24 d. Sv. Kazimiero bažnyčioje Delhi bus laikomos pamaldos už Simą Kudirką.

Iki malonaus pasimatymo. Lauksime atsilankant.

Tillsonburgo Lietuvių ūkininkų Klubas valdyba

PER SPAUDĄ Į LIETUVOS LAISVĘ, O LAISVĖJE TIKROJI SPAUDA!

SIUNCIU "Tėviškės Žiburių" PRENUMERATA

ir prašau siuntinėti savaitraštį šiuo adresu (esu "T2" skaitytojas):

Vardas ir pavardė

Numeris ir gatvė

Vietovė (ir pašto zonos nr.)

(zip code number)

Provincija ar valstija

Metinė "T. Žiburių" prenumerata nuo 1971 metų sausio 1 dienos — \$7.00

UŽSAKAU "T. ŽIBURIUS" KAIP DOVANA

naujam skaitytojui

Vardas ir pavardė

Numeris ir gatvė

Vietovė (ir pašto zonos nr.)

(zip code number)

Provincija ar valstija

Metinė "T. Z." prenumerata naujiem skaitytojams — \$5.00

Pašto perlaidas arba čekius siųsti: "TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI" 941 Dundas St. W., Toronto 3, Ont.

FRANK BARAUSKAS

INSURANCE AGENCY LIMITED

3828 Bloor St. W., Islington, Ontario

231-2661 231-6226

1971 m. vasario 6, šeštadienį, trijose Toronto Prisikėlimo salėse – didžiojoje, parodų ir vidurinėje

Baliaus pradžia – 7 valandą vakaro, meninės programos – 7.30 v. v.

BILIJETAI – \$3, MOKSLEIVIAMS BEI STUDENTAMS – \$1.50. Stalai bei vietos rezervuojamos iš anksto "Tėviškės Žiburių" administracijoje

- Kas laukia šių metų spaudos baliuje?**
- Solistės GINOS ČAPKAUSKIENĖS koncertas iš Montrealio
 - Iš Australijos atvykusio dailininko LEONO URBONO tapybos paroda

- Vertingų laimikų loterija: paveikslų, skulptūrų ir t.t.
- Judri D'Amico orkestro muzika ir šokiai
- Gaivinančių gėrimų bei užkandžių bufetas ir smagi nuotaika

ESATE VISI Kviečiami, visi LAUKiami – iš ARTI ir iš TOLI

TORONTONT

Šv. Jono Kr. par. žinios

— Šį trečiadienį, sausio 20 d., 10 v. iš parapijos bažnyčios laidojamas a.a. Jonas Samsonas, torontietis p. Vaisvilienės sesers vyras. Velionis gyveno ir mirė JAV, bet pagal jo valią palaiką pergabenti į Torontą ir palaidojami lietuvių kapinėse. Velionis pašarvotas Turner ir Porter namuose, Roncesvalles gt. Velionies žmonai ir giminėms nuosirdi užuojauta.

— Šį sekmadienį apylinkės valdyba pakartotinai bažnyčios darys solidarumo įnašų rinkliavą. Asmenys, aukoję aną kartą, neįpareigoti dar kartą aukoti. Neturėjęs galimybių lapkričio mėnesį rinkliavos metu sumokėti \$2 solidarumo įnašą, maloniai skatinami tai padaryti šį sekmadienį.

— Lankomos šeimos šią savaitę Baby Point rajone.

— Praėjusį sekmadienį 11 v. pamaldų metu parapijos choras pirmą kartą giedoję kun. Sukio okup. Lietuvoje lietuviškų Mišių "Dievo Avinėlių". Choras ruošia ir kitas Mišių dalis lietuvių kalba.

— Kat. moterų draugijos parengimas įvyks vasario 20, šeštadienį, parapijos salėje.

— Pamaldos šį šeštadienį: 8.30 ir 9 v. r., už a.a. Adele Eidiene. Sekmadienį: 10 v. už a.a. Juliją Gaidamavičienę; 11 v. už a.a. Teklę Gaičienę; 12 v. už a.a. Vladą Stungurį.

Lietuvių evangelikų liuterono išganytojų parapijos žinios

— Šį ketvirtadienį, 8 v. r., Sv. Povilo liut. bažnyčioje T.L.C.M. tarybos susirinkimas.

— Šeštadienį, 1 v.p.p., pamokos konfirmandams.

— Sekmadienį, 9.30 v. r., pamaldos su Sv. Komunija. Taip pat sekmadienį 11 v. r. pamaldose pamokslus sakys sinodo prezidentas kun. dr. Otto F. Reble. Liturgiją skaitys kun. A. Žilinskas. Po pamaldų dr. Reble dalyvaus specialiam tarybos posėdyje.

— Vasario 7 d., 11 v. r., bendros pamaldos, po jų – visuotinis metinis parapijos susirinkimas.

— Sveikiname naują moterų draugijos valdybą bei jos naują pirmininkę Ireną Dauginienę. Poniai Tarydienė ir pavyzdinga ir energinga vadovavimą per dvejus metus parapiją nuosirdžiai dėkoja.

M. Liegienė-Totoraitytė ir E. Geležienė išvyko vieno mėnesio žiemos atostogų į Europą; žada aplankyti 6-7 valstybes.

VIENTELEI KANADOS VALDZIOS REGISTRUOTA NATURALAUS GYDYMO SVEIKATOS KLİNKA. Įvairūs natūralūs gydymo būdai – masažai, gydymieji jūdėsiai, elektroak, įvairūs spinduliai, garai. B. NAUJALIS, R.M. N.P. R.N.A. natūralaus gydymo specialistas, 460 Roncesvalles Ave., Toronto 154, Ont. Tel. LE 3-8008.

Lietuviška baldų dirbtuvė

P. Lubys. Tel. WA 2-7981, 261-0537. Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA.

ELEKTROS RANGOVAS

Fleet Electric Co. Ltd. Atlieku visus elektros įrengimo darbus Toronto 923-7194. Sav. A. Čeponis

BARONESSA BEAUTY SALON

Sav. Alė Kerberienė Tel. 762-4252
2265 BLOOR St. W., kampas Bloor-Durie gatvių
Įvairaus stiliaus sušukavimai, pusmetiniai, dažymas, perukai ir t. t. Prieinamos kainos

Prisikėlimo par. žinios

— Prašytos paskelbti Mišios: šeštadienį, 9 v. — konceleb. už a.a. Bronislavą, užpr. A. Dobienės ir už Romeikų šeimos mirusius, užpr. B. Z. Romeikų. Sekmad. 8 v. — padėkos Mišios, užpr. E. Narbutaitės, 10 v. — už a.a. E. Bubelį, užpr. S. Bubenienės ir vaikų; 11.15 v. — už J. J. Jokūbačius, užpr. A. Melašienės, 12.15 v. — už a.a. J. Čiegį, užpr. L. S. Olekų. Pirmad. 7.30 v. — už a.a. A. Slapšį, užpr. A. Slapšienės, 8 v. — už a.a. J. Čiegį, užpr. L. S. Olekų. Antradienį 7.30 v. — už a.a. J. Simonaitį, užpr. H. S. Butkevičų. Trečiad. 8 v. — už a.a. P. Valaitį, užpr. p. Blažienės.

— Choro repetitijos: trečiadienį 7 v. — "Dainuojančios jaunystės" bendra; ketvirtadienį 7.30 v. — suaugusių. Sekmadienį po 10 v. Mišių prie vargonų — vaikų.

— Religinio švietimo kursas suaugusiems — šį trečiadienį 7.30 v. v. Parodų salėje. Temos: "Ką reiškia tikėjimas ir Kristų?" ir "Ar vaikai pajęgūs nusidėti?"

— Lituanistinis seminaras — penktadienį 7 v. v.

— Pensininkų laisvakaris — atneinti trečiadienį nuo 7.30 v. v. Parodų salėje.

— Katalikų imigracijai ir Afrikos mišių reikalams rinkliava — šį sekmadienį per visas Mišias.

— Pirmosios Komunijos ir kitos religinės pamokos — sekmadienį po 10 v. Mišių įprastose patalpose.

— Ateinančią savaitę lankomi parapijiečiai: Lavinia Ave., Ostend Ave. ir Windermere Ave.

Bilietai į "T2" spaudos balių gaunami kasdien "T2" administracijoje nuo 9 v. r. iki 5 v. p. r. šį šeštadienį (sausio 23 ir 30 d.) 9-12 v. ryto.

Dail. Leono Urbono atsisveikinimo paroda, kurioje bus išstatyti naujausi tapybos darbai ir Toronte dar nematyti, atidaroma sausio 30, šeštadienį, 3 v. p.p., Prisikėlimo Parodų salėje. Paroda atidarys dail. Tel. Valius. Bus išstatyta apie 30 paveikslų. Ju kaimas yra labai prieinamos. Paroda bus lankoma savaitgalio dienomis: sausio 30-31 ir vasario 6-7 dienomis. Po šios parodos dailininkas grįš Australiją. Toronto ir apylinkių lietuvių kviečiami nepraleisti šios progos.

PARDUODAMI nauji tautiniai drabužiai už 50 dolerių. Skambinti tel. 762-2415.

JIESKAU PIRKTI vartotą pianiną. Skambinti tel. 533-2008.

ISNUOMOJAMI du kambariai ir virtuvė su baldais bei garais. Geras susisiekimas po žemuminiu traukiniu ir autobusais. Skambinti tel. 536-5470.

PASITURINTIS IR GERAI ATRODAS lietuvių pagidauja susipažinti su lietuvių kilmės ponais ar panele rimtam gyvenimui; amžius — nuo 38 iki 45 metų. Prašau rašyti — "Tėviškės Žiburių" administracijai, 941 Dundas St. West, Toronto 3, Ont. Pažyminti LIETUVIUI.

ATLIEKU VISOKIOS RŪŠIES namų remonto darbus. Skambinti po 5 v. p.p. tel. 537-3942. J. Banylis.

ATLIEKU VISUS NAMŲ REMONTŲ medžio darbus, taip pat darau ir naujus įrengimus. Tel. 533-5116. KAZYS CIBAS

ATLIEKU VISUS NAMŲ MEDŽIO REMONTO DARBUS. Darau virtuvės spintele ir įrengiu poilsio kambarius. Tel. 533-4724.

"T. Žiburių" spaudos balius ruošia eina pilnu tempu. K.L.K. Kultūros Draugijos "Žiburių" valdyba, kuri rūpinasi "T2" leidyba, savo posėdyje aptarė visas reikalingas tarnybas. Koncertinei daliai pakviesta sol. GINA BUTKUTĖ-ČAPKAUSKIENĖ iš Montrealio, akompaniatoriumi — jaunas muzikas JONAS GOVĖDAS. Loterijai iki šiol gauti šie laimikiai: dail. H. Zmuidzinienės paveikslas "Laumės", dail. L. Urbono paveikslas "Koralų pakrantė", Pr. Baltuonio medžio šaknų skulptūra "Vienuoilis", J. Tumosos dovana — modernus sieninis laikrodis, V. Petraičio — metinė "T2" prenumerata ir kt. Baliaus metu Prisikėlimo parodų salėje vyks dail. Leono Urbono paveikslų paroda.

Sol. Gina Butkutė-Čapkauskienė, gyv. Montrealyje, garsėja savo koncertais televizijoje, bažnyčiose ir salėse lietuvių ir kitatautiui publikai. Sausio 17 d. ji dainavo Montrealio televizijoje (X kanalas) ariją iš "Hoffmanno pasakų". Vasario 6 d. ji dainuos "T2" spaudos baliuje Toronte, kovo 27 d. — žurnalo "Laiskai Lietuviams" spaudos baliuje Čikagoje. Be to, ji pakviesta dainuoti Čikagos Lietuvių Operoje Violetos vaidmenį "Traviatoje".

Naujai įsisteigęs jų šaulių vienetas Toronte šaukia visuotini susirinkimą sausio 24, sekmadienį, 12.30 v. p.p., Prisikėlimo Parodų salėje, 1021 College St. Iniciatoriai kviečia dalyvauti besidominčius vandens sportu, šaudymu, išlaikymu lietuviškų jūrų tradicijų — vyrus, moteris, ypač jaunimą.

Lietuvių Namų dailininkų narių visuotinis susirinkimas įvyko sausio 17 d. Jis apšvarstė pateiktą pasiūlymą pirkti Bloor gatvėje Alhambra unitarų bažnyčią su salėmis, tą pastatą pertvarkyti bei atremontuoti ir ten įrengti Lietuvių Namus bei palatpas "Paramai". Pagal archit. dr. A. Kulpavičiaus pateiktą planą pertvarkymas kainuotų apie \$155.000. o pats pastatas irgi apie tiek. Susirinkimas dauguma balsų įgaliojo naująją valdybą pirkti minėtą bažnyčią su trejopa sąlyga: 1. jei tam rajone bus duotos akoholinui gėrų leidimas, 2. jei Liet. Namai parduos dabartinį savo pastatą, 3. jei bus susitarta su miestu dėl automobilio aikštės. Į naują valdybą išrinkti: J. Karpis, V. Petraitis, D. Renkauskas, St. Grigaliūnas, Pr. Kvedaras. Susirinkime dalyvavo gausus būrys dailininkų.

Dr. Romas Staškevičius, baigęs mediciną Toronte universitete, atlikęs praktiką Sv. Mykolo ligoninėje ir kurį laiką dirbęs dr. A. Valadkos kabinete, persikėlė į Beaverton, Ont., miestelį ir ten įsikūrė.

ADVOKATAS G. Balčiūnas praneša klientams, kad atidare savo teisinę įstaigą 3828 Bloor Street W., Islington 678, Ont. (Six Points — Bloor ir Kipling gatvių sankryžoje)

Prano Barausko patalpose. TELEFONAS 233-9632. Advokatai nesant įstaigoje, gerb. klientai prašomi palikti savo pavardę ir telefono numerį.

TEAKWOOD Salono, valgomajai ir miegamajai kambario baldai tiesiog iš importo sandėlio. Atidaryti 1—9 v. v.

EINAR CLAUSEN, Ltd. Tel. 1-454-1388. Prie 7 kelio į rytus nuo 5 linijos, Bramalea

Edmund Burke Draugijos susirinkimas — sausio 27, trečiadienį, 8 v. v., Latvijo Namuose, 491 College St. Programoj — viešos diskusijos apie Draugijos veiklą dabar ir ateityje. Svečias iš Edmontono G. Matrai, Antibolševikinės Jaunimo Lygos atstovas tars trumpą įžanginį žodį.

Akademių Draugija ruošia paskaitą sausio 30, šeštadienį, 8 v. v. Prisikėlimo parapijos muzikos studijoje. Paskaitininkas — R. E. Maziliauskas iš Montrealio, "N. Lietuvos" redaktorius, kalbės apie spaudą. Studentai, akademikai ir Toronte visuomenė kviečiama dalyvauti. V-ba

Tradicinis inžinierių ir architektų balius įvyks vasario 13 d. Islington Klubu patalpose — Riverbank Road. Pakvietimui ir staliukų reikalui prašoma teirautis pas skyriaus narius arba pas inž. P. Stauską tel. 763-1964 ir inž. V. Sičiūną tel. 233-2043. M.

Toronto LSK "Vytiš" š.m. spalio 30 d. Seaway Towers Hotel Confederation didžiojo salėje rengia metinius šokus. Prašome visus rezervuoti iki datų būsimiems šokiams.

K. L. K. Moterų Dr-jos Prisikėlimo par. skyrius paminėjo savo metinę šventę 1970 m. gruodžio 13 d. Skyriaus narsės dalyvavo organizuotai su vėliava Mišiose, po kurių sekė susirinkimas-agapė Parodų salėje. Prie gražiai papuoštų stalų ir skanių užkandžių susirinko gausus skaicius narių ir viesnių. Pirm. A. Kuolienė pasveikino narses ir atsilankiusias seseles N. Pradėtosios Marijos šventės progą. Pirmininkė ragino neapsiriboti vien savo šeimų rūpesčiais, bet įieškoti būdų, kaip pagelbėti kitiems. Siuvimo kursų užbaigimo proga įteiktos dovanelės lektorėms M. Tamulaitienei ir L. Imbrasienei; padėkota K. Plučienėi už visą talką. Sesele Ignė religinę paskaitą su teikė progos narėms peržvelgti savo tikėjimo supratimą ir jo pritaikymą gyvenimui. Po diskusijų pirmininkė padėkojo paskaitininkei už gilią mintis, ragindama atsilankiusias tėti vaišes toliau. Baigus loteriją, išsi-skirstyta pakilioje nuotaikoje. Skvrius labai dėkingas ses. Ignėi už paskaitą, narėms už iškeptus pyragus, o A. Genčiuvienėi ir A. Puterienėi už idėta darbą vaišes paruošiant. B. D.

PADEKA Nuosirdžiai dėkojame už mūsų 25 metų vedybinių gyvenimo progą surengtą staigmeną — pobūvį ir dovana. Ypatinai esame dėkingi V. ir J. Bilkiams už šio pobūvio suorganizavimą: Tėvui Placidiui, OFM, už atvykimą ir tartą žodį. Taip pat dėkojame visiems dalyvavusiems bei prisidėjusiems: V. J. Bilkiams, O. J. Drasčiūnams, M. B. Genčiams, J. J. Kriščiūnams, A. V. Kryžauskams, G. E. Kaminskams, C. V. Gutauskams, D. T. Tarydams, E. J. Balčiūnams, R. Bilktyei, A. Sapjonui, N. Zolpniei, M. Antanaičiui, I. Krauskui, S. Kalyčiui, P. Kevalaičiui, B. V. Paškauskams, L. Valiukui, A. Lajukui, A. Raslanui, p. Vaškeliui, J. Matuszevičiui, J. Sabaliauskui, N. J. Jurkšiams.

Dar kartą visiems nuosirdžiai dėkingi — Bronė ir Vacius Karnilavičiai

Lietuvių Moterų Klubas, kuris telkiasi apie komunistinį "Laudies Balsa", savo susirinkime paskyrė \$25 prokomunistiniam Taikos Komitetui. Nėgana to, jos nutarė suruošti kovo 14 d. parengimą ir jo pelną skirti nuo karo Vietnamo nukentėjusiems vaikų ligoninėi. Ji bus statoma amerikiečių ir kanadiečių simpatiku lėšomis. Tai irgi, atrodo, raudonųjų iniciatyva. Dar neteko girdėti, kad šis moterų klubas, kuris vadinas lietuvišku, būtų paskyręs aukų lietuvių vaikams pvz. šeštadieninei mokyklai. Jis taipgi niekad neskyrė aukų nuo rusų nukentėjusiems lietuviams. Ar tai garbinga? Nepritarianti

DĖMESIO! PRANESAME, kad dabar galima užsakyti savo giminėms Lietuvoje ir kitur automobilius MOSKVIČ - 408 IE ir ZAPOROZEC-ZAS 966. Be to, sumažėjus siuntinių skaičiui, šį įstaigą nuo š. m. sausio 18 d. bus uždaryta TREČIADIENIAIS. Maloniai prašome ateiti ir siuntinius pasiųsti kitomis darbo dienomis.

Jums dėkingi — A. S. Kalūzas

Baltic Exporting Co. 480 RONCESVALLES AVE. TELEFONAS LE 1-3098

MONTREAL

Šv. Kazimiero par. žinios

— Sausio 9 d., po 6 v. v. pamaldų, klebonijos patalpose įvyko parapijos k-to narių posėdis. Klebonas kun. dr. F. Jucevičius supažindino dalyvius su pereinamųjų metų parapijos finansine padėtimi. Po klausimų, kuriuos iš-kėlė posėdžio dalyviai, ir klebono atsakymų apyskaita buvo priimta. Po to buvo renkamas šių metų parapijos k-to pirmininkas ir apšvarstyti kiti, parapijos gyvenimą liečiantieji reikalai. Šių metų par. k-tą sudaro: K. K. Rašytinis — pirm., V. Markauskas, A. Norkeliūnas, P. Kalpokas, J. Kalakauskas, L. Gorys (vietoje atst-atydinusio Alf. Ambraso) — nariai.

— Sekmadienį, sausio 10, pamokslų metu klebonas supažindino su pereinamųjų metų finansine par. padėtimi. Kiekvienas parapijietis gaus paštą smulkia parapijos finansinę apyskaitą.

— Jonas Staniulis ir Kazys Amb-rasas užbaigė savo trejų metų terminą kaip parapijos k-to nariai. Jie-du linki sėkmės, išstvermės šių metų naujam parapijos komitetui.

— Klebonas kun. dr. F. Jucevičius parašė knygą "Tauta tikrovės ir mito žaisme", kuri neseniai išėjo iš spaudos. Jos kaina — \$3. K. A.

Aušros Vartų par. žinios

— Sausio 17 d., 4 v. p.p., televizijos 10 kanale Aloyzo Stankevičiaus vedamoje programoje dalyvavo J. Ladyga.

— Šeštadienį, sausio 23, Aušros Vartų parapijoje bus "Nidos" žvejų-medžiotojų klubo pobūvis.

— Sv. Onos Draugija šaukia savo narių susirinkimą sausio 24 d. po 11 v. pamaldų. Draugijos valdyba kviečia atsilankyti ir nepriklausančius Draugijai moteris, kad ir jos galėtų susipažinti su draugijos veikla ir už-daviniais.

— Sekmadienį, sausio 24 d., 7.30 v. vak. bus ekumeninės krikščionių pamaldos Atpirkėjo (anglikonų) bažnyčioje Anger ir Galt gatvių kampe. Bus vartojamos anglų, prancūzų, italų ir lietuvių kalbos, nes ir lietuvių yra pakviesti dalyvauti. Besidominčius kviečiame dalyvauti. Sausio 17 d. prasidėjo visoje Katalikų Bend-rijoje maldos savaitė už krikščionių susivienijimą.

— Vasario 9 d. sueina lygiai 20 metų, kai buvo pasirašytas Mont-realio Aušros Vartų parapijos įstei-gimas. Šį įvykį paminėsime iškilmin-gomis padėkos Mišiomis, jubilėjinium koncertu ir vakarene. Tai bus vasario 13-14 dienomis.

— Mūsų parapijos salėje sausio 16 d. įvyko Montrealelio katalikų moterų suorganizuotas muzikos ir dailiojo žodžio vakaras. Programoje dalyvavo solistė Ona Pliuskonienė ir poetas Henrikas Nagys.

— "Gintaro" ansamblio išvykų koncertuoti į Filadelfiją, JAV. Vadovas — Z. Lapinas.

— Kun. S. Kubis, SJ, išvyko į JAV pagelbėti lietuvių parapijose.

— Choralistai išeikė parapijai Nau-jųjų Metų sutikimo pelną — \$730. Sv. Onos Draugija išeikė oraušius sekmadienio pelną — \$150. Užpra-ėjusio sekmadienio rinkliava — \$211.70.

Savaitraštis "Nepriklausoma Lietuva" pakeitė formatą — su-mažino per pusę ir padidino puslapių skaičių iki 16 vietoje buvusiu 8. Jo tradicinis spaudos balius rengiamas vasario 20 d. Sv. Kazimiero parapijos salėje.

Sigitas Baršauskas, Kanados kariuomenės leitenantas, tarnauja Kalgario dalinyje. Šiuo metu jis yra atvykęs Montrealin mokyti prancūzų kalbos. Šiuose kursuose jis bus iki balandžio mėnesio.

Išleistas naujas "Lietuvos Pa-jūrio" numeris. Jis tik dabar pasiekė skaitytojus, nors jo numeracija pažymėta: Nr. 3 (37) 1970 m. (trečiasis metų ketvir-tis). Laikraštis išleista kas trys mėnesiai. Redaguoja J. Lymanas. Plačiau rašoma apie Tilžės miesto likimą — istorinį ir dabartinį, apie Klaipėdą ir kt.

APSIDRAUSK!
ADAMONIS INSURANCE AGENCY, INC.
SAVISTOVUS AGENTAS
GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ

P. ADAMONIS
Chartered Insurance Broker
Su teise dirbti Quebeco ir Ontario Provincijose
Tel. Off.: 722-3545 • 3907A Rosemont Blvd. • Res. 256-5355
Sėkr. M. ARLAUSKAITE, tel. 722-3986

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.
DRAUDIMO AGENTŪRA TEL. 727-3120
6695 — 35th Avenue, Montreal 409 Namų 376-3781
Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.
Komercinio, privataus turto, automobilių, atsakomybės, gyvybės draudimas

"LITAS" ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET MONTREAL 205, QUE., TEL. 766-5827

MOKA UZ:	DUODA PASKOLAS:
Einamasis s-tas 5.0%	Asmenines 8.75%
Taupomasis s-tas 6.0%	Nekiln. turto 8.75%
Term. ind. 1 metams 7.0%	Čekių kredito 9.0%
Term. ind. 2 metams 7.5%	Investacines nuo 9.5 iki 12%
Duoda nemokamą gyvybės apdraudą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas.	Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000 už paskolos sumą.

Kasos valandos: 1465 De Seve St., sekmadieniais nuo 10.30 iki 12.30 v., darbo dienomis — nuo 10 iki 3 val. kasdien, išskiriant šeštadienius; vakarais — trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.
3907 Rosemont Blvd., tel. 722-3545: diena — penktadieniais nuo 1 iki 6 val. ir vakarais — pirmad., trečiadieniais ir penktad. nuo 7 iki 9 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo birželio 15 d. iki rugpjūčio 15 d. Ir per visus ligonius savaitgalius.